

ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ

บัณฑิตศึกษา สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน

ปีการศึกษา 2558

**CO-OPERATION BETWEEN POLICE OFFICERS AT
AKAT AMNUAI POLICE STATION AND THE PEOPLE IN
AKAT SUB-DISTRCT, AKAT AMNUAI DISTRICT, SAKOLNAKHON
PROVINCE IN SECURITY MAINTENANCE**

BY

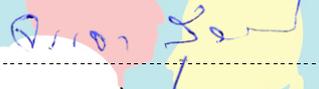
POL.LEUT.COL. ITTIKORN UNPRAKO

**THE THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
IN THE PROGRAM OF
INTEGRATED LOCAL DEVELOPMENT
FACULTY OF GRADUATE STUDY
LEARNING INSTITUTE FOR EVERYONE (LIFE)**

2015

วิทยานิพนธ์เรื่อง (Title)	ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานี ตำรวจภูธรอากาศอำนวยการกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวยการ จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
ผู้วิจัย	พันตำรวจโท อิทธิกร อุ่นประภอ
สาขาวิชา	การพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	พันตำรวจเอก ดร. สมเกียรติ สมพงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. สุพัฒน์ ไพไหล

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. จรรจา สุวรรณชาติ)

ลงชื่อ กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
(ดร. ศรีปริญญา ชูประภัง)

ลงชื่อ กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)
(พันตำรวจเอก ดร. สมเกียรติ สมพงษ์)

ลงชื่อ กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)
(ดร. สุพัฒน์ ไพไหล)

ลงชื่อ กรรมการ (ผู้แทนบัณฑิตศึกษา)
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี พงศ์พิศ)

ลงชื่อ กรรมการ (ผู้แทนบัณฑิตศึกษา)
(ดร. สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์)

ลงชื่อ เลขานุการ
(อาจารย์ บุญมาก ปุราสะเก)

บัณฑิตศึกษา สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนตำบลอากาศอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
ชื่อผู้เขียน	พันตำรวจโท อิทธิกร อุ่นประภอ
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ
ปีการศึกษา	2015
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	พันตำรวจเอก ดร. สมเกียรติ สมพงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. สุวัฒน์ ไพไหล

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร (2) แนวทาง วิธีการ รูปแบบ องค์ประกอบ และกระบวนการในการแก้ปัญหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ภาครัฐ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย 1 ราย รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย 1 ราย สารวัตรสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย 1 ราย ตำรวจชั้นประทวนสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย 10 ราย รวม 14 ราย ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน 17 ราย กำนัน 1 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 11 ราย อาสาสมัครตำรวจบ้าน 11 ราย ประชาชน 55 ราย รวม 95 ราย แยกเป็น หญิง 20 ราย ชาย 75 ราย ซึ่งเป็นการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 109 ราย

ผลการวิจัย มีดังนี้ (1) ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครนั้น ชาวบ้านได้รวมตัวกันเป็นองค์กรและทำการวิเคราะห์ปัญหาและสร้างทางเลือกใหม่ในการอยู่ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน เพื่อความสงบสุขของชุมชน เช่น ความร่วมมือในด้านการจราจรในชุมชน การ

ป้องกันอาชญากรรม การป้องกันอุบัติเหตุ ด้านกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ งานสืบสานประเพณี
ไทโย้ย,งานบุญเดือนสิบแข่งเรือไหลเรือไฟ งานบุญประเพณีต่าง ๆ ตามฮีต 12 เป็นต้น (2) แนวทาง
วิธีการ สร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน
มีแนวทางดังนี้ (1) การสร้างเครือข่ายชุมชนระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน (2) การสร้าง
ยุทธศาสตร์ร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน (3) การจัดกิจกรรมร่วมกัน (ชุมชน
สัมพันธ์และร่วมงานที่ประชาชนจัดกิจกรรมขึ้น) (4) การติดตามและประเมินผลในแต่ละรอบปีของ
ความร่วมมือ

Abstract

Thesis Title	Co-operation Between Police Officers at Akat Amnuai Police Station and the People in Akat Sub-district, Akat Amnuai District, Sakon Nakhon Province in Security
Researcher	Pol.Leut.Col. Ittikorn Unprako
Degree	Master of Arts
In the Program of	Integrated Local Development
Year	2015
Principal Thesis Advisor	Pol.Col. Dr. Somkiat Somphong
Associate Thesis Advisor	Dr. Supat Pailai

This study aimed to 1) investigate the co-operation between the police officers at Akat Amnuai Police Station and the people in the area of Akat Sub-district, Akat Amnuai District, Sakon Nakhon Province, 2) find out guidelines, methods, forms, components and processes in solving problems on the co-operation and participation between the police officers at the Police Station and the people in maintaining security. Samples consisted of the public sector including the Superintendent of Akat Amnuai Police Station, 1 Deputy Superintendent, 1 Inspector and 14 non-commissioned officers and the people sector comprising 17 community leader, 1 sub-district leader, 11 village leaders, 11 volunteer, 55 peoples as well as 95 villagers classifying as 20 females and 75 males—a total of 109 participants using purposive random sampling.

The findings were as follows:

1. The problems on the co-operation between the police officers and the people in the area of Akat Amnuai Sub-district revealed that the people gathered in forms of an organization and analyzed the problems and also created new alternatives in living together between the police officers and the people to obtain peace and happiness in the communities such

as co-operation on traffic in the communities, protection of crimes, protection of disasters as well as the community activities including Thai Yoi Festival, Illuminated Boat Festival and other traditional festivals based on the customs etc

2. The guidelines and methods in building the co-operation between the police officers of Akat Annuai Police Station and the people comprised: 1) The building of community networks between the police officers and the people, 2) The creation of mutual strategies between the police officers and the people, 3) The mutual activities (community relationship), and 4) Annual monitoring and evaluation of the co-operation.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความร่วมมือและความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยใคร่ขอกล่าวนามไว้เป็นเกียรติ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ พันตำรวจเอก ดร. สมเกียรติ สมพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ให้กำลังใจเอาใจใส่ในการให้คำปรึกษาและแนะนำมาโดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จและสมบูรณ์ด้วยความเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณ ดร. สุวัฒน์ ไพไหล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในด้านของระเบียบวิธีวิจัย ศึกษาค้นคว้าและให้ความช่วยเหลือในการพิจารณาตรวจสอบแก้ไขข้อมูล จนทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้สำเร็จสมบูรณ์อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี พงศ์พิศ อธิการบดี สถาบันการเรียนรู้-เพื่อปวงชน ที่กรุณาจุดประกายให้ผู้วิจัยได้ศึกษาในระดับมหาบัณฑิต ซึ่งในะริเริ่มหัวข้อการศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในครั้งนี้และให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย รวมทั้งคอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและทรงคุณค่าทางวิชาการ

ขอขอบพระคุณ ผศ. อุทัย สัตยารักษ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและแนะนำในการสรุปบทคัดย่อ

ขอขอบพระคุณ พันตำรวจเอก สมศักดิ์ ล้อศรีสกุล ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ผู้นำฝ่ายปกครอง ปกครองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาสาสมัครตำรวจบ้านผู้นำชุมชน และประชาชนอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องทุกคน รวมทั้งครอบครัวของผู้วิจัย ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

พันตำรวจโท อิทธิกร อุ่นประกอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามสำคัญในการวิจัย.....	6
ขอบเขตหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง.....	6
กลุ่มประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา และกลยุทธ์.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีทางสังคมวิทยา.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ.....	30
แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือพหุภาคี.....	31
วัฒนธรรมเชิงอำนาจสังคมไทย.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบในการวิจัย/ วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการวิจัย.....	46
ประชากรเป้าหมาย/ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
วิธีการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิจัย	
ผลการวิจัย	55
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. เครื่องมือในการวิจัย.....	97
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....	99
ภาคผนวก ค. ภาพประกอบงานวิจัย.....	100
ประวัติผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ข้อมูลทั่วไป.....	55
4.2	ผลการศึกษาแนวทาง วิธีการ ในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่าง เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน.....	79

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 โครงสร้างและการทำงานของยุทธศาสตร์การพัฒนา.....	11
2.2 ขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารกลยุทธ์.....	23
2.3 ส่วนประกอบและขั้นตอนของการวางแผนกลยุทธ์.....	25
2.4 ระดับของวัตถุประสงค์ (Hierarchy of Objectives).....	26
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	45
3.1 วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของ สถานีตำรวจภูธรกับประชาชน.....	54
1. เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติภารกิจถวายความปลอดภัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท.....	100
2. กำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา.....	101
3. การมอบรางวัลให้แก่ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติมีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม.....	102
4. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยปฏิบัติงานตนเป็นข้าราชการ...	103
5. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย.....	104
6. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมพิธีในวันสำคัญต่างๆ	105
7. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมพิธีวันสำคัญ ทางพุทธศาสนา.....	106
8. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมโครงการ งดเหล้าเข้าพรรษากับประชาชน.....	107
9. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมพิธีเวียนเทียน ร่วมกับประชาชนในอำเภออากาศอำนวย.....	108
10. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยจัดโครงการบวชต้นไม้ ร่วมกับประชาชนในอำเภออากาศอำนวย.....	109
11. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ร่วมกับเทศบาล ตำบลอากาศและประชาชนในอำเภออากาศอำนวย ปลูกต้นไม้ที่ วัดอุดมรัตนาราม	110

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
12.	สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณสถานีตำรวจเป็นสนามกอล์ฟให้ประชาชนและข้าราชการหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรม.....	111
13.	สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย จัดโครงการอบรมการใช้อาวุธปืนสำหรับตำรวจและโครงการตำรวจสีขาว.....	112
14.	ข้าราชการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย มีกิจกรรม เพื่อเสริมสุขภาพร่างกาย.....	113
15.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาหน่วยงานสัมพันธ์.....	114
16.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยออกดำเนินาปลูกข้าวช่วยเหลือประชาชนในอำเภออากาศอำนวย.....	115
17.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเปิดโครงการชุมชนมวลชนสัมพันธ์ หมู่บ้านเป้าหมายที่ ณ บ้านเม่นใหญ่	116
18.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยจัด โครงการหมู่บ้านชุมชนสำนึกรักถิ่นเกิด ณ บ้านหนองตาไก่.....	117
19.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ร่วมชาวบ้านออกดำเนินการโครงการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกเห็ดฟาง.....	118
20.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยจัด โครงการอาสาสมัครป้องกันภัยประจำหมู่บ้าน ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร.....	119
21.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับปกครองท้องถิ่น และประชาชนลงนามทำสนธิสัญญา สร้างความปรองดองลดความขัดแย้งด้านการเมือง.....	120
22.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับทหาร ปกครองท้องถิ่น และอาสาสมัครป้องกันภัย ออกระดมกวาดล้างอาชญากรรมในพื้นที่.....	121
23.	ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับทหาร ปกครองท้องถิ่น อาสาสมัครป้องกันภัย ออกระดมกวาดล้างอาชญากรรมตรวจสถานบริการ...	122

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
24. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับที่ว่าการอำเภอ โครงการอำเภอเคลื่อนที่.....	123
25. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยจัดโครงการครู 5 นาที พบปะนักเรียนโรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา อบรมด้านการรักษาความสงบ เรียบร้อย และด้านการจราจรและครูแควร์ ให้ความรู้ด้านยาเสพติด.....	124
26. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยจัดโครงการหนึ่งโรงพัก หนึ่งถนนปลอดภัย อบรมอาสาจราจรแก่ประชาชนและนักเรียน นักศึกษา ในอำเภออากาศอำนวย เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการจราจร.....	125
27. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมวันสำคัญของ หน่วยราชการหรือประเพณีไหลเรือไฟ และแข่งขันเรือยาวชิงถ้วย พระราชทาน.....	126
28. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมประชุม หน่วยงานราชการ และท้องถิ่น.....	127
29. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับเทศบาลตำบล สามัคคีพัฒนา จัดทำที่สูยยามสายตรวจเพื่อเป็นที่พักให้สายตรวจและ อาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน โดยใช้งบประมาณของเทศบาลตำบล สามัคคีพัฒนา.....	128
30. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย จัดเจ้าหน้าที่บริการ ประชาชนประจำที่จุดบริการประชาชน จุดตรวจจุดสกัด กวดขันวินัยจราจร บริเวณสี่แยกศรีสงคราม.....	129
31. ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ประชุม กต.ตร. ประจำสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย.....	130

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (Royal Thai Police, Kingdom of Thailand) เป็นหน่วยงานที่ดูแลกิจการตำรวจในประเทศไทยมีการบังคับบัญชาระดับชั้น ผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี จัดตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2541 โดยการโอนกรมตำรวจจากกระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามระเบียบงานสารบรรณสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2522 ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ชื่อย่อสำหรับหนังสือราชการภายนอกในการติดต่อเป็นเอกสารราชการกับ กระทรวง ทบวง กรม โดยใช้ชื่อย่อว่า ตช. และใช้ชื่อย่อสำหรับหนังสือราชการภายใน ติดต่อเป็นเอกสารราชการในหน่วยงานซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยใช้ชื่อย่อว่า ตร. สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปชอบเรียกชื่อย่ออย่างไม่เป็นทางการว่า สตช. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการระดับกรมมีฐานะเป็นนิติบุคคลขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ถวายความปลอดภัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท ทุกพระองค์
2. ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
3. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
4. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงราชอาณาจักร
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6. ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
7. ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน ให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติ มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 กรมตำรวจเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่มีกำลังพล 216,958 นาย แยกเป็นตำรวจสัญญาบัตร

58,941 นาย คิดเป็นร้อยละ 27.17 ของข้าราชการตำรวจทั้งหมด ตำรวจชั้นประทวน 158,017 นาย คิดเป็นร้อยละ 72.83 ของข้าราชการตำรวจทั้งหมด จำแนกตามเพศ เพศชาย 200,637 นาย คิดเป็นร้อยละ 92.48 ของข้าราชการตำรวจทั้งหมด เพศหญิง 16,321 นาย คิดเป็นร้อยละ 7.52 ของข้าราชการตำรวจทั้งหมด ข้อมูลอัตรากำลังพล ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล (วิศิษฐ์ ชวนพิพัฒน์พงศ์, 2557)

ในการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองความสงบเรียบร้อยของประชาชนและสังคมทั่วประเทศ ซึ่งระบบการบริหารงานที่ใช้อยู่จำเป็นต้องมีการจัดระบบการจัดการและการบริหาร ที่คล่องตัวและรวดเร็วเป็นอิสระภายในกรอบของกฎหมายมีการกระจายอำนาจและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 76 ที่เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม การบริหารงานและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการของตำรวจทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของตำรวจ

ตำรวจมีบทบาทสำคัญต่อสังคม ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้ด้วยความสงบสุข และปลอดภัย ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและชุมชน รักษาความมั่นคงภายใน ตลอดจนการให้บริการและความช่วยเหลือประชาชน ดังมีคำกล่าวที่ว่า “ตำรวจเป็นสายธารเบื้องต้นแห่งความยุติธรรม” ทั้งนี้เพราะตำรวจ คือ ผู้มีบทบาทความรับผิดชอบ ขั้นพื้นฐานที่จะสร้างความถูกต้องชอบธรรมในสังคม มีโอกาสสัมผัสกับประชาชนมากที่สุด การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ จำเป็นต้องมี จริยธรรม คุณธรรม มโนสำนึกรับผิดชอบต่ออุดมการณ์ ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ยึดถือด้วยบทกฎหมายเป็นหลัก ตลอดจนต้องเป็นผู้มีความรู้ความเพียรพยายาม ความอดทน และจิตใจที่ยึดมั่นในอุดมคติอย่างมั่นคงจึงจะสามารถนำ ความสงบสุขสู่สังคมได้ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ว่าที่ ร้อยตำรวจตรีที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา 2528 (คณะกรรมการ เอกถัมภ์ของชาติ, 2539, หน้า 94-95) ความว่าปัจจุบันตำรวจต้องรับภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นในการ รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยเฉพาะในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการ ต่อต้านศัตรูผู้บ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์แต่ละคนจึงต้องมีความรู้ความสามารถ และรู้จักใช้ความรู้ความสามารถอย่าง ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ นอกจากความรู้ และความสามารถแล้วทางด้านจิตใจต้อง หนักแน่น และเอื้อเฟื้อต่อประชาชน แข็งแกร่งอดทน และอดกลั้น

จากพระบรมราโชวาทดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจครอบคลุมทั้ง ด้านความรู้ ความสามารถบังคับใช้กฎหมาย และการได้รับการฝึกฝนให้สามารถอดทนต่อความ ยากลำบาก รวมทั้งอามิสตินจ้างและเครื่องเขี้ยวต่าง ๆ เนื่องจากงานตำรวจเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ

การบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น การอำนวยความสะดวกการจราจร การอำนวยความสะดวกด้านเอกสารที่เกี่ยวข้อง การทำงานที่จำเผลและในบางครั้งมีความกดดันทั้งจากผู้บังคับบัญชาและประชาชน รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และบทบัญญัติของกฎหมายทำให้ตำรวจต้องใช้วิจารณญาณในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา (เอื้อจิตต์ ตรีเพชร, 2545, หน้า 1)

การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมทั้งการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน การทำหน้าที่ของตำรวจจะเกี่ยวข้องกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อนมักจะนึกถึงตำรวจก่อนเสมอ ทั้งที่หน้าที่บางอย่างไม่ใช่หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงถือได้ว่าตำรวจมีบทบาทต่อประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมีทั้งเป็นคุณและเป็นโทษกับประชาชน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีทั้งคนรักและเกลียดในขณะเดียวกัน ภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องปฏิบัติงานอยู่ภายใต้แรงกดดันทางสังคม การบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นอยู่กับผู้นำหน่วยหรือผู้บริหาร 4 ระดับ ประกอบด้วย (1) ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2) ผู้บัญชาการกองบัญชาการ (3) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (4) ผู้กำกับการหรือหัวหน้าสถานีตำรวจ

สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ขึ้นตรงต่อ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้าราชการตำรวจในสังกัด ทั้งชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนรวม 65 นาย ผู้กำกับการตำรวจภูธร เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ มีเขตรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด รวม 3 ตำบล คือ (1) ตำบลอากาศ (2) ตำบลลาใหญ่ (3) ตำบลสามัคคีพัฒนา ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร มี 11 หมู่บ้าน ประชากรอาศัยอยู่ทั้งหญิง-ชาย จำนวน 8,905 คน ประกอบอาชีพค้าขาย และเกษตรกรรม พบว่าความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตำรวจภูธรอากาศอำนวยนั้นอยู่ในระดับน้อย ทำให้เกิดการขาดความร่วมมือการมีส่วนร่วม การห่างเหินกันระหว่างตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนนั้น คดีต่าง ๆ ทั้งยาเสพติด ปล้นจี้ ชิงทรัพย์ จึงเกิดขึ้นบ่อย และเป็นจำนวนมาก สาเหตุมาจากการขาดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจัง ขาดการไว้วางใจกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวยควรได้รับมีน้อย ในรอบ 2 ปี ที่ผ่านมาพบว่า คดีเกิดขึ้นใน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร รวม 540 คดี จำแนกออกได้ดังนี้

ปี พ.ศ. 2556 มีคดี เกิดขึ้น 230 ราย แยกเป็น คดีลักทรัพย์ 2 ราย คดีวิ่งราวทรัพย์ 2 ราย คดีทำให้เสียทรัพย์ 1 ราย คดีฉ้อโกง 3 ราย คดีอาวุธปืน 7 ราย คดีโจรกรรม 1 ราย คดีข่มขืน 2 ราย คดีการพนัน 11 ราย คดียาเสพติด 140 ราย คดีข่มขืนกระทำชำเรา 1 ราย คดีจราจร 60 ราย

ปี พ.ศ. 2557 มีคดีเกิดขึ้น 310 ราย คือ คดีจราจร 160 คดี คดีฆ่าผู้อื่น 1 ราย คดีทำให้คนตายโดยประมาท 1 ราย คดีพยายามฆ่า 1 ราย คดีทำร้ายร่างกาย 2 ราย คดีข่มขืน 1 ราย คดีลักทรัพย์ 4 ราย คดีฉ้อโกง 1 ราย คดีทำให้เสียทรัพย์ 2 ราย คดีข่มขืน 6 ราย คดีอาวุธปืน 7 ราย คดีการพนัน 11 ราย คดียาเสพติด 113 ราย คดีเกิดขึ้นมากกว่าปี 2556 จำนวน 80 คดี คดีที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ คดี จราจรทางบก (แผนกสถิติเก็บรวบรวมข้อมูลสถานีตำรวจภูธรอำเภออากาศอำนวย, 2558)

การที่คนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย สร้างความไม่สงบเรียบร้อยให้แก่บ้านเมือง อาจมีสาเหตุมาจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ หรือการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้เกิดการละเมิดกฎหมายขึ้น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาให้ความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมนั้นย่อมทำได้หลายแนวทาง ได้แก่ การจัดโครงการฝึกอบรม โครงการประชุมสัมมนา โครงการจัดกิจกรรมร่วมกัน เหล่านี้จะเป็นการพัฒนาศักยภาพของประชาชนเอง ประชาชนเหล่านั้นก็จะเห็นความสำคัญของตน และต้องการมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันการเกิดความไม่สงบสุข

จากการที่ไม่มีรูปแบบหรือกิจกรรมใด ๆ ที่ส่งเสริมให้ตำรวจกับประชาชนมีความร่วมมือ และมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันคดีอุกฉกรรจ์ต่าง ๆ และรักษาความสงบเรียบร้อยให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเกิดจากการให้ความร่วมมือ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในอดีตที่ผ่านมาต่างคนต่างทำภายใต้กรอบและศักยภาพของแต่ละหน่วยงานไม่มีการบูรณาการ จึงไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ในการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อย อย่างเป็นรูปธรรม

การร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับประชาชน ต้องดำเนินการภายใต้การมีส่วนร่วม ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ ทั้งในระดับ ชุมชน ระดับตำบล และระดับอำเภอ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้นั้น จำเป็นต้องจัดตั้งแผน โครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ให้แนวทางตำรวจกับประชาชน มีความสัมพันธ์ร่วมมือกันป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อย

โครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จัดตั้งขึ้น ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภคน และการคุ้มครองทางสังคมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ตลอดจนแผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แม่บท ฉบับที่ 6 (ปี 2555-2559) ที่เน้นยุทธศาสตร์เชิงรุกตามหลักการป้องกันนำการปราบปรามควบคู่กับหลักการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดดำเนินงานตามโครงการชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ มีจุดมุ่งหมายแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน กลุ่มเป้าหมาย ให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ

แสดงถึงความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างมีระบบและต่อเนื่องอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

โครงการอาสาสมัครตำรวจบ้าน/ ชุมชน เพื่อฝึกอบรมให้คนในชุมชน ดูแลชุมชนของตนเอง โดยมีเขตอำนาจการรับผิดชอบเฉพาะเขตพื้นที่ภายในหมู่บ้าน/ตำบลที่ได้รับแต่งตั้ง มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ประนีประนอม ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดขึ้น บริการประชาชน ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น หรืองานอื่น ๆ ที่หัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้แทนมอบหมาย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นกระบวนการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน หมายถึง ขั้นตอนหรือลำดับการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน ซึ่งปัจจุบันกระบวนการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชนได้ใช้กรอบแนวความคิดของโครงการที่เรียกว่า ชุมชนปลอดภัย (Safety Community) โดยมีหลักการดำเนินงานที่ มุ่งเน้นให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมชุมชน เพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและลดพฤติกรรมเสี่ยงระดับบุคคล เนื่องจากปัญหาความไม่ปลอดภัยเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งอาจทำให้บุคคลเกิดการบาดเจ็บ สูญเสียชีวิตหรือสูญเสียทรัพย์สิน เช่น ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั้งจากการถูกปล้น ชิงทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย การฆ่า การข่มขืน หรือปัญหาความไม่ปลอดภัยและความเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดของเยาวชน หรือปัญหาอุบัติเหตุหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ถ้าบุคคลมีพฤติกรรมประมาท ขาดความระมัดระวัง การสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชนจึงมีความสำคัญในการลดปัญหาความไม่ปลอดภัยต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้คนในชุมชนมีชีวิตที่สงบสุข ปราศจากภัยอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุข ทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันปราบปรามและการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือความสงบเรียบร้อยภายในประเทศของตำรวจ หากขาดความร่วมมือจากประชาชน การดำเนินการต่างๆ ย่อมไม่มีประสิทธิภาพ และขาดต่อการบรรลุเป้าหมาย ประชาชนจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งและมีบทบาทสำคัญควบคู่กับบทบาทของตำรวจ ดังคำปรารภที่ว่า ตำรวจ คือ ประชาชน ประชาชน คือ ตำรวจ

ด้วยสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลอากาศ อำเภอกอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาแนวทาง วิธีการในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

คำถามสำคัญในการวิจัย

1. ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างไรบ้าง
2. แนวทางในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างไร

ขอบเขตหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพื้นที่รับผิดชอบ 1 ตำบลของ สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย คือตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 2.1 สภาพปัจจุบันของ เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนตำบลอากาศ
 - 2.2 สภาพปัญหาและความต้องการ ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนตำบลอากาศ ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - 2.3 ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - 2.4 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนตำบลอากาศ ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

3. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้เริ่มทำการศึกษา ตั้งแต่ เดือน มกราคม 2557-กันยายน 2558

กลุ่มประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 65 นาย และประชากรในตำบลอากาศ 11 หมู่บ้าน 17 ชุมชน ประชากร จำนวน 8,905 ราย ชาย 4,485 ราย หญิง 4,420 ราย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 109 ราย ประกอบด้วย

1. ภาครัฐ ผู้กำกับการ 1 ราย รองผู้กำกับการ 1 ราย สารวัตร 1 ราย รองสารวัตร 1 ราย เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน 10 ราย รวม 14 ราย ของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
2. ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน 17 ราย กำนัน 1 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 11 ราย อาสาสมัครตำรวจบ้าน 11 ราย ประชาชน 55 ราย แยกเป็น หญิง 20 ราย ชาย 75 ราย รวม 95 ราย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือมีการวางแผน กำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้จะต้องเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

ความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมของแต่ละบุคคล ที่ทำร่วมกัน หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง

ตำรวจ หมายถึง ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ มีหน้าที่รับใช้ประชาชน บรรเทาทุกข์ บำรุงสุข ตลอดจน รักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่ประชาชน

อาสาสมัครตำรวจ หมายถึง ผู้ที่อาสาทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยความเต็มใจหรืออีกในหนึ่ง คือผู้มีจิตอาสา โดยไม่มีสิ่งตอบแทน ให้กับสถานีตำรวจ

สถานีตำรวจภูธร หมายถึง สถานที่ ที่ทำงานของตำรวจ และประชาชนมีความชอบธรรมเข้าไปใช้บริการ ในการร้องทุกข์ หรือติดต่อราชการ

ผู้นำชุมชน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ และเป็นผู้นำโดยธรรมชาติ ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ความสงบเรียบร้อย หมายถึง ภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ร่วมกันในสังคม โดยมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน และดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัย เรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในครั้งนี้

1. ได้ข้อมูลในการวางแผนนโยบายการแสวงหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานี ตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
2. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหา นำไปพัฒนาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครให้เกิดประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แยกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหาร

ข้อค้นพบจากการวิจัย ทำให้ทราบถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากนโยบายของภาครัฐ ราชการ เกี่ยวกับ ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และผลสำเร็จของความร่วมมือกัน สามารถนำไปกำหนดแผนนโยบาย โครงการ ในการรักษาความสงบภายในชุมชนท้องถิ่นอื่นได้

2. ด้านวิชาการ

เกิดองค์ความรู้ใหม่ในความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน แต่มีนักวิชาการ/ นักวิจัย/ ผู้ปฏิบัติงานในชุมชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปได้

3. ด้านการปฏิบัติ

จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง เพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งตามหัวข้อดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาและกลยุทธ์

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์

สำหรับคำว่า ยุทธศาสตร์ ได้มีนักวิชาการศึกษาให้ความหมายไว้ ดังนี้

เจดีย์ บุรีภักดี (2543, หน้า 2) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนการอันชาญฉลาดสำหรับกระทำอันหนึ่งอันใดให้บรรลุเป้าหมาย ความชาญฉลาดของยุทธศาสตร์ ปรากฏในลักษณะดังนี้ (1) มีหลักวิชาการรองรับและเป็นหลักวิชาการที่ถูกต้องเป็นวิทยาศาสตร์ (2) ใช้ข้อมูลสภาพจริงของท้องถิ่นหรือสถานที่นั้นมาช่วยในการกำหนดยุทธศาสตร์ (3) เป็นแผนหารที่คนทั่วไป (หรือฝ่ายตรงข้าม) ไม่คุ้นเคยมาก่อนและ (4) เมื่อดำเนินการตามแผนนี้จะได้ผลอย่างคุ้มค่าหรือคุ้มทุน

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2546, หน้า 18) ให้ความหมาย ยุทธศาสตร์ หมายถึง ชุดทางเลือกระยะยาวเกี่ยวกับเป้าประสงค์เชิงปฏิบัติการและนโยบาย รวมทั้งแผนปฏิบัติการของแผนรัฐบาล ซึ่งองค์การภาครัฐกำหนด โดยคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของแผนงานรัฐบาลกำหนดไว้ และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของแผนงาน

ประกรณ์ ปรียากร (2546, หน้า 3) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ มีรากฐานมาจากศาสตร์ทางการทหารในภาษากรีกโบราณ ถ้าเป็นคำนามมีความหมายว่า นายพลผู้นำทัพ แต่ถ้าเป็นคำกริยาจะหมายถึง การวางยุทธวิธีเพื่อโจมตีฝ่ายศัตรูด้วยการใช้กำลังพลและอาวุธยุทธโปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลคือ ได้รับชัยชนะ

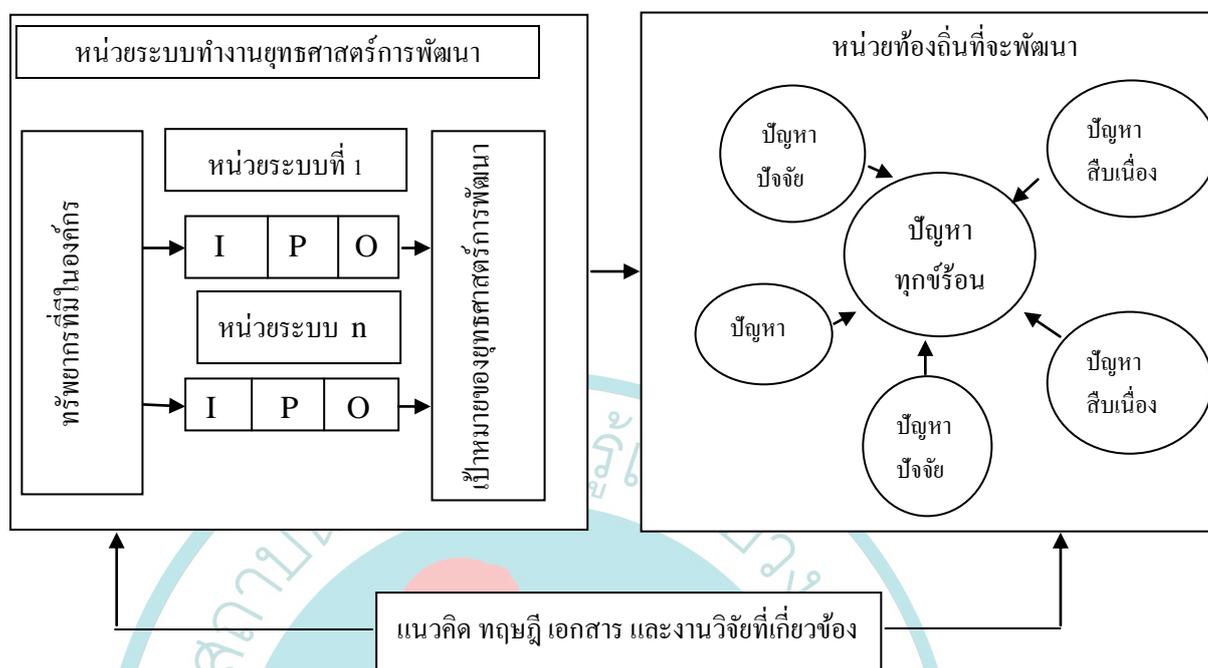
บุญเกียรติ ชีวะตระกูลกิจ (2547, หน้า 1) ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง การมุ่งเน้นหรือทุ่มเททรัพยากร ไปในเรื่องใดแล้วสามารถนำพาหมู่คณะไปสู่ความสำเร็จหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 หลักการทำงานของยุทธศาสตร์การพัฒนา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ มีนักวิชาการเสนอแนวทางการจัดทำดังนี้

คำรง วัฒนา (2547, หน้า 20-24) เสนอแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง จะต้องแสดงออกให้เป็นรูปธรรม การดำเนินการเป็นลายลักษณ์อักษรให้มีการจัดทำแผนและผู้บริหารจะเป็นเจ้าของงาน เป็นผู้ผลักดันงานและสนับสนุนให้ดำเนินไปให้สำเร็จ ผู้บริหารทุกระดับจะต้องตกลงในหลักการที่จะใช้เป็นรากฐานขององค์การ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยเชื่อมโยงกับแผนในระดับสูงขึ้นไป เช่น แผนในระดับชาติ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐบาลให้ชัดเจนรวมทั้งการ ใช้เครือข่ายภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ และด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือ โดยมีการกำหนดเจ้าของโครงการ (Project Owner) เป็นผู้บริหารงานภาพรวม โดยอาศัยแผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือเพื่อให้องค์การสามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้สำเร็จ รวมทั้งกลยุทธ์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มีหลายกลยุทธ์ การปรับเปลี่ยนโดยการสั่งการ การปรับเปลี่ยนโดยการให้มีส่วนร่วมในวงจำกัด การปรับเปลี่ยนองค์การโดยการสร้างกระแสวัฒนธรรมใหม่ กลยุทธ์แบบผสมผสาน และกลยุทธ์ในองค์การแห่งการเรียนรู้ ที่จะต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

เฉลิม นุริภักดี และคณะ (2548, หน้า 2-4) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นการรวมระหว่างคำ ยุทธศาสตร์ กับคำ การพัฒนา นำความหมายของสองคำมารวมกันจึงหมายถึงแผนการอันชาญฉลาดสำหรับใช้ทำงานพัฒนาเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่ความยากเป็นพิเศษ ซึ่งไม่อาจทำให้บรรลุได้ด้วยวิธีปกติธรรมดา เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นแผนการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาทฤษฎี แนวความคิด และข้อมูลสภาพจริงที่ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่จะทำการพัฒนา แผนการประกอบด้วย (1) เป้าหมายปลายทางที่ดี คือ เป็นเป้าหมายของยุทธศาสตร์ซึ่งตรงต่อการแก้ปัญหา เป้า และไม่ก่อผลเสียหายข้างเคียง (2) วิธีการที่ดี คือ เหมาะสมกับเป้าหมายที่วางไว้ และเหมาะสมกับทรัพยากรที่จะจัดหามาให้ (3) ระบบทำงานที่ดี คือ มีปัจจัยนำเข้า มีกระบวนการ และมีผลผลิตที่พอดีกับบริบท และเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ โครงสร้างและการทำงาน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างและการทำงานของยุทธศาสตร์การพัฒนา

ที่มา: เฉลียว บุรีภักดีและคณะ (2548, หน้า 4)

จากภาพที่ 1 จะเห็นว่าเมื่อนักพัฒนาจะจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาสำหรับหน่วยท้องถิ่นที่ตนเลือก ควรจะกระทำตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์หน่วยท้องถิ่นเพื่อค้นหา ปัญหาเป้าหมาย สำหรับการค้นหาเป้าหมายในการพัฒนาแต่ละครั้ง นักพัฒนาต้องกำหนดเลือกเองจากผลการวิเคราะห์เลือกตามที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่มีลักษณะดังนี้ 1) เป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนารวมกับปัญหาเป้าหมาย 2) หน่วยระบบการทำงานของยุทธศาสตร์การพัฒนา อาจมีมากกว่าหนึ่งแต่ต้องถึงไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาอันเดียวกันและเสริมกัน 3) ทรัพยากรในบริบทของหน่วยระบบทำงานของยุทธศาสตร์การพัฒนาต้องมีมากเพียงพอที่จะเป็นหนึ่งให้แก่หน่วยระบบทำงาน 1-ก ถ้าไม่พอต้องลดขนาดของหน่วยระบบทำงานลงตามสัดส่วน ซึ่งมักจะมีผลไปถึงการพิจารณาลดเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนา และอาจจะต้องลดหรือเปลี่ยนปัญหาเพื่อให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนการ หรือวิธีดำเนินงานอันชาญฉลาดที่มุ่งเน้นให้ดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการได้มาซึ่งแผนการหรือ วิธีดำเนินงานนั้น จะต้องกระทำด้วยหลักวิชาการที่ต้องใช้ข้อมูลตามบริบทความเป็นจริงขององค์กรหรือชุมชนเป็นผู้กำหนดแนวทาง

1.3 ความหมายของการพัฒนา

คำว่า การพัฒนา (Development) มีความหมายที่แตกต่างกันหลายอย่างหลายประการ ขึ้นอยู่กับบุคคล การเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปแต่ละยุคสมัย การทำความเข้าใจ ความหมายการพัฒนา ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2525) กล่าวว่า การพัฒนา เป็นแนวคิดที่มีรากฐานมาจากความสนใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการสังเกตปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่า สังคมและวัฒนธรรมของมนุษยชาติ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ด้วยสาเหตุต่าง ๆ หลายประการดังต่อไปนี้ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment)
2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร (Population Change)
3. การอยู่โดดเดี่ยวและการติดต่อกัน (Isolation and Contact)
4. โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Structure)
5. ระดับของความรู้และเทคโนโลยี (Knowledge and Technology)
6. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างอื่น เช่น การเล็งเห็นความจำเป็นใน

การเปลี่ยนแปลง หรือนโยบายของผู้นำประเทศ

วิระวัฒน์ ปันนิตามัย (2548, หน้า 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทำให้เจริญการพัฒนาเป็นความพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เราสามารถมองการพัฒนาใน 3 ระดับที่สืบเนื่องและเกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก กล่าวคือ การพัฒนาในระดับประเทศพัฒนาในระดับองค์กร และการพัฒนาในระดับบุคคล

สุพล วงสินธุ์ (2543, หน้า 15-16) การพัฒนาสังคมที่ใช้กระบวนการทัศน์เก่า คือ คิดแบบเก่า แยกกันคิด และแยกกันทำแบบตัวใครตัวมันหรือบางครั้งก็เป็นปรปักษ์ต่อกันระหว่างผู้ที่ทำงานในเรื่องเดียวกัน ผลคือไม่ประสบความสำเร็จ กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนา (New Development Paradigm) เป็นกระบวนการความคิดและการปฏิบัติ ที่ทุกฝ่ายเข้ามาเรียนรู้ร่วมกันโดยการทำงานร่วมกัน ใช้ความคิดและความพยายามร่วมกัน โดยไม่เป็นปรปักษ์ต่อกัน

กระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาจึงเป็นกระบวนการทางความคิดที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายในสังคม

พีระพจน์ รัตนมาลี (2545, หน้า 64) กล่าวไว้ว่าในยุคแรกของการพัฒนานั้น การพัฒนา หมายถึง การทำให้ทันสมัยเหมือนอย่างตะวันตกผ่านการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการเมือง หรือที่เรียกขานกันว่า ทฤษฎีทำให้ทันสมัย ต่อมาพบว่าการพัฒนา เพื่อให้ทันสมัยอย่างตะวันตกนั้น นำปัญหามากมายมาสู่สังคมของประเทศโลกที่สามหรือประเทศด้อยพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาความยากจนในชนบทที่เพิ่มขึ้น และที่สำคัญคือประเทศโลกที่สามต้องพึ่งพิงประเทศตะวันตกในแทบทุกด้านมากยิ่งขึ้น จนนำมาสู่แนวคิดการต่อต้านทฤษฎีการทำให้ทันสมัยในช่วงหลัง

ยุบลวรรณ ประมวญรัฐการ (2542, หน้า 45-46) กล่าวถึงลักษณะการพัฒนาในภาคการเกษตรของไทยว่า การพัฒนาเกษตรที่ผ่านมาที่ประเทศไทยมีแผนพัฒนา ตัวอย่างเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการเกษตรในยุคปฏิวัติเขียว ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิต คือ การใช้พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ใหม่ การเตรียมดิน การใช้เครื่องมือที่ทันสมัย การชลประทาน การใช้สารเคมีและการใช้ยากำจัดศัตรูพืชเป็นการตอบสนองนโยบายการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้เน้น 3 กลยุทธ์ คือเน้นการส่งออก ได้แก่พืชเศรษฐกิจเพียงไม่กี่ชนิด ซึ่งต้องใช้พื้นที่ขนาดใหญ่ เน้นประสิทธิภาพการผลิตหรือผลิตผลต่อไร่ ซึ่งต้องลงทุน ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เครื่องจักรกล เครื่องมือการเกษตร ปุ๋ย สารเคมีและมีผลต่อดินจืด เพราะใช้สารเคมีนานต่อเนื่องกัน ประการสุดท้าย เน้นการเกษตรแบบครบวงจร ซึ่งเป็นเกษตรอุตสาหกรรม อันเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ที่ดินของเกษตรกรรายย่อย ทำให้เกษตรกรลงทุนสูงขึ้นในขณะที่ค่าตอบแทนไม่ได้สูงตาม

ชินรัตน์ สมสืบ (2539, หน้า 6-8) ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาว่า การให้ความหมายของการพัฒนา (development) มีหลากหลายแตกต่างกันมากมายและไม่มี ความหมายใดที่สามารถครอบคลุมถึงเจตนารมณ์ของการปรับปรุงความเป็นอยู่ของมนุษย์หรือความเจริญเติบโต และการเปลี่ยนแปลงที่ดีได้อย่างแท้จริง และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปได้ แนวคิดการพัฒนาที่สำคัญมี ดังนี้

1. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ: แนวทางการกระจายความเจริญ (Economic Growth: The Trickle-down Approach) แนวความคิดนี้ประสงค์ในการเพิ่มผลผลิตมวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) และรายได้ต่อหัวของประชาชน (Per capita Income)
2. ความจำเป็นพื้นฐาน: แนวทางสวัสดิการ (Basic Needs: Welfare Approach) ควรให้ความสนใจสิ่งที่จะสนองต่อความจำเป็นพื้นฐาน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย

การศึกษา การสาธารณสุข ของประชาชนเป็นอันดับแรก แทนที่จะใช้ทรัพยากรไปลงทุนด้านอุตสาหกรรม

3. มนุษยนิยม: แนวทางจริยธรรม (Humanism: The Ethical Approach) แบ่งปันผลประโยชน์ ความพยายามและความเสียสละ เพื่อให้การพัฒนามุ่งแก้ไขความยากลำบาก มีความต่อเนื่อง สร้างความยุติธรรม

4. เสรีภาพ: แนวทางการปฏิวัติ (Liberation: The Revolutionary Approach) เน้นความมีอิสระของคนจากพันธนาการของสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนา เป็นนัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอันเป็นการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ภาวะที่พึงประสงค์ ทั้งในแง่การปรับปรุงคุณภาพชีวิต การเพิ่มขีดความสามารถของมนุษย์ การสร้างความเสมอภาค และความเป็นธรรม

1.4 การพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนจะต้องเอามนุษย์ในสังคมเป็นตัวตั้งและต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคมทั้ง 3 ภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ (2546, หน้า 41) อธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development) ว่า การพัฒนาที่ถูกต้องจะต้องให้เศรษฐกิจไปด้วยดี และสิ่งแวดล้อมอยู่ได้ด้วยการพัฒนาต้องให้ครบ 2 องค์ประกอบ และมีคุณภาพต่อกัน และต้องรวมการพัฒนาทางวัฒนธรรม (cultural development) ซึ่งเป็นการพัฒนาเชิงวัฒนธรรมที่เอาคนเป็นศูนย์กลาง

พจนาน เอื่องไพบุลย์ (2546, หน้า 41) นิยามการพัฒนาที่ยั่งยืน ในระดับสากล ที่ได้รับการอ้างถึงมากที่สุด คือนิยามของสมัชชาโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development: WCED) ที่ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่สนองตอบต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดความสามารถของเขาที่จะสนอง ต่อความต้องการของตนเอง นอกจากนี้ ในปี 2545 การประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยการพัฒนา ที่ยั่งยืน (World Summit on Sustainable Development: WSSD) ให้นิยามการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย เป็นการพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของทุก ๆ ด้านอย่างสมดุล บนพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่ม ด้วยความเอื้ออาทร เคารพซึ่งกันและกัน เพื่อความสามารถในการพึ่งตนเองและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเท่าเทียม

ประชา เตรรัตน์ (2543) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า ปัญหาการพัฒนาที่ผ่านมา การพัฒนาอาชีพของกลุ่มเกษตรกรและผู้ยากจน แนวทางการพัฒนามิได้มุ่งให้ผู้ถูกพัฒนา

พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เป็นการแจกพันธุ์พืช สัตว์ ปุ๋ย ยาเคมี ฯลฯ ให้เกษตรกรแบบให้เปล่า ประชาชนไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่ได้รับแจกและไม่กระตือรือร้นในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของทางราชการอย่างจริงจัง นอกจากนี้เกิดช่องว่างให้ข้าราชการทุจริต สูญเสียงบประมาณปีละจำนวนมหาศาล แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องพัฒนาให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ ยกเลิกการแจกแบบให้เปล่า ยกเว้นกรณีที่ประชาชนเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทางราชการมีหน้าที่ให้ความสนับสนุนส่งเสริมในรูปแบบการให้ยืม เช่น การยืมเงินทุน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์แก่กลุ่มเกษตรกร และไม่คิดดอกเบี้ย โดยมีข้อตกลงเมื่อได้ผลผลิตแล้วให้ส่งใช้เป็นเงินหรือพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์คืน

ยุบลวรรณ ประมวญรัฐการ (2542, หน้า 57-58) กล่าวถึง การพัฒนาแบบยั่งยืน ว่า คือ การพัฒนาที่สามารถพิทักษ์รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของวันนี้ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนยาวนานไปถึงอนาคต

เสรี พงศ์พิศ (2549, หน้า 2) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาตนเองให้อยู่รอดด้วยการสร้างระบบต่าง ๆ ในชุมชน โดยมีระบบการจัดการชีวิต การจัดการทรัพยากรและทุนต่างๆของตนเองและชุมชน ให้มีปฏิสัมพันธ์ที่เชื่อมโยง เกี่ยวเนื่องและเกื้อกูลกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ชุมชนให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนาน และแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติทางสังคมว่ามี 4 ประการ ดังนี้ ประการแรก คือ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การพัฒนาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประการที่สอง คือ ความยั่งยืนทางสถาบัน ประการที่สาม คือ การมีส่วนร่วมควรมาจากข้างล่างจากชุมชน และประการที่สี่ คือ ความยุติธรรมทางสังคม ความมั่นคงของการดำรงชีวิตต้องครอบคลุมกลุ่มคนในปัจจุบันและคนรุ่นต่อไปในอนาคต

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (2549) ได้ กำหนดการพัฒนาที่ยั่งยืน ว่า ควรมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เป็นโครงการขนาดเล็กที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. มีความสอดคล้องกับระบบนิเวศน์ท้องถิ่น
3. ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา กล่าวคือ โครงการที่เหมาะสม

จะต้องเป็นโครงการขนาดเล็กที่มีความยืดหยุ่นสูงสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของชุมชน โครงการพัฒนาแบบยั่งยืนจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น

พระธรรมปิฎก (2546) การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นต้องมีลักษณะเป็นการพัฒนาที่เป็นบูรณาการ (Integrate) ทำให้เกิดเป็นองค์รวม (Holistic) คือ ลักษณะที่เป็นบูรณาการหรือมีความเป็นคุณภาพ เช่น การเอาภารกิจในการคุ้มครองแหล่งทรัพยากรธรรมชาติมาบูรณาการเข้ากับการกิจใน

การแก้ปัญหาความยากจน ถ้าสองอย่างนี้บูรณาการกันได้เป็น ลักษณะของการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายความว่า ภารกิจหนึ่งได้แก่ การพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและภารกิจอีกอย่างหนึ่ง คือ การกำจัดความยากจน ทำให้การพัฒนาโดยให้ทั้งสองอย่างนี้ไปได้ด้วยกันทั้งคู่ เรียกว่า บูรณาการ เกิดเป็นองค์รวม การพัฒนาที่ยั่งยืน ในขณะที่แนวคิดของผู้รู้ได้แบ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การพัฒนาคน โดยพัฒนาตัวคนที่เป็นปัจจัยการกระทำให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ด้วยการพัฒนาตัวคนเต็มทั้งระบบ คือ ครบทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา

2. การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคนที่พัฒนาเต็มระบบนั้นเป็นตัวกลางหรือเป็นแกนกลางด้วยการเป็นปัจจัย ตัวกระทำที่ไปประสาน ปรับเปลี่ยนบูรณาการในระบบสัมพันธ์องค์รวมใหญ่ ให้เป็นระบบแห่งการดำรงอยู่ด้วยดีอย่างต่อเนื่องเรื่อยไป

เสรี พงศ์พิศ (2547, หน้า 93) ได้กล่าวรายงานของ UNDP ในปี พ.ศ. 2539 แสดงให้เห็นว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้เป็นหลักประกันการพัฒนาที่ยั่งยืนและไม่ได้ขจัดปัญหาความยากจนให้หมดไป เช่น บางประเทศมีรายได้ประชาชาติต่อหัวสูงกลับอยู่ในระดับต่ำของการพัฒนามนุษย์ มีปัญหาความเหลื่อมล้ำค่าสูงระหว่างคนรวยกับคนจน ช่องว่างที่ถ่างออกไปเรื่อย ๆ ดังนั้นการพัฒนาแบบยั่งยืนต้องมีลักษณะ 5 ประการ ดังนี้

1. การสร้างความเข้มแข็ง (Empowerment) คือ เพิ่มขีดความสามารถในการเลือกและทางเลือกให้ผู้คนได้เป็นอิสระจากความหวาดกลัวจากสิ่งที่พวกเขาขาดแคลนและให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา

2. ความร่วมมือ (Co-operation) ผู้คนสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3. ความเท่าเทียม (Equity) คนมีโอกาสดำรงชีพถึงทรัพยากร การศึกษา การดูแลสุขภาพ การจัดการชีวิต ทรัพยากรและชุมชนของตนเอง

4. ความยั่งยืน (Sustainability) การพัฒนาวันนี้ไม่ทำลายทรัพยากรและโอกาสของคนรุ่นต่อ ๆ ไป แต่สร้างหลักประกันให้คนในอนาคตเป็นอิสระจากความยากจนและได้ใช้ความสามารถขั้นพื้นฐานของตนเอง

5. ความมั่นคงปลอดภัย (Security) ในชีวิต ทรัพย์สิน การคุกคามจากโรคและภัยอันตราย

หลักการสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืน

1. การพัฒนาจะต้องประสานกลมกลืนกับธรรมชาติ
2. การพัฒนาต้องเป็นไปเพื่อประชาชน
3. การพัฒนาจะต้องให้ความสำคัญแก่สตรี

4. แสวงหาความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์

5. การกระจายอำนาจ การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องพยายามกระจายอำนาจออกไป

ในกระบวนการตัดสินใจการใช้สอยทรัพยากร แผนงานต่าง ๆ จะต้องมาจากประชาชน

6. ประชาธิปไตยจากกลุ่มพื้นฐาน

7. สร้างสันติภาพและการไม่ใช้ความรุนแรง

วิธีการไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1. เริ่มจากตัวเราเอง โดยดูแลร่างกายและจิตใจตนเองให้แข็งแรงและสดชื่น

สวยงาม

2. พยายามสร้างเสริมให้ประชาชนมีพลังมากขึ้น

3. สนับสนุนองค์การประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาสร้างความมั่นใจ ความเคารพตนเอง

หน่วยงาน

4. ต้องนำหลักการประชาธิปไตยไปปฏิบัติทั้งในครอบครัว ชุมชนและ

5. ต้องพยายามพึ่งตนเองในทุกด้าน

6. สร้างระบบซึ่งประสานกลมกลืนกับธรรมชาติ

7. ต้องสร้างเครือข่ายที่ดีในทุกระดับ

ความรัก

8. ยืนหยัดในหลักการของความยุติธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ความงามและ

สรุปได้ว่า การพัฒนาสู่ความยั่งยืน ต้องเป็นไปเพื่อประชาชน การพัฒนาตัวคนที่
เป็นปัจจัยการกระทำให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาด้วยการพัฒนาตัวคนเต็มทั้งระบบ คือ ครบทั้ง
จิตใจ พฤติกรรมและปัญญา การเติบโตทางเศรษฐกิจ ไม่ได้เป็นหลักประกันในการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.5 การพัฒนากับทรัพยากรมนุษย์

ยอดชาย ชูติกาโม (2544, หน้า 57) การพัฒนาที่มีเป้าหมายอยู่ที่ประชาชนซึ่งเป็น
ทรัพยากรคน (Human Resource) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior) ของคน
ในลักษณะที่พึ่งพิงอยู่กับฐานแห่งความถูกต้อง และระบบคุณธรรม (Morality) อันได้แก่
ความอดทนอดกลั้น ความเสียสละ การมีวินัย การมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อสังคม

ศิริ ทิวะพันธุ์ (2544, หน้า 93) ได้กล่าวถึงการพัฒนาคนมีส่วนร่วมสร้างสังคม
ที่เข้มแข็ง โดยสังคม ที่เข้มแข็ง และมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ

1. สังคมคุณภาพ ที่ยึดหลักความสมดุล พอดีและพึ่งตนเองได้ โดยการสร้าง
คนดี คนเก่งมีความรับผิดชอบ มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน พัฒนาเมืองและชนบทให้มีความ

นำอยู่ มีการบริหารทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีระบบการเมืองการปกครองที่โปร่งใส มีกระบวนการยุติธรรมเป็นที่พึ่งของประชาชน

2. สังคมแห่งภูมิปัญญา และเรียนรู้ โดยพัฒนาคนให้คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้ตลอดชีวิต มีเหตุผลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีการเสริมสร้างฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีนวัตกรรมและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศควบคู่กับการสืบสานประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา

3. สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ที่มีการดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของสังคมไทยที่พึ่งพาและเกื้อกูลกัน มีการดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากจน รักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคมและพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็งเพื่ออยู่ดีมีสุขของคนไทย

ธรรมรักษ์ การพิศมภ์ (2546, หน้า 40) กล่าวว่า ปัจจัยทางด้านทรัพยากรมนุษย์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศที่สังคมเต็มไปด้วยผู้มีสติปัญญาที่มีความรู้ความสามารถ สังคมตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้ ย่อมสามารถสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ดีกว่าประเทศที่สังคมปราศจากฐานความรู้ ไม่มีการเรียนรู้ร่วมกันอย่างบูรณาการแตกแยกความคิดกัน เป็นสังคมที่เต็มไปด้วยมนุษย์ที่แยกส่วนเป็นเขาเป็นเรา บริหารกันตามภาระหน้าที่ เป็นฝักเป็นฝ่าย

การพัฒนามนุษย์ต้องพัฒนา 2 ความหมาย คือ ความหมายแรก ในฐานะเป็นทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยหรือทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพราะถ้ามนุษย์มีคุณภาพดี มีความรู้ความสามารถย่อมเป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีจิตใจดี เช่น ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ย่อมช่วยพัฒนาเศรษฐกิจได้ดี สำหรับความหมายที่สอง เราจะต้องพัฒนามนุษย์ในฐานะเป็นมนุษย์โดยมุ่งหมายให้คนเป็นคนมีค่า มีชีวิตที่ดีงาม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความสุขและมีอิสรภาพ (วัลลี หลีสันติพงศ์, 2542, หน้า 12)

วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2546, หน้า 30-41) ได้วิเคราะห์ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศว่า มีอยู่ 30 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เชื่อเรื่องเวรกรรม จึงทำให้คนไทยปล่อยตัวปล่อยใจไม่มูมนานะคืนวันต่อสู้อันไม่ทะเยอทะยาน
2. ถ่อมตัวและยอมรับชนชั้นในสังคม ไม่เพียงเพิ่มช่องว่างระหว่างชนชั้นในสังคมให้มากขึ้นเท่านั้นหากผู้มีอำนาจหรือผู้ปกครองขาดซึ่งความยุติธรรม
3. ยึดถือระบบอุปถัมภ์ ระบบนี้มี 2 ลักษณะ คือ ผู้อุปถัมภ์หรือผู้นำ ผู้ถูกอุปถัมภ์

4. ไม่ยอมรับคนที่มีอายุเท่ากันหรือต่ำกว่า ลักษณะอุปนิสัยนี้เป็นอุปสรรคในแง่ที่ กำลังความคิดและกำลังกายของมนุษย์ส่วนหนึ่งไม่ได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่
5. พึ่งพาพึ่งพิงคนอื่น จึงทำให้คนไทยขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
6. ไม่รู้จักประมาณตนเอง หรือทำอะไรโดยไม่คำนึงถึงฐานะของตน ผลลัพธ์ คือ คนไทยเป็นหนี้มากขึ้นและยิ่งจนลง
7. รักอิสระเสรี ไม่ยอมอยู่ในระเบียบ อันทำให้การพัฒนาประเทศขาดประสิทธิภาพ
8. ไม่ชอบค้าขาย จึงทำให้การค้าขายของคนไทยไม่เข้มแข็งเพียงพอ่อมเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ
9. เอาตัวรอดและชอบโยนความผิดให้คนอื่น
10. ไม่ชอบรวมกลุ่มและขาดความร่วมมือประสานงาน ย่อมประสบความสำเร็จ ได้ยาก
11. ขาดการวางแผนอย่างเป็นทางการ ชอบมองโลกในแง่ดี จึงทำให้การทำงานไม่มีทิศทาง ไม่รอบคอบหละหลวมและล้มเหลวได้ง่าย
12. ชอบเล่นการพนัน ดื่มเหล้าและชอบความสนุกสนาน
13. เกียจคร้าน เพราะถ้าประชาชนไม่ชอบทำงานหนัก ไม่มุมานะ ไม่อดทน ไม่ขยัน และไม่มีความเพียรแล้วก็ยากที่จะทำสำเร็จได้
14. ไม่ชอบความเปลี่ยนแปลง และต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศไปได้ยาก เนื่องจากการรับและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าไปจะถูกต่อต้าน
15. เห็นแก่ตัวและเอาแต่ใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนร่วม
16. ลืมง่าย ให้อภัยง่ายและเห็นอกเห็นใจ ดังนั้นผู้กระทำความผิดก็อาจหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก
17. ชอบอภิสิทธิ์ จึงสร้างความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกัน ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนมีมากขึ้น
18. ฟุ่มเฟือย ไม่ตระหนักถึงเหนียว ไม่ประหยัดอดออม จึงทำให้คนไทยมีฐานะยากจนมากยิ่งขึ้น
19. ไม่รู้จักแพ้ชนะ จึงทำให้เกิดความวุ่นวายเสียเวลาและแตกความสามัคคี

20. ไม่ยกย่องผู้หญิง จึงทำให้ทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นผู้หญิงเป็นจำนวนมากไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

21. มีจิตใจคับแคบ และมองโลกในแง่ร้าย จึงไม่มีใครอยากเข้าร่วมทำงานกับผู้ที่มึจิตใจคับแคบเห็นแก่ตัว

22. ชอบสร้างอิทธิพล สร้างอาณาจักรและชอบแสดงความเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะในส่วนของความคิดและวิธีการในการพัฒนาประเทศถูกผูกขาดเฉพาะกลุ่มและเพื่อประโยชน์เฉพาะกลุ่ม

23. ชอบประนีประนอม ชอบการผสมกลมกลืน

24. ไม่ตรงต่อเวลา ไม่ให้ความสำคัญกับเวลา การผิดผ่อนเรื่องเวลา

25. ไม่รักษาสาธารณสมบัติ หรือไม่ทำนุบำรุงหรือรักษาของส่วนรวม

26. ชอบพูดมากกว่าทำ ชอบพูดมากกว่าเขียน ชอบดีเพื่อทำลาย ทำให้ผู้ที่ทำงานจริง ๆ หมดกำลังใจ ไม่คิดที่จะติดต่อยร่วมมือทำงานด้วยการพัฒนาประเทศไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

27. ยกย่องวัตถุ ย่อมทำให้คนไทยแล้งน้ำใจ ขาดน้ำใจ หรือขาดจิตใจเสียสละเพื่อส่วนรวม

28. ชอบของฟรี ของแถมชอบการรื้อหรือการสงเคราะห์โดยไม่ยอมพึ่งพาตนเอง

29. สอครู้สอได้เห็น โดยอุปนิสัยนี้เป็นรากฐานของการอิจฉาริษยากัน และส่งผลต่อการทำงานหรือนำเวลาไปใช้ในเรื่องที่ไม่เกิดประโยชน์ของส่วนรวม

30. ขาดจิตสำนึกและอุดมการณ์ เพื่อชาติบ้านเมือง ทำให้การทำงานใด ๆ มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนเท่านั้นไม่คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

สรุปได้ว่า การพัฒนาประเทศไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจลักษณะอุปนิสัยของคนไทยว่ามีบางส่วนที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ชอบสร้างอิทธิพล สร้างอาณาจักร ชอบอภิสิทธิ์

1.6 ศักยภาพในการพัฒนาและการแพร่กระจาย

ในการที่ประเทศหนึ่งหรือสังคมหนึ่งสังคมใดจะมีความพัฒนาหรือเจริญก้าวหน้า นั้นจะต้องมีปัจจัยหลายอย่างสนับสนุน

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2542, หน้า 32-39) กล่าวถึงทฤษฎีศักยภาพในการพัฒนาและการแพร่กระจาย สรุปได้ว่าทฤษฎีศักยภาพในการพัฒนาและการแพร่กระจาย คัดเลือกตัวแปรเหล่านั้นมา 6 ตัวด้วยกัน คือ ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ทรัพยากรมนุษย์ องค์การทางสังคม

ภาวะผู้นำในหมู่บ้าน การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับข้าราชการของรัฐ และการฝึกอบรม โดยส่วนที่เป็นศักยภาพของชุมชนประกอบด้วย 5 ปัจจัยแรก ส่วนปัจจัยที่ 6 เป็นส่วนของทฤษฎี การแพร่กระจายนวัตกรรม

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึงสิ่งอันเป็นกายภาพทั้งหลายที่มนุษย์มิได้เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นมา เช่น ดิน น้ำ อากาศ สินแร่ พืชพันธุ์ไม้ และสัตว์ เป็นต้น ณ ที่นี้มุ่งแต่เรื่องของดินที่มีความสำคัญเป็นแหล่งเพาะปลูก หากชาวนาของชุมชนใดได้เป็นกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ตนทำมาหากินอยู่มากเท่าใดก็ย่อมจะทำให้ชุมชนนั้นมีศักยภาพในการที่จะพัฒนาก้าวหน้าไปได้มาก เมื่อเป็นเจ้าของแล้วเขาก็จะต้องพยายามปรับปรุงดินของตนให้มีคุณภาพดี

ทรัพยากรมนุษย์ มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ศาสตราจารย์การ์เซีย แห่งอาเจนตินากล่าวไว้ว่า “ปัญหามูลฐานแท้ ๆ ของพัฒนาการ ทุกสิ่งทุกอย่างที่สำคัญเกี่ยวข้องกับมันหมด นั่นคือตัวมนุษย์เอง” ปริมาณของประชากรอย่างเดียวอาจไม่ช่วยในการพัฒนาหรืออาจเป็นอุปสรรคเสียด้วยซ้ำ เช่น ประเทศอินเดีย และจีน ส่วนที่มีค่าแก่การพัฒนา คือ ปริมาณคนในวัยทำงาน (อายุระหว่าง 15-64 ปี)

องค์กรทางสังคม มีความหมายเป็นทั้งกระบวนการทางสังคม และองค์กรอย่างหนึ่งอันเป็นผลจากกระบวนการนั้น ที่เป็นกระบวนการเพราะองค์การเป็นกระบวนการการกระทำระหว่างบุคคลและเป็นการตกลงร่วมกันในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม ในการที่จะทำงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ บุคคลที่เข้าร่วมกระบวนการจะต้องสร้างความคิดและบรรทัดฐานการปฏิบัติร่วมกันขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทาง ผลที่ตามมาคือองค์กรทางสังคมดังกล่าว

ภาวะผู้นำในหมู่บ้าน มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่จะต้องอาศัยอยู่เป็นหมู่เป็นเหล่า และในภาวะเช่นนี้จำเป็นต้องมีผู้นำ ในงานพัฒนานั้นโดยปกติผู้นำจะทำหน้าที่หลักอยู่สองประการ คือ ประการแรก ทำการเลือกเป้าหมายและควบคุมดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ประการที่สอง มีหน้าที่ในการเสริมพลังและบำรุงรักษาความเป็นปึกแผ่นของกลุ่มหรือขององค์กร ผู้นำจึงมีบทบาทในการรวมคนให้ปฏิบัติงานตามเป้าหมายร่วมกัน

การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับข้าราชการของรัฐ ชุมชนใดที่มีปริมาณการติดต่อกับข้าราชการมาก ก็จะมีศักยภาพที่จะเจริญก้าวหน้าได้มากกว่าชุมชนที่ชาวบ้านติดต่อกับข้าราชการน้อยกว่า เพราะย่อมจะมีช่องทางจะก้าวหน้าได้มากกว่า โดยภาครัฐเป็นแหล่งสนับสนุนความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

การฝึกอบรม ถือเป็นตัวแปรแทรก กล่าวคือการศึกษา การฝึกอบรมจะช่วยเร่งปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ให้มีแรงผลักดันให้ชุมชนมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เพราะการฝึกอบรม

ทำให้เกิดความรู้เกิดทักษะ สมาชิกองค์กรที่มีความรู้ความชำนาญย่อมจะรู้จักมีส่วนร่วมกับการ ได้ดีช่วยแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

สรุปได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์มีส่วนสำคัญในการบริหารประเทศ ปริมาณประชากร จำนวนมากไม่ช่วยการพัฒนาได้ อาจเป็นอุปสรรคด้วย นอกเสียจากวัยทำงาน ประชากรหนุ่มชนใด เข้าถึงหน่วยงานของรัฐมาก ก็จะทำให้มีศักยภาพที่จะเจริญก้าวหน้า กว่าชุมชนที่ประสานกับหน่วย ราชการน้อย

2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์

การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกันไว้ดังนี้

บุญเลิศ เข็นคงคา และคณะ (2545, หน้า 30) กล่าวว่า โดยทั่วไปองค์กรสามารถ กำหนดกลยุทธ์ได้ 3 ระดับที่ สัมพันธ์กัน คือ กลยุทธ์ระดับบริษัท หรือกลยุทธ์หลักขององค์กร กลยุทธ์หลักขององค์กร กลยุทธ์ระดับธุรกิจ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ มีรายละเอียด ดังนี้

1. กลยุทธ์ ระดับบริษัท (Corporate Strategy) กลยุทธ์ในระดับนี้ครอบคลุมถึง ขอบเขตการทำธุรกิจ ทิศทางของธุรกิจ และกิจกรรมที่สำคัญจะต้องปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจให้ บรรลุวัตถุประสงค์รวมขององค์กร เป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง

2. กลยุทธ์ ระดับธุรกิจ (Business Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ ต่างๆ ของกิจการ กลยุทธ์ในการแข่งขัน ตลอดจนการแบ่งสรรทรัพยากรในการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับกลาง

3. กลยุทธ์ระดับหน้าที่ (Functional Strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่งานต่าง ๆ เช่น การตลาด การผลิต การเงิน เพื่อให้ธุรกิจของบกิจการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับต้น

สุพานี สฤษฏ์วานิช (2546, หน้า 19) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์นั้น เป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารจัดการกลยุทธ์ ดังที่งานบริหารกลยุทธ์นั้นดูเหมือนง่ายเพราะเป็นกระบวนการที่ ประกอบไปด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน แต่ว่าแต่ละขั้นตอนนั้นมีความสำคัญมากหัวใจสำคัญของการ บริหารกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจะอยู่ที่การให้ความสำคัญและการทุ่มเทความพยายาม ในกระบวนการบริหารกลยุทธ์ทั้ง 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การกำหนดแผนกลยุทธ์ (Strategy Formulation) หรือการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) เป็นขั้นตอนของการวางแผนสำคัญที่จะเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้ง ภายนอกและภายในองค์กร เพื่อกำหนดเป้าหมายระยะยาวที่จะบอกทิศทางขององค์กร กลยุทธ์ หลัก และกลยุทธ์ที่จะใช้ในการแข่งขัน

2. การดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ (Strategy Implementation) ขั้นตอนนี้จะเน้นการวางแผนดำเนินงานและการนำแผนงานต่าง ๆ นั้นไปปฏิบัติ แต่การดำเนินงานตามขั้นตอนนี้ให้บรรลุผลก็ต้องเตรียมความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ คือ ปัจจัยด้านบุคลากร โครงสร้างขององค์กร ระบบงานต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการ นำผลกลยุทธ์ไปปฏิบัตินั้นบังเกิดผล

3. การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ (Strategy Evaluation and Control) จะเป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานตามที่ระบุไว้ในแผนกลยุทธ์ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสม

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารกลยุทธ์

ที่มา: สุพาลี สฤษฏ์วานิช (2546, หน้า 19)

สำหรับการวางแผนกลยุทธ์นั้น ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนแรกของการบริหารกลยุทธ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากที่สุดในการกำหนดวัตถุประสงค์ และการกำหนดกลยุทธ์ขึ้นมาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้บริหารในฐานะผู้นำจึงมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องศึกษากระบวนการขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ให้เข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ได้ประสบความสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ชุมชน และท้องถิ่นต่อไป

สรุปได้ว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นกระบวนการสร้างเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้สามารถดำเนินการพัฒนาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านระยะเวลา บุคลากรและงบประมาณ เพราะได้มีการเตรียมในเรื่องการใช้ทรัพยากรในด้านนี้ไว้ล่วงหน้า โดยการวิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายนอกและภายในที่จะมีผลกระทบต่อองค์กร แล้วนำแผนกลยุทธ์ไป ปฏิบัติ และติดตามประเมินผลแผนกลยุทธ์ เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนกลยุทธ์ในปีต่อไป

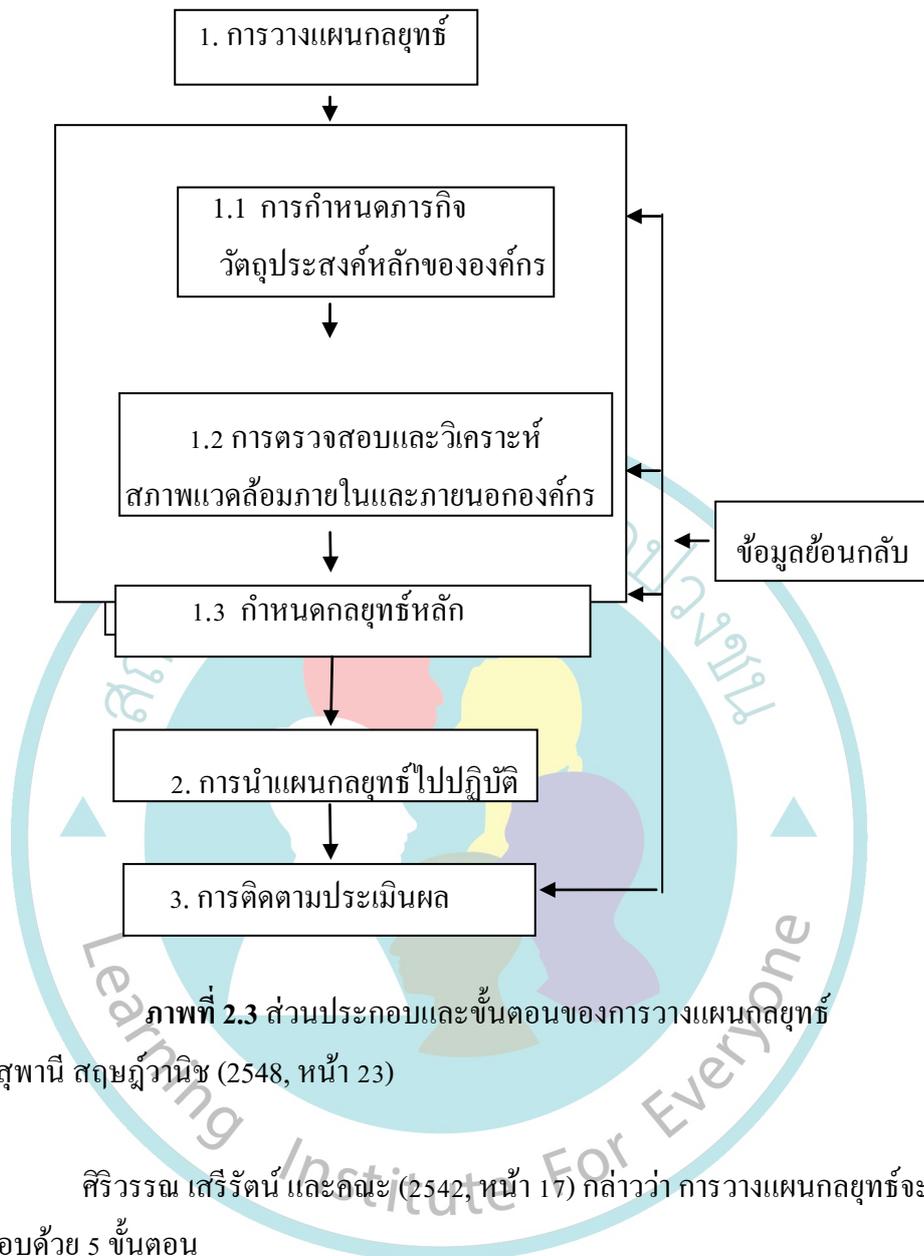
3. กระบวนการวางแผนกลยุทธ์

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และนักวิชาการ ได้กล่าวถึงกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ไว้หลายท่าน ดังนี้

สุพานี สฤษฏีวานิช (2546, หน้า 23) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นวางแผนระยะยาวขององค์กรเพื่อให้ได้มาซึ่งแผนกลยุทธ์ขององค์กรโดยจะมีขั้นตอนหรือกระบวนการย่อยที่สำคัญ 3 ขั้นตอนซึ่งงานในขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 1 นี้ อาจทำพร้อมกันหรือสลับการเริ่มต้น เช่น เริ่มจากขั้นที่ 2 ก่อน แล้วจึงกลับไปสู่ ขั้นที่ 1 ก็ได้ และถ้ามีข้อมูลย้อนกลับใด ๆ ที่สำคัญและจำเป็นต่อการปรับปรุงแก้ไขในขั้นที่ 1 ก็ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง ขั้นตอนของการวางแผนกลยุทธ์ คือ

1. กำหนดภารกิจขององค์กร กำหนดภารกิจขององค์กร (Corporate Mission) กำหนดวัตถุประสงค์หลัก (Corporate Objectives) หรือ (Strategic Objectives) เพื่อให้ทราบภาระงานทิศทางและเป้าหมายที่องค์กรต้องการ การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กร (Situational Audit หรือ SWOT Analysis) เพื่อให้ทราบสถานะต่างๆขององค์กรจึงสามารถลดความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นจากสภาพการณ์ภายในองค์กรเอง (Internal risks) และทราบถึงสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรทำให้สามารถปรับตัวและรับมือกับเหตุการณ์และความเสี่ยงต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรได้ (External Risks)

2. การกำหนดกลยุทธ์หลักขององค์กร (Corporate Strategy) เพื่อให้มีแนวทางที่จะทำให้องค์กรบรรลุถึงภารกิจและวัตถุประสงค์หลักขององค์กรที่ตั้งไว้ในขั้นของการวางแผนกลยุทธ์นั้นก็ต้องคิดเลยไปถึงขั้นของการนำไป ปฏิบัติด้วยว่า แผนดังกล่าวนั้นจะมีปัญหาและอุปสรรคอะไร จะสามารถปฏิบัติได้ไหม จะต้องเตรียมการในเรื่องอะไรบ้าง เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ และจะได้รับการยอมรับจากผู้ปฏิบัติหรือไม่ และทำอย่างไร จึงจะก่อให้เกิดความร่วมมือและการยอมรับในแผนดังกล่าวได้ ดังนั้นในการวางแผนกลยุทธ์ จึงควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน นอกจากจะทำให้ได้รับข้อมูลและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนแล้วยังทำให้เกิดความเข้าใจและเห็นพ้องต้องกันตลอดจนยอมรับในแผนดังกล่าวดังกล่าวที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ส่วนประกอบและขั้นตอนของการวางแผนกลยุทธ์

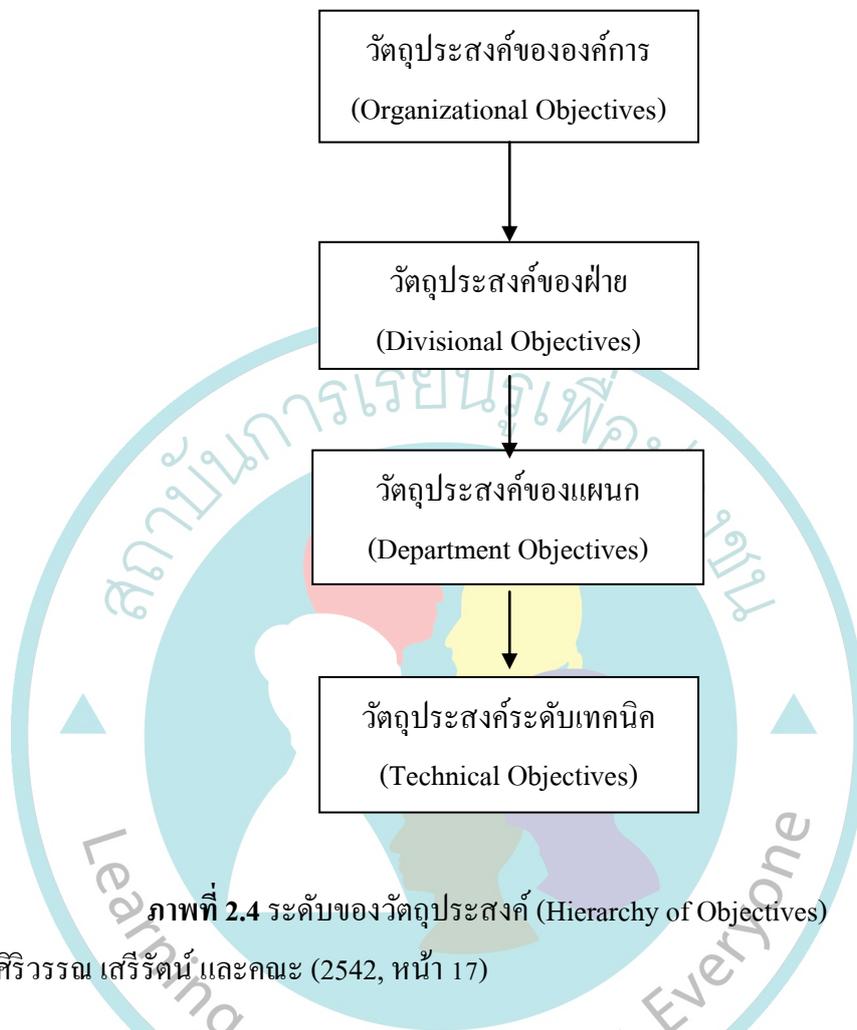
ที่มา: สุพานี สฤษฏ์วานิช (2548, หน้า 23)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 17) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์จะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
2. การระบุทิศทางหรือภารกิจหลัก (Mission Setting)
3. การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting)
4. การพัฒนากลยุทธ์ (Strategic Development)
5. การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) วัตถุประสงค์ คือจุดหมายปลายทางที่องค์กรแสวงหาเพื่อการบรรลุผลสำเร็จของการดำเนินงาน การอยู่รอดและการพัฒนา

วัตถุประสงค์ขององค์การมีการจำแนกเป็นระดับตามสายการบังคับบัญชาในองค์การ ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ระดับของวัตถุประสงค์ (Hierarchy of Objectives)

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 17)

การมีวัตถุประสงค์หลายระดับ ในแต่ละระดับยังมีวัตถุประสงค์หลายด้านอาจทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างวัตถุประสงค์ได้ ผู้บริหารจึงควรพยายามที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนและเป็นทิศทางเดียวกัน โดยการระบุนขอบเขตของวัตถุประสงค์ แต่ละด้านให้ชัดเจน

กำหนดทิศทางหรือภารกิจหลัก (Mission Setting) คือ ข้อความที่แสดงถึงแนวทางหลักในการอยู่รอดขององค์การ โดยระบุถึงหน้าที่ที่องค์กรต้องกระทำต่อสังคมลักษณะสังคมของการดำเนินงานและปรัชญาทางการจัดการขององค์การ ภารกิจหลักขององค์การแต่ละแห่งจะแตกต่างกันออกไป การเขียนภารกิจหลักโดยทั่วไปต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (Vision) ขององค์กร

การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) เป้าหมาย หมายถึง ผลลัพธ์สุดท้ายที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้น เป็นผลลัพธ์ที่เจาะเจาะจงขององค์การสามารถวัดได้และมีระยะเวลาที่

แน่นอน การกำหนดเป้าหมายจะมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และภารกิจหลักขององค์การที่ระบุไว้ก่อน โดยพาเอาวัตถุประสงค์หรือภารกิจ หลักมาใช้เป็นกรอบสำหรับการกำหนดเป้าหมายขององค์การให้มี ความเฉพาะเจาะจง

การพัฒนากลยุทธ์ (Strategy Development) กลยุทธ์ คือ ทางเลือกที่ดีที่สุดที่องค์การเลือกดำเนินการจากจุดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่เป้าหมายในอนาคตที่กำหนดไว้ การพัฒนา กลยุทธ์ต้องคำนึงถึง โอกาสและอุปสรรค ตลอดจนจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ แล้วเลือกวิธีที่ ได้เปรียบคู่แข่งขึ้นให้มากที่สุด

การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) นโยบาย หมายถึงแนวปฏิบัติอย่าง กว้าง เพื่อเชื่อมโยงระหว่างการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินการตามกลยุทธ์ขององค์การ

Bridshall & Hensley ได้เสนอรูปแบบหรือกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การกำหนดตัวผู้วางแผน
2. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม
3. การวิเคราะห์กลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ
4. การกำหนดกลยุทธ์หลัก
5. การดำเนินการตามกลยุทธ์/ การกำหนดตารางปฏิบัติการ
6. การยอมรับและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

จากการศึกษา พอสรุปได้ว่า แนวคิดในการวางแผนกลยุทธ์ ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ ดำรงของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัด สกลนคร มี 7 ขั้นตอน

1. การอบรม ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน
2. การวิเคราะห์สภาพปัญหา
3. การฝึกอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ
4. การศึกษาดูงาน
5. การฝึกปฏิบัติ
6. การจัดเวทีประชาคม เพื่อการปรับปรุงกลยุทธ์และเผยแพร่

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีทางสังคมวิทยา

ทฤษฎี โครงสร้าง-หน้าที่นิยม (Structural-Functional Theory)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550, หน้า 25-34) กล่าวว่า ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยม เป็นทฤษฎีที่เก่าแก่และเป็นทฤษฎีแม่บทที่ยิ่งใหญ่ที่สุดทฤษฎีหนึ่งในบรรดาทฤษฎีแม่บททั้งหลาย ทั้งในแง่ของความเก่าแก่ มีชีวิตที่ยาวนานมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีตัวแบบทางด้านสังคมที่ถือว่าสังคมเปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่ง (Biological Organism) ซึ่งมีฐานคติคือ สังคมความเป็นระบบหนึ่งซึ่งประกอบด้วยส่วนย่อยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันและพึ่งพาอาศัยกัน (Homeostasis) อย่างมีดุลยภาพ และมีหน้าที่แตกต่างกันออกไปเพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของคนในสังคม โดยมีระบบ ค่านิยมเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาที่สำคัญ ผู้วางรากฐานของทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยม ได้แก่ August Comte, Herbert Spencer, Emile Durkheim, Bronislaw Malinowski, A. R. Radcliffe-Brown, Talcott Parsons อย่างไรก็ตาม โครงสร้างของแต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของการรวมกลุ่มและรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างกันตลอดจนด้านหน้าที่ ซึ่ง Talcott Parsons นักสังคมวิทยาชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง ได้อธิบายถึงทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่นิยม ไว้ว่า การที่จะเข้าใจระบบการกระทำของคน (Action Systems) หรือระบบของสังคม พาร์สัน เสนอไว้ คือ AGIL

ซีริรัตน์ แอดสกูล (2549, หน้า 49) ได้กล่าวถึงโครงสร้างหน้าที่นิยมประกอบไปด้วย

1. Adaptation คือ การรู้จักคัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ตามความเหมาะสมหรือจำเป็น
2. Goal attainment คือ การกระทำเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
3. Integration คือ การบูรณาการความสัมพันธ์ของทั้งสามส่วนเข้าด้วยกันคือ AGL
4. Latency (Pattern Maintenance) คือ ระบบที่ต้องมีการเตรียมพร้อมการบำรุงรักษาหรือปรับปรุงใหม่ทั้งในส่วนของแรงจูงใจส่วนบุคคล (Motivation of Individuals) และรูปแบบทางวัฒนธรรม (Cultural Patterns)

เมื่อระบุความต้องการจำเป็นของระบบสังคม 4 ประการดังกล่าวแล้ว พาร์สัน กำหนดให้ระบบสังคม 4 ระบบทำหน้าที่แก้ปัญหหรือสนองความต้องการจำเป็นนี้คือ

1. Behavioral Organism system สอดคล้องกับ Adaptation หรือ ระบบอินทรีย์แก้ปัญหการปรับตัว

2. Personality system สอดคล้องกับ Goal attainment หรือ ระบบบุคคลแก้ปัญหาการบรรลุเป้าหมาย
3. Social system สอดคล้องกับ Integration หรือ ระบบสังคมแก้ปัญหาเสถียรภาพ
4. Cultural system สอดคล้องกับ Latency หรือ ระบบวัฒนธรรมแก้ปัญหาภาวะเบี่ยง

โดยทั่วไปทุกสังคมจะมีระบบที่สำคัญอยู่ 4 ระบบด้วยกัน ดังนี้ ได้แก่ ระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคมหรือชุมชน ตลอดจนระบบการช่างหรือรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ระบบดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในแต่ละส่วน

ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ อธิบายว่าสังคม คือ ระบบหนึ่งซึ่งดำรงอยู่ต่อไปแม้ปัจเจกบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกฎธรรมชาติของการเกิด แก่ เจ็บ ตาย แต่ก็มีกรรวมกลุ่มและมีรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างกันและมีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรอยู่บนพื้นฐานการแลกเปลี่ยนแบบเจาะจง โดยเฉพาะทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทุกอย่างที่เกิดขึ้น สังคมจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น พลังที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมีที่มาจากทั้งภายในและภายนอกระบบสังคม จะมีหลักคำสอนให้มนุษย์ยึดถือและมีความสัมพันธ์กันทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่ร่วมมือกันได้โดยแรงผูกพันทางกายภาพ ภาษาและจิตสำนึกของบุคคล (งามพิศ สัตย์สงวน, 2547, หน้า 36) (สุภางค์ จันทวานิช, 2552, หน้า 123)

นอกจากนี้ Herbert Spencer (2363-2446) นักสังคมวิทยาชาวอังกฤษคนแรกที่เสนอความคิดเกี่ยวกับโครงสร้างสังคม (Social Structure) กล่าวว่า สังคมคือ ส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นมวลรวม เปรียบเสมือนระบบอินทรีย์ของร่างกายมนุษย์ที่ประกอบด้วยกลุ่มก้อนจุลินทรีย์ซึ่งเล็กมาก สังคมเติบโตด้วยกระบวนการสองแบบแบบแรก คือ การพอกพูนของหน่วยต่าง ๆ ตามธรรมชาติในลักษณะวิวัฒนาการ อีกแบบหนึ่ง คือ การประสานกันของส่วนต่าง ๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกันมาก่อน ทั้งนี้เห็นได้ว่าเขาได้รับอิทธิพลความคิดดังกล่าวจาก ชาร์ล ดาร์วิน นักชีววิทยาผู้เสนอทฤษฎีวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตและแนวคิดการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตที่แข็งแกร่งที่สุดมาอีกทีหนึ่ง

ทั้งนี้สเปนเซอร์ได้เสนอแนวคิดทางสังคมวิทยาและกฎของสังคมว่า กฎของสังคมคือกฎของการอยู่รอดของผู้ที่แข็งแกร่งที่สุด (Survival of the fittest) ซึ่งเป็นกฎธรรมชาติ ยิ่งประชากรเพิ่มมากขึ้นก็จะต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด กลุ่มและบุคคลที่มีความฉลาดน้อยจะต้องล้มหายตายจากไป สังคมจะขับสมาชิกที่ไม่แข็งแรง โง่เขลา เชื่องช้า เอาแน่นอนไม่ได้ออกไป ซึ่งรัฐจะต้องไม่เข้าไปแทรกแซงความเป็นไปของกฎแห่งความอยู่รอด ด้วยมาตรการสังคมสงเคราะห์ใด ๆ เพราะจะเป็นการบิดเบือนกระบวนการคัดเลือก แนวคิดของสเปนเซอร์นี้เป็นแนวคิดแบบ ลัทธิดาร์วิน

(Darwinism) ที่เชื่อในกระบวนการคัดสรรตามธรรมชาติ และผู้ที่แข็งแกร่งจะเป็นผู้ที่อยู่รอดในสังคม

พระมหาสุทิตย์ อากาศโล (2547, หน้า 78) กล่าวโครงสร้างทางสังคมที่สำคัญประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะภาคประชาชนนั้นถือว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นสังคมฐานรากของภาครัฐ ทั้งนี้โครงสร้างภาคประชาชนเป็นโครงสร้างที่มีการรวมตัวกันของประชาชนในพื้นที่ โดยอาศัยวัฒนธรรมชุมชน กระบวนการทำงานร่วมกันกับภาคีอื่น การรวมกันของภาคประชาชนเกิดจากการเรียนรู้และการถ่ายทอดประสบการณ์กัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นธรรมชาติ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีวิวัฒนาการ ทั้งนี้การก่อเกิดการรวมกลุ่มของภาคประชาชน อาจเกิดจากการส่งเสริมจากองค์กรภายนอกที่ต้องการให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการพึ่งตนเอง ลักษณะโครงสร้างภาคประชาชนมีลักษณะเป็นแนวราบ ไม่มีทิศทาง การรวมกันเกิดขึ้นอย่างง่าย ๆ ไม่แน่นอนแฟ้น มีความคล่องตัวโดยไม่มีกฎเกณฑ์บังคับไว้ และมีการพึ่งพาอาศัยกัน

กล่าวสรุปได้ว่า สังคมเปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์กัน และพึ่งพาอาศัยกันอย่างมีคุณภาพ และมีหน้าที่แตกต่างกันออกไป เพื่อสนองความต้องการ ของคนในสังคม โดยระบบค่านิยม เป็นแนวทางปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความร่วมมือ ไว้ดังนี้

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง (2544, หน้า 40) ความร่วมมือ หมายถึง การที่ความคิดอยากทำกิจกรรม หรือ โครงการเกิดจาก เจ้าหน้าที่ นักพัฒนา อาสาสมัคร เพราะการที่เจ้าหน้าที่ นักพัฒนา อาสาสมัคร มีแผนงานอยู่แล้วในใจ เพียงแต่ขั้นตอนการดำเนินงาน การปฏิบัติ มาขอความร่วมมือ หรือ ประสานความร่วมมือ จากประชาชน ผลที่ได้รับก็คือ ความสำเร็จตามแผนงาน หรือ โครงการของเจ้าหน้าที่ นักพัฒนา อาสาสมัคร

กรรณิการ์ พงษ์สนธิ และคณะ (2543, หน้า 65) ความร่วมมือเป็นหัวใจของงานในทุกระดับองศาความร่วมมือจะเป็นจุดเชื่อมของการบรรลุเป้าหมาย ร่วมกันของชุมชน ทั้งนี้ด้วยเหตุความร่วมมือเป็นกระบวนการมาชุมชนใช้สิทธิ์เพื่อเข้าร่วมตัดสินใจ

ความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน

สมพร แสงชัย (2548, หน้า 110-114) ได้อธิบายถึงความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ซึ่งสมัครใจโดยไม่บีบบังคับ (Partnership หรือ Voluntary Actions) ไว้ว่า รัฐและสมาคมเอกชนตก

ลงเกี่ยวกับมาตรฐานของสิ่งแวดล้อม เช่น ปริมาณสารพิษ ที่จะต้องลดลง องค์การเอกชน เช่น สมาคมอุตสาหกรรมจะตกลงกันเองในหมู่สมาชิกและกำหนดสัดส่วนที่สมาชิกจะต้องรับผิดชอบ ในการลดปริมาณสารพิษ ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงก็จะต้องถูกลงโทษ วิธีการนี้ให้อิสระแก่ผู้ปฏิบัติพอสมควร และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ทางค่านิยมทางสิ่งแวดล้อมสำหรับภาคเอกชน อย่างไม่รู้ตัว ความสมัครใจแต่เพียงอย่างเดียวจะไม่พอสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม มาตรการทางกฎหมายและทางบริหารก็ยังจำเป็นอยู่บ้างในเรื่องนี้

สรุปได้ว่า ความร่วมมือเป็นจุดเชื่อมของการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน อย่างสันติ ความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ตกลงเกี่ยวกับมาตรฐานของสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดสัดส่วนที่สมาชิกจะต้องรับผิดชอบนั้น ผู้ฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษ ความสมัครใจแต่เพียงอย่างเดียวจะไม่พอสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม มาตรฐานทางกฎหมายและการบริหารความร่วมมือมีความจำเป็นมาก

แนวคิดเรื่องความร่วมมือพหุภาคี

แนวคิดความร่วมมือพหุภาคี ได้รับการนำเสนอเป็นครั้งแรก ในปี 2535 โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะศรี โดยใช้คำว่า ความร่วมมือเบญจภาคี เป็นแนวความคิดกล่าวถึงว่า ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนั้น จะต้องมีการระดมความร่วมมือของประชาชนในทุก ๆ ส่วน เพื่อเข้ามาร่วมกันวางแผน ตรวจสอบ และแก้ปัญหาาร่วมกัน อันจะเป็นเครื่องโน้มนำให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ (Intereactive Learning Through Action) อย่างมีพลัง มีความหมาย มีเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ต่อสังคมและอนาคตที่ร่วมกัน ประชาชนในทุก ๆ ส่วนนั้น ได้แก่ ชุมชน องค์กรเอกชน ธุรกิจ ราชการ และนักวิชาการ

ความร่วมมือ เบญจภาคี จะประสานภาคีต่าง ๆ ให้เข้าทำงานร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ การเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีประชาชนอย่างถ้วนทั่ว โดยอาศัยจุดแข็งของแต่ละภาคีมีอยู่อย่างหลากหลายแตกต่างกันไป มาเสริมจุดอ่อนของภาคีอื่นใน กระบวนการทำงาน เช่น

องค์กรเอกชน ซึ่งได้แก่ องค์กรพัฒนาเอกชน นักพัฒนา มูลนิธิ สมาคม องค์กร สาธารณะ ประโยชน์ ฯลฯ จะมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งละเอียดอ่อนกับวัฒนธรรมและทำงานร่วมกับชาวบ้าน

นักวิชาการ ซึ่งได้แก่ สถาบันการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ จะมีปัญญา ความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัย

ภาคธุรกิจ ซึ่งได้แก่ นักธุรกิจ บริษัท ห้างร้าน ฯลฯ จะมีพลังของการจัดการและมีทรัพยากร (อนุชาติ พวงสำลี, 2539, หน้า 31)

ความร่วมมือ เบญจภาคี นี้ในสภาพของความเป็นจริงบางสถานการณ์ของการทำงานอาจมีจำนวนของภาคีมากกว่านี้หรือน้อยกว่านี้ คงมีอาจไปกะเกณฑ์ได้ว่าในการทำงานร่วมกันทุกกรณีจะต้องมีภาคีครบทั้งห้าภาคี คุณ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ประธานสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา จึงเสนอว่าน่าจะเรียกเป็นความร่วมมือแบบ พหุภาคี

การปฏิบัติหรือการดำเนินการตามแนวความคิดของความร่วมมือเบญจภาคี คงไม่สามารถเกิดขึ้นได้เองโดยง่ายคายนัก เพราะธรรมชาติของมนุษย์ที่ต่างก็มี ตัวตน สูง การที่ความร่วมมือเบญจภาคี จะเกิดขึ้น ได้อย่างเป็นจริงน่าจะต้องมีการริเริ่มหรือประสานอย่างจริงจัง โดยผู้ที่มีบารมี (อนุชาติ พวงสำลี, 2539) สูง มีอิทธิพลต่อทุกภาคีที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้แต่ละภาคีเกิดศรัทธาเชื่อมั่น และวางใจในแนวทางที่จะดำเนินต่อไปข้างหน้า

แนวคิดเรื่องความร่วมมือเบญจภาคี พหุภาคี มักจะได้รับการนำเสนอออกพร้อมๆ กันกับแนวคิดเรื่อง ประชาสังคม (Civil Society) ซึ่ง ศ. นพ. ประเวศ วะสี เห็นว่าเป็นเรื่องเดียวกันหรือเหมือน ๆ กัน คือ คำว่า Civil tradition, Community, Civility, Civil Society แปลออกมาได้ว่า ความเป็นชุมชน ประชาคม คำพวกนี้มีความหมายไปในแนวทางเดียวกัน โดย ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2539, หน้า 9) ก็ได้เสนอความคิดเรื่อง ประชารัฐ ด้วยว่าเป็นเรื่องของความสัมพันธ์และจิตใจของประชาชนกับรัฐที่ต้องผนึกกำลังร่วมกันลดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเป็นการย้ำว่า ในความร่วมมือของประชาสังคมนั้น อาจมีภาคีเข้าร่วมเพียงบางภาคีก็ได้ ซึ่งก็น่าจะหมายถึง ความร่วมมือพหุภาคี

วัฒนธรรมเชิงอำนาจของสังคมไทย

1. วัฒนธรรมเชิงอำนาจ ได้มี นักวิชาการหลายท่านได้ ให้ความหมายไว้ ดังนี้ คือ

ภานุรักษ์ รักศรีทอง (2550) กล่าวไว้ว่า สังคมไทยมักโกหกตัวเองว่าเป็นสังคม วัฒนธรรมที่มีเสรีภาพและประชาธิปไตยมากมายจนมักอธิบายถึงตัวเองเสมอว่า “ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” แต่ในขณะที่ความจริงกลับเสียดสีและหลงใหลในเรื่อง อำนาจ แบบเผด็จการ อย่างเป็นระบบจนกลายเป็น “วัฒนธรรมอำนาจ” ที่ฝังรากอย่างลงตัวยิ่งกว่าชาติใดในโลก

สำหรับสังคมไทยแล้ว ปรากฏที่อำนาจเหนือกว่าบอกว่า ดี คงจะเชื่อตามทันทีว่า ดี ไปโดยอัตโนมัติ ทำไมจึงเป็นเช่นนี้ ขอดอบแบบคิดเองว่า อาจเป็นเพราะผู้มีอำนาจที่เหนือกว่ามีอำนาจในการนิยามความดีด้วย และอำนาจการนิยามความดีนี้ได้ฝังอยู่ในระบบการเรียนรู้ทาง

วัฒนธรรมอย่างเข้าหาแบบขายตรง โดยผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่าจะงง ๆ ไม่ค่อยรู้สึกตัวเวลาเรียนรู้ วัฒนธรรมนี้ ทั้งที่บางครั้งก็อาจจะสับสนแต่ก็เลือกจะทำตามเพื่อลดความยุ่งยากที่จะมาผูกพันใน ภายหลัง

บุญศรี ยีหมะ (2548) กล่าวว่า เราจะปฏิเสธไม่ได้ว่าปัญหาหลายอย่างที่เกิดขึ้นใน สังคมไทยในปัจจุบันส่วนหนึ่งมาจากวัฒนธรรมเชิงอำนาจ ที่เคยชินกับการใช้อำนาจ ในการดำเนินการและแก้ไขปัญหา การยอมรับในอำนาจหรือยอมจำนนอำนาจของคนส่วนใหญ่ ในด้านการเมืองและการปกครองเป็นตัวอย่างที่เห็นชัด การปฏิรูปทางการเมือง การผลักดันให้ รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันบรรลุตามเจตนารมณ์ที่วางไว้ยังห่างไกลจากความเป็นจริง ส่วนหนึ่ง มีสาเหตุมาจากวัฒนธรรมเชิงอำนาจ

ยุคติ มุกดาวิจิตร (2556) กล่าวว่าไว้ว่า มีความเปลี่ยนแปลงหลายประการ ที่เอื้อให้เกิด วัฒนธรรมเชิงอำนาจใหม่ ประการแรก เกิดจากการกระจายทรัพยากรสู่ชนบทมากขึ้น ในทางเศรษฐกิจ ชาวชนบทเข้าถึงแหล่งทุน ได้มากขึ้น ความจริงแหล่งทุนที่ลงสู่ภาคการเกษตรนั้น สูงขึ้นตั้งแต่ก่อนกองทุนหมู่บ้านแล้ว นอกจากนั้น ยังมีการกระจายการให้กู้ยืมเงินขนาดเล็ก ของธนาคารพาณิชย์ เมื่อประกอบเข้ากับเงินช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งสวัสดิการ ทางการแพทย์ หรือโครงการสามสิบบาทรักษาทุกโรค ที่ลดภาระทางการเงินให้กับคนจำนวน มหาศาลเหล่านี้ ทำให้ชาวชนบทเข้าถึงแหล่งทุนได้มากขึ้น ลดการพึ่งพิงแหล่งทุนนอกระบบได้มาก ขึ้น และจึงลดการพึ่งพิงเจ้าพ่อท้องถิ่นลงไป

พอลกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมอำนาจ จะอยู่ได้ผู้มีอำนาจ มีอิทธิพลหรือผู้มีบารมีทั้งการเงิน ทำให้เกิดการแสวงหาอำนาจ ในสังคมไทย การปฏิรูปการเมือง การผลักดันให้รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันจะบรรลุผล ตามเจตนารมณ์ที่วางไว้ยังห่างไกลจากความ เป็นจริง ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมา จากวัฒนธรรมเชิงอำนาจ

2. ข้าราชการกับวัฒนธรรมเชิงอำนาจ

วัฒนธรรมเชิงอำนาจ แบบราชการสนับสนุนค่านิยมนับถือระบบตัวบุคคล แนวคิด แบบนี้ฝังรากลึกและเป็นพฤติกรรมของสังคมของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะพฤติกรรมที่ แสดงออกในรูปของการมุ่งส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลต่าง ๆ มากกว่าการแสวงหา ความสำเร็จ จากหน้าที่การงานโดยตรง ตัวอย่างเช่น ในสังคมไทยบุคคลที่มุ่งหน้าทำงานแต่อย่าง เดียว แม้ว่าผลงานจะดีเลิศเพียงใดหากไม่สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพ กับบุคคลอื่น ๆ ให้ดีพอแล้ว ย่อมยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ในวงราชการไทยคนที่จะเจริญรวดเร็วได้ จะต้องเป็น บุคคลประเภทที่ “เจ้านายดี ลูกน้องดี” ส่วนผลงานที่แท้จริงถูกพิจารณาให้มีความลดหลั่นลงมา

วัฒนธรรมแบบราชการส่งเสริมลัทธิปัจเจกชน คือถือตนเองเป็นใหญ่ มีพฤติกรรมมุ่งสนองความต้องการต่าง ๆ ของตนเองเป็นสำคัญโดยขาดการเคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของบ้านเมือง วัฒนธรรมแบบนี้แตกแขนงย่อยมาจากการ นับถือตัวบุคคลเป็นใหญ่ ในสังคมไทยจะสังเกตเห็นได้ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่จะปฏิบัติผิดหมายเสียเอง เช่น ตำรวจขับรถฝ่าไฟแดง นอกจากนั้น ข้าราชการชอบหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ เพื่อผลประโยชน์ของตนเองตลอดเวลา ทั้ง ๆ ที่เป็นผู้รักษากฎหมาย ตัวอย่างการใช้อำนาจในระบบราชการ การใช้ข้อบกพร่องของกฎหมายมาเป็นเครื่องมือสร้างผลประโยชน์ การเบิกเงินล่วงหน้า ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ทำ

วัฒนธรรมเชิงอำนาจของข้าราชการมีทัศนคติต่อต้าน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อสังคมเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนและเป็นลักษณะ ประจำตัวข้าราชการ ม.ร.ว. ก็กฤษณ์ ปราโมทย์ อธิบดีนายกรัฐมนตรีย ได้ให้ทัศนคติเกี่ยวกับข้าราชการน่าสนใจว่า ระบบราชการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในทุกรูปแบบระบบราชการจะปรับตัว เพื่อรักษาระบบราชการไว้ การปรับตัวเพื่อเอาตัวเองรอดไปวัน ๆ หนึ่งมิได้คิดสร้างสรรค์หรือคิดจะเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นแต่ประการใด โดยเฉพาะผู้นำระดับด้านบริหารที่มีบทบาทสำคัญ การวางแผนนโยบาย การบริหารประเทศ มีพฤติกรรมที่ต่อต้านการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น ความพยายามรักษาสถานะภาพเดิมของราชการไว้ หากจะมีการเปลี่ยนแปลง ก็จะมีทิศทางไปในทางขยายอำนาจและอิทธิพลของส่วนราชการ โดยคำนึงถึงฐานะและตำแหน่ง หรือผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องด้วยตำแหน่ง

การใช้อำนาจคนชั้นนำในสังคมไทย พัฒนามาจากประวัติศาสตร์ทางการเมืองและการบริหารของประเทศไทย โดยประวัติศาสตร์สังคมไทยเป็นสังคม เป็นสังคมแนวตั้งมีวัฒนธรรมระบบรวบอำนาจที่ผู้นำในอดีตใช้อำนาจเป็นกลไกการบริหารที่สำคัญในระบบการบริหารและระบบการเมือง อำนาจหากใช้มากเกินไปก็นำไปสู่ลัทธิทางการเมืองของอำนาจ ทำให้เกิดการฉ้อฉล

พฤติกรรมอิงระบบอำนาจนั้นบ่งบอกถึงการสร้างอาณาจักรของกลุ่มคณะในระบบราชการแบบระบบพึ่งพาผู้มีวาสนา ทำให้ข้าราชการไม่ต้องทำอะไร วันหนึ่ง ๆ คอยคิดว่าจะเอาใจผู้บังคับบัญชาอย่างไร พฤติกรรมแบบปากสอพลอ ส่งไข่แดง แรงวิชา และอื่น ๆ จึงเกิดขึ้นมาได้ตลอดเวลาในวัฒนธรรมแบบนี้พฤติกรรมของข้าราชการจึงเน้นการใช้ระบบพวกพ้องในระบบบริหารในการขอความดีความชอบ อ้างผู้มีบารมีในการโยกย้าย พฤติกรรมส่วนบุคคลก็เพื่อแสวงหาซึ่งผลประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง เมื่อมีบุคคลคิดจะเปลี่ยนแปลงระบบที่มีปัญหา กลุ่มข้าราชการเหล่านั้นก็จะคัดค้าน เพื่อรักษาสถานะภาพของตนเองไว้

การยึดรูปแบบแทนเนื้อหาทำให้ยึดระเบียบปฏิบัติแบบเดียว ไม่ยอมรับความหลากหลายที่แตกต่าง เป็นลักษณะหนึ่งของ อำนาจ เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีวัฒนธรรมอำนาจสูง ผู้คนอาศัยรูปแบบภายนอกเพื่อแสดงออกถึงอำนาจ ไม่ว่าจะอำนาจจริงหรืออำนาจที่อยากมี ซึ่งอาจเป็นปมเชื่อง เพื่อกลบปมด้อย มากกว่าจะเป็นตัวแทนของ ของจริง หรือเนื้อหาที่แท้ ในทำนองเดียวกัน การยึดเอาเครื่องหมายภายนอกว่าเป็นเรื่องเดียวกันกับความเป็นจริงที่เครื่องหมายนั้นเป็นตัวแทน หรือหมายถึงก็มีลักษณะของการพยายามควบคุมอำนาจ การใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของตนเอง (สยามรัฐ, 2556)

กล่าวสรุปได้ว่า ระบบของข้าราชการไทย ยังอิงอยู่กับระบบเจ้าขุนมูลนาย ระบบอุปถัมภ์ค้ำจุนกัน ระบบพวกพ้อง ไม่สนใจในเรื่องการงาน แสดงให้เห็นว่า ในระบบราชการยังมีการใช้อำนาจในการบริหารงานหรือบริหารบุคคล ใครใกล้ชิดกว่าบุคคลนั้นก็ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ จึงเป็นวัฒนธรรมอำนาจ ที่ปฏิบัติกันมาเป็นประเพณี ทุกยุคทุกสมัย

3. วัฒนธรรมเชิงอำนาจของข้าราชการตำรวจ

องค์การตำรวจ จะมีวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับคำสั่งของผู้บังคับบัญชา การมีวินัย การแต่งเครื่องแบบ วัฒนธรรมของอาจารย์มหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการหาความรู้ใหม่ ๆ จะเห็นได้ว่าองค์การเหล่านี้จะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และหล่อหลอมสมาชิกที่เข้ามาอยู่ใหม่ แม้ว่าก่อนเข้ามาสมาชิกใหม่อาจมีความคิด ความเชื่อที่ไม่เหมือนกับคนในองค์กรนั้น แต่เมื่อได้มาทำงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่งนาน ๆ เข้าวัฒนธรรมองค์กรนั้น ๆ ก็จะแทรกซึมเข้าไปอยู่ในความคิด ค่านิยม และการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นให้เป็นแบบอย่างเดียวกันกับสมาชิกอื่น ๆ ในองค์กร

ปรีดา สถาวร (2558) นำเสนอโครงการวิจัยเรื่อง “ตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย” สรุปสาระสำคัญว่า ตำรวจเป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่สามารถใช้กำลังบังคับต่อพลเมืองได้ในรัฐประชาธิปไตย และเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง การเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทยดำเนินมาเป็นเวลานานพร้อมกับการจัดองค์กรตำรวจแบบสมัยใหม่ แต่ประชาธิปไตยก็ยังไม่สามารถลงหลักปักฐานได้ และองค์กรตำรวจยังมีปัญหาหลายประการ โครงการนี้จึงพยายามศึกษากระบวนการปรับตัวของตำรวจในเชิงปฏิสัมพันธ์กับสถาบันการเมืองในกระบวนการเป็นประชาธิปไตย รวมถึงการปรับตัวในเชิงสถาบันและองค์กรของตำรวจเพื่อให้เกิดตำรวจแบบประชาธิปไตย

ผลการศึกษาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับสถาบันการเมือง พบว่า ช่วงแรกตำรวจมีส่วนสำคัญในการรักษาความสงบภายใน มีการแทรกแซงจากผู้นำทางการเมืองที่ผันแปรตามการต่อสู้และดุลอำนาจทางการเมือง ภายใต้การต่อสู้ที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ตำรวจถูกใช้เพื่อ

ความได้เปรียบทางการเมือง จึงมีข้อเสนอให้จัดโครงสร้างองค์กร เพื่อลดการแทรกแซงการเมือง และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยแบ่งอำนาจการบริหารงานบุคคลและงบประมาณลงสู่หน่วยงานระดับกองบัญชาการ กองบังคับการ/ตำรวจภูธรจังหวัด และสถานีตำรวจ พร้อมกับ ทบทวนความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานภายใน จัดองค์กรและระบบ การบริหารงานเป็นระบบเปิด ให้หน่วยงานระดับล่างมีอิสระในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบต่อ ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เช่น ร่วมเสนอความต้องการ กำหนดเป้าหมาย เห็นชอบแผนงาน โครงการ และนโยบายการปฏิบัติงาน กำหนดสัดส่วนงบประมาณท้องถิ่นที่จัดสรรให้หน่วยงาน ตำรวจ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติ

ด้านการพัฒนาสู่การเป็นวิชาชีพ เสนอให้ลดการแทรกแซงการบริหารงานบุคคลจาก อำนาจภายนอกโดยเฉพาะการแต่งตั้งผู้นำสูงสุดและระดับรองลงไป พัฒนาระบบตรวจสอบการใช้ อำนาจภายในองค์กร ได้แก่ ก.ตร. และ ก.ต.ช. พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย วิจารณญาณที่เหมาะสม โดยเฉพาะระดับปฏิบัติการ ปรับปรุงระบบการสรรหาและการพัฒนา จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนและการพัฒนาบุคลากร อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะเงินเดือนของตำรวจที่เทียบกับต่างประเทศตำรวจมีเงินเดือนสูงกว่าพล เรือสามัญ เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ออสเตรเลีย

ด้านการบังคับใช้กฎหมายและอำนวยความยุติธรรม ได้แก่ การสร้างสมรรถนะของ พนักงานสอบสวนให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ทั้งเรื่องความรู้ มาตรฐานวิชาชีพ ทักษะการ แก้ปัญหา จรรยาบรรณ และปรับปรุงระบบงานสอบสวน ได้แก่ ทีมงานสืบสวนสอบสวน วัสดุ อุปกรณ์ กระจายงานนิติวิทยาศาสตร์สู่ภูมิภาคมากขึ้น ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่นและการมี ส่วนร่วม ควรสร้างการเป็นหุ้นส่วน เพื่อเป็นเกราะป้องกันอำนาจทางการเมือง ด้านงานตำรวจ ระหว่างประเทศจะต้องเตรียมพร้อมรับมืออาชญากรรมข้ามชาติ พัฒนาระบบงานป้องกันปราบปราม ด้านการปฏิบัติองค์กรตำรวจ เสนอให้ (1) ประสานความร่วมมือและมีเจตจำนงร่วมกันระหว่างผู้นำ ทางการเมืองและผู้นำองค์กรตำรวจ (2) กระบวนการ/กลไกที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม คิดร่วมทำใน การปฏิรูปจากฝ่ายการเมือง องค์กรตำรวจ ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (3) กำหนด เป้าหมาย แนวทาง และกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน (4) ลดความหวาดระแวงจากความขัดแย้งภายใต้ การเมืองที่มีเสถียรภาพ (เวทีอภิปรายสาธารณะนำเสนอชุดโครงการออกแบบประเทศไทยใหม่ ปรับโครงสร้างองค์กรตำรวจเพื่อลดการแทรกแซงการเมือง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน และ เป็นหุ้นส่วนกับท้องถิ่น ขณะที่การสร้างความเป็นสถาบัน กกต. จะต้องเปิดพื้นที่แก่ภาคประชาชน คงอำนาจใบเหลือง-ใบแดงไม่ใช่นายกฯที่ไร้กระบอก 28 กรกฎาคม 2558)

แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ไว้ที่น่าสนใจดังนี้
 ฌ็อง-ฌัก กูแซร์ (2553) กล่าวว่า ให้ความหมาย ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่ได้เปรียบเสียเปรียบกันมากเกินไป เป็นที่มาของความเหลื่อมล้ำไม่เป็นธรรมทั้งหมด หากจะลดความไม่เป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำนั้น สิ่งแรกคือ ปรับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ให้คนเล็กคนน้อยมีบทบาทความสำคัญมากขึ้น ทำให้คนเล็กคนน้อยมีทุนสำรอง

การทำงานปรับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ซึ่งต้องให้คนเห็นคล้ายตาม ไม่ใช่การบังคับชี้ให้เห็น แลกเปลี่ยนกัน ตกผลิกร่วมกัน แล้วนำไปปฏิบัติด้วยความมุ่งมั่น อย่างมีจิตวิญญาณแล้วแบ่งภารกิจกันไปสู่เป้าหมายเดียวกันเรื่องการจัดตั้งเป็นองค์กรขึ้นมา จากนั้นแต่ละคนต้องจัดการภารกิจแต่ละอย่างเป็นด้วย

เรื่องปฏิรูปคุณภาพชีวิตแรงงานและลูกจ้าง เป้าหมายหลักจึงอยู่ที่ปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์อำนาจ ให้คนงานสามารถปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์กับทุนได้มีอำนาจต่อรองกับรัฐ ต่อรองกับนายจ้างได้

พิชาย รัตนคิดถ ก ภูเก็ต (2556) กล่าวว่า ธรรมชาติความจริงของอำนาจ โครงสร้างอำนาจ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ เป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญ ในการกำหนดการรับรู้ การสร้างความเป็นเหตุเป็นผล การกำหนดจุดยืน และการปฏิบัติตามการเมือง

อำนาจมีสถานะเป็นจริงอย่างไร ไม่ถ่วงน้ำหนักที่จะตอบ เริ่มตั้งแต่ข้อสงสัย อำนาจมีจริงหรือไม่ อะไรเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสถานะการดำรงอยู่ของมัน และหากมันดำรงอยู่จริง จะปรากฏให้เห็นเป็นรูปลักษณะเช่นใด

กมลศักดิ์ ตรีครุฑพันธ์ (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ระหว่างรัฐ ชุมชน กลุ่มผลประโยชน์ ในการกำหนดและดำเนินนโยบาย พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก กรณีนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การออกแบบสอบถาม และสุ่มตัวอย่าง การระดมความคิดเห็นและการศึกษาค้นคว้าโดยเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ระหว่างรัฐกับชุมชน เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เสมอภาค ชุมชนเป็นฝ่ายตั้งรับกับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของฝ่ายการเมือง และข้าราชการประจำระดับสูง สำหรับความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรัฐกับกลุ่มผลประโยชน์ ได้แก่ กลุ่มทุนอุตสาหกรรมและกลุ่มทุนจัดสรร ที่ดิน เพื่อพัฒนานิคมอุตสาหกรรม เป็นความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนเชิงอุปถัมภ์ มีการย้ายทรัพยากร และแสวงหาค่าเช่า

ทางเศรษฐกิจ ผ่านกลไกทางการเมือง ซึ่งเป็นกระบวนการสะสมทุนขั้นพื้นฐาน สำหรับผลกระทบของการพัฒนานิคมมาบตาพุด พบว่าโครงสร้างเศรษฐกิจ ของชุมชนโดยชอบ เปลี่ยนจากเกษตรกรรม เข้าสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภูมิภาคอื่น ส่งผลให้การบริการสาธารณสุขและสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ ปัญหาสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด ลักขโมยอาชญากรรม เพิ่มมากขึ้น ส่วนปัญหาสิ่งแวดล้อมยังคงมีอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อใดก็ตามที่สิทธิเสรีภาพของสื่อใดถูกลิดลอน สิทธิของประชาชนก็ถูกตัดไปด้วย เสรีภาพเหล่านี้ไม่ได้แยกออกจากกัน แต่เป็นก้อนเดียวกันทั้งหมด แกละย้าว่าเสรีภาพเป็นเรื่องของทุกคน แม้ไม่เห็นด้วย แต่ก็ควรปกป้องเสรีภาพนี้ เช่นเดียวกับเสรีภาพของเราเอง

ในอนาคตจะเกิดสิ่งที่เรียกว่าการกลับข้างกันของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ จากการที่เทคโนโลยีอนุญาตให้สื่อสารได้ด้วยตัวเอง ผู้รับหรือผู้บริโภคมจะผลิตสื่อเองและทำการสื่อสารด้วยตัวเอง ไม่ต้องการให้ใครมาพูดแทน ซึ่งจะทำให้ทิศทางนโยบายสื่อเปลี่ยนเป็นจากล่างขึ้นบนและไม่รวมศูนย์ประชาชนพลเมืองที่เคยถูกคุมโดยอำนาจรัฐ จะควบคุมการบริหารงานของรัฐได้มากขึ้น โดยยกตัวอย่างกรณีเครื่องตรวจ จับวัตถุระเบิด GT 200 ที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มหัวกอนใน พันทิป โดยมีข้อมูลข่าวสารจากสำนักข่าวบีบีซี อังกฤษ ซึ่งรายงานในประเด็นเดียวกันนี้ หนุนหลังอีกแรงอย่างไรก็ตาม แม้ข้อมูลข่าวสารจะทำให้เรา ตาสว่างเห็นปัญหาการบริหารงานของรัฐ หน่วยงาน ที่ซื้อเครื่องนี้อาจรู้สึกไม่ดี ที่ถูกเปิดเผยให้เห็นว่าตัวเองทำอะไรอยู่ แต่ปัญหาก็ไม่จบในตัวเอง เพราะคุณอำนาจยังไม่มากพอ อย่งไรก็ตาม อย่งน้อยก็ถือว่าได้เริ่มต้นและสิทธิเสรีภาพไม่ใช่เรื่องจับต้อง ไม่ได้อีกต่อไป

วิสุทธิ เหล็กสมบูรณ์ (2545) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจ กับบทบาททางเพศ พบว่าบทบาททางเพศสภาพในครอบครัวของผู้หญิง อิวเมียน (เข้า) ทั้งในช่วงก่อนและหลังการย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมืองนั้น ยังวนเวียนอยู่กับการผลิตซ้ำอำนาจชายเป็นใหญ่คือ เป็นพลวัตที่ยังให้สิทธิผู้ชายในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต การแจกจ่าย การบริโภครวมทั้งสิทธิในเรื่องศักดิ์ศรีและการยอมรับจากสังคม หรือ มีพื้นที่ทางสังคมที่ได้รับการยกย่องมากกว่าผู้หญิง

ในด้านบวก การพัฒนาของรัฐและระบบทุนนิยม มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมโอกาสให้ผู้หญิงชาวเขาได้รับการศึกษาสมัยใหม่มากขึ้น แต่ในด้านลบ การพัฒนาบนฐานคิดดังกล่าวยังหยิบยื่นการกดขี่และความเจ็บปวดให้เธอด้วย ไม่ว่าจะเป็น อคติต่อชาวเขาและอคติต่อผู้หญิงในเรื่องต่างๆ การมองข้ามความซับซ้อนของ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชุมชนชาวเขา

ที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ในอดีตอำนาจของรัฐได้เข้ามาครอบงำและแทรกแซงอำนาจในระบบของประชาชน สื่อเป็นตัวแทนของคำว่า สิทธิเสรีภาพ ในระดับนานาชาติ เสรีภาพสื่อจะเป็นดัชนีชี้วัดว่าสังคมเป็นประชาธิปไตยมากน้อยแค่ไหน

ข้อมูลเบื้องต้น อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ข้อมูลเบื้องต้น อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เป็นข้อมูลระดับอำเภอ ซึ่งเป็นข้อมูล ความจำเป็นระดับพื้นฐาน (จปฐ.) เริ่มปรากฏหลักฐาน ในสมัยรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2396 สารตราเจ้าพระยาจักรี มาถึงอุปฮาด ราชวงศ์ ราชบุตร ท้าวเพี้ย เมืองนครพนม พระแก้วโกมลรัตนนคร พระอุทัยประเทศเจ้าเมืองรามราช หลวงเอกอาษาเจ้าเมืองอาทมาตความว่า เนื่องจากพระยาสุนทรราชวงศา เจ้าเมืองยศสุนทร เมืองนครพนม ได้พาท้าวศรีสุราช ท้าวจันทนาม ท้าวนามโคตร ครอบครัวท้าวติวชอย บ้านหอมท้าว ลงไปกรุงเทพฯ รับน้ำพิพัฒน์สัตยาและ เนื่องจากท้าวศรีสุราช ท้าวติวชอย ตั้งอยู่แขวงเมืองสกลนคร ไม่สมัครอยู่กับพระยาประเทศธานีเมืองสกลนคร ไม่สมัครอยู่กับพระยาประเทศธานีเมืองสกลนคร ขอสมัครขึ้นต่อเมืองนครพนม พระสุนทรราชวงศา จึงให้ครอบครัวไปตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านม่วง ลำน้ำยาม ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างเขตแดนเมืองไชยบุรี สกลนคร นครพนม มีจำนวนพระสงฆ์ สามเณร คนชรา 109 คน ท้าวเพี้ย 109 คน ฉกรรจ์ 246 คน รวม 464 คน รวมชายหญิงใหญ่น้อย เป็นคน 2,339 คน พระสุนทรราชวงศา จึงขอยกบ้านม่วงเป็นเมืองอากาศอำนวยขอท้าวศรีสุราชเป็นเจ้าเมือง ท้าวชาบัณฑิตเป็นอัครฮาด ท้าวจันทนาม เป็นอัครวงศ์ ท้าว-นามโคตรเป็นนรบุตร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านม่วงเป็นเมืองอากาศอำนวย และพระราชทานให้ท้าวศรีสุราชเป็น หลวงพลานุกูล ท้าวจันทนามเป็นนรบุตร พร้อมทั้งเครื่องยศตามตำแหน่ง โปรดเกล้าฯ ให้มีสารถึงเมืองหนองหาร เมืองสกลนคร เมืองไชยบุรี ให้แบ่งเขตแดนให้เมืองอากาศอำนวย แล้วให้มีใบบอกรายงาน ไปยังกรุงเทพฯ

พ.ศ. 2400 พวกลาวไทยโย้ย กรมการเมืองสกลนคร ได้แตกแยกออกเป็นสองพวก พวกหนึ่งไปร้องสมัครขอเป็นเมืองขึ้นเมืองยโสธร มีนายจาร์คำเป็นหัวหน้า อีกพวกหนึ่งขอเป็นเมืองขึ้นกับเมืองนครพนมมีเพี้ยติวชอยเป็นหัวหน้า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนาย จาร์คำ เป็นหลวงประจักษ์รักษา เพี้ยติวชอยเป็นหลวงพลานุกูล ยกบ้านม่วงน้ำยามเป็นเมืองอากาศอำนวย ขึ้นกับเมืองนครพนม หลวงพลานุกูลเป็นเจ้าเมือง

พ.ศ. 2400 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งท้าวศรีสุราชเป็นเจ้าเมืองอากาศอำนวย พ.ศ. 2424 ทางเมืองนครพนม ได้มีใบบอกไปยังกรุงเทพฯ ว่า หลวงพลานุกูลเจ้าเมืองอากาศอำนวย ได้ถึงแก่กรรม ณ วันเดือน 6 แรม 13 ค่ำ ปีระกา ตรีศก

(7 พฤษภาคม 2404) ได้ให้อักรหาศ ท้าวเพี้ย เมืองอากาศอำนวย เอาศพหลวงพลาณกุล ไล่หีบแล้ว ทำบุญให้ทานเป็นการกุศลทุกเพลา จนถึงวันเพ็ญ ๗ วันเดือน 7 ขึ้น 10 ค่ำ ปีระกา ตรีศก พ.ศ. 2406 โปรดเกล้าแต่งตั้งอักรหาศเป็นหลวงพลาณกุล เจ้าเมืองอากาศอำนวย ท้าวศรีสุราชเป็นอักรหาศ เมืองอากาศอำนวยแทนตำแหน่งที่ว่าง

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดเขต อำเภอลำดวน จังหวัดหนองคาย อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย
ทิศใต้	ติดเขต อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันออก	ติดเขต อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
ทิศตะวันตก	ติดเขต อำเภอดงเจริญ อำเภอดงหลวง จังหวัดสกลนคร

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำ (1) ลำน้ำยาม (2) ลำน้ำศรีสงคราม ไหลผ่าน

ประชากร

มีประชากร รวม 69,783 หญิง 34,768 คน ชาย 35,015 คน โดยชนเผ่าดั้งเดิมซึ่งเป็น ชาวพื้นเมือง มี 4 เผ่า คือ (1) ไทโย้ย (2) ลาว (3) ญ้อ (4) ภูไทย เนื้อที่ 585 ตร. กม. หรือ 365,625 ไร่

การประกอบอาชีพ

1. ทำนาข้าว 198,104 ไร่
2. ยางพารา 6,554 ไร่
3. มันสำปะหลัง 3,138 ไร่
4. รวมพื้นที่ทางเกษตร 207,796 ไร่

การปกครอง

1. ตำบลอากาศ
2. ตำบลลาวใหญ่
3. ตำบลโพนแพง
4. ตำบลโพนงาม
5. ตำบลชะหว้า
6. ตำบลสามัคคีพัฒนา
7. ตำบลนาฮี
8. ตำบลท่าก้อน

สถานที่การศึกษา พยาบาล สถานีตำรวจ

โรงเรียน 48 แห่ง

โรงพยาบาล สาธารณสุข รวม 12 แห่ง

สถานีตำรวจ 3 แห่ง

สื่อสารและสาธารณูปโภค

ที่ทำการไปรษณีย์ 1 แห่ง

องค์การโทรศัพท์ 1 แห่ง

การไฟฟ้า 1 แห่ง

การประปา 1 แห่ง

สถานีวิทยุชุมชน 2 แห่ง

ธนาคาร 3 แห่ง

สหกรณ์การเกษตร 1 แห่ง

กองทุนหมู่บ้าน 94 กองทุน

ศาสนา

วัด 60 แห่ง

สำนักสงฆ์ 28 แห่ง

โบสถ์คริสต์ 3 แห่ง

ประเพณี

การรำโย้ย กลองเลง

ประเพณีแข่งเรือ ไหลเรือไฟ ไหว้พระแก้ว

สรุปได้ว่า ข้อมูลทั่วไปของตำบลอากาศ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดสกลนคร สามารถนำมาประกอบการวิเคราะห์ นำไปสู่การสังเคราะห์สภาพปัญหาและ แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างตำรวจภูธรกับประชาชนเทศบาลตำบลอากาศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหา แนวทางพัฒนา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานี ตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครในการ รักษาความสงบเรียบร้อยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กรรกริรมย์ บุญฤทธิ์ (2527) ศึกษา ความร่วมมือของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมใน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความพยายามที่จะป้องกัน อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย ประชาชนในชุมชนมี ความร่วมมือกันทั้งชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมเป็นอย่างดี โดยมีปฏิสัมพันธ์ได้ตอบทางสังคม เพิ่มมากขึ้น ไม่แยกเป็นเอกเทศ ให้ความร่วมมือโดยมีการช่วยเหลือเพื่อนบ้านในละแวกบ้าน และ เกิดความตระหนักพร้อมทั้งกระตุ้น ให้เกิดความร่วมมือกันกับทางราชการเพื่อป้องกันอาชญากรรม ประชาชนทราบถึงการจับสภาพแวดล้อมในชุมชนที่คึกคัก ต้องร่วมมือกันจึงเกิดผลดีต่อความ ร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม

กัญจน์ชยา พ่องดี (2552) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษาสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน กรุงเทพมหานครพบว่า ระดับการมี ส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการ มีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ปานกลาง รองลงมาด้านการมีส่วนร่วม ในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ปานกลาง รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผน และด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย การทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจนคร บาลปทุมวัน จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

จตุพร บานชื่น (2533, หน้า 27) กล่าวว่าปัจจัยที่สำคัญยิ่งในงานของตำรวจก็คือ การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนร่วมมือจากประชาชนด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะได้มาจากการที่ตำรวจและ ประชาชนมีความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันเท่านั้น

ไชยยศ เหมะรัชตะและคณะ (2526, หน้า 441) ศึกษาสภาพความร่วมมือของประชาชนใน การควบคุมอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความร่วมมือของประชาชนมีน้อยไม่เพียงพอ ต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม สาเหตุประการหนึ่งคือ ปัญหาทางเศรษฐกิจ คนที่มีรายได้น้อยพอ จะมีปัญหาในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เช่น คนที่มีรายได้น้อยไม่อาจซื้อลูกกรงเหล็กตัด ดัดประตูหน้าต่าง ป้องกันอาชญากรรมได้

ชยานนท์ มีสติ (2543) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 281 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมากและผู้นำที่มีระยะเวลาอาศัยในท้องถิ่นน้อยจะมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากธรรมชาติของคนย่อมมีความรักความหวงแหนในถิ่นที่อยู่อาศัยและต้องการให้ถิ่นที่อยู่อาศัยเกิดความสงบเรียบร้อย

มนูญ วงศาโรจน์ (2535, หน้า 63-89) ศึกษา การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมด้วยงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการผู้ขี้บ่จริตจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน ได้ผลการวิจัยว่า ผู้ผ่านการอบรมตามโครงการดังกล่าวจะรักษากฎจราจรดีขึ้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ

รัฐศาสตร์ สิงห์เหลือง (2540) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในเขตพระโขนง จำนวน 385 คน พบว่า ประชาชนในเขตพระโขนงในระดับบุคคลและครอบครัว มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ และรูปแบบที่อยู่อาศัย

รุ่งระวี สุขัง (2544) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของสมาชิกตำรวจชุมชนประจำตำบล พบว่า สมาชิกตำรวจชุมชนประจำตำบลมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมคือ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม รายได้ ที่สนใจคดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ความสนใจติดตามปัญหาอาชญากรรมโดยทั่วไป และการรับรู้ปัญหาอาชญากรรม ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมคือ เพศ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาชีพ และการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

รุ่งโรจน์ เรียมดี (2538) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในเขตอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับเข้าร่วมกิจกรรมและพฤติกรรมในการร่วมมือของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่ดำเนินการโดยตำรวจในท้องที่ในระดับน้อยทุกกิจกรรม ประชาชนไม่ค่อยเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้แสดงถึงความตั้งใจจริงในการแก้ไขปัญหาของชุมชน บริการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาอื่นในชุมชน ประชาสัมพันธ์งานตำรวจช่วยให้ประชาชนเข้าใจปัญหาอาชญากรรมในชุมชน สร้างความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อการทำงานของตำรวจสร้างความสัมพันธ์ภาพตำรวจกับประชาชน ให้ความสำคัญของประชาชนเพื่อแก้ปัญหาอาชญากรรม บริการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาอาชญากรรมในชุมชน เผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงบทบาทของตนในการแก้ปัญหาอาชญากรรม หรือแม้แต่สร้างความมั่นใจในการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชน

ส่วนเรื่องการมีโอกาเข้าร่วมกิจกรรมงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ผู้ตอบยังเข้าร่วมน้อยมาก

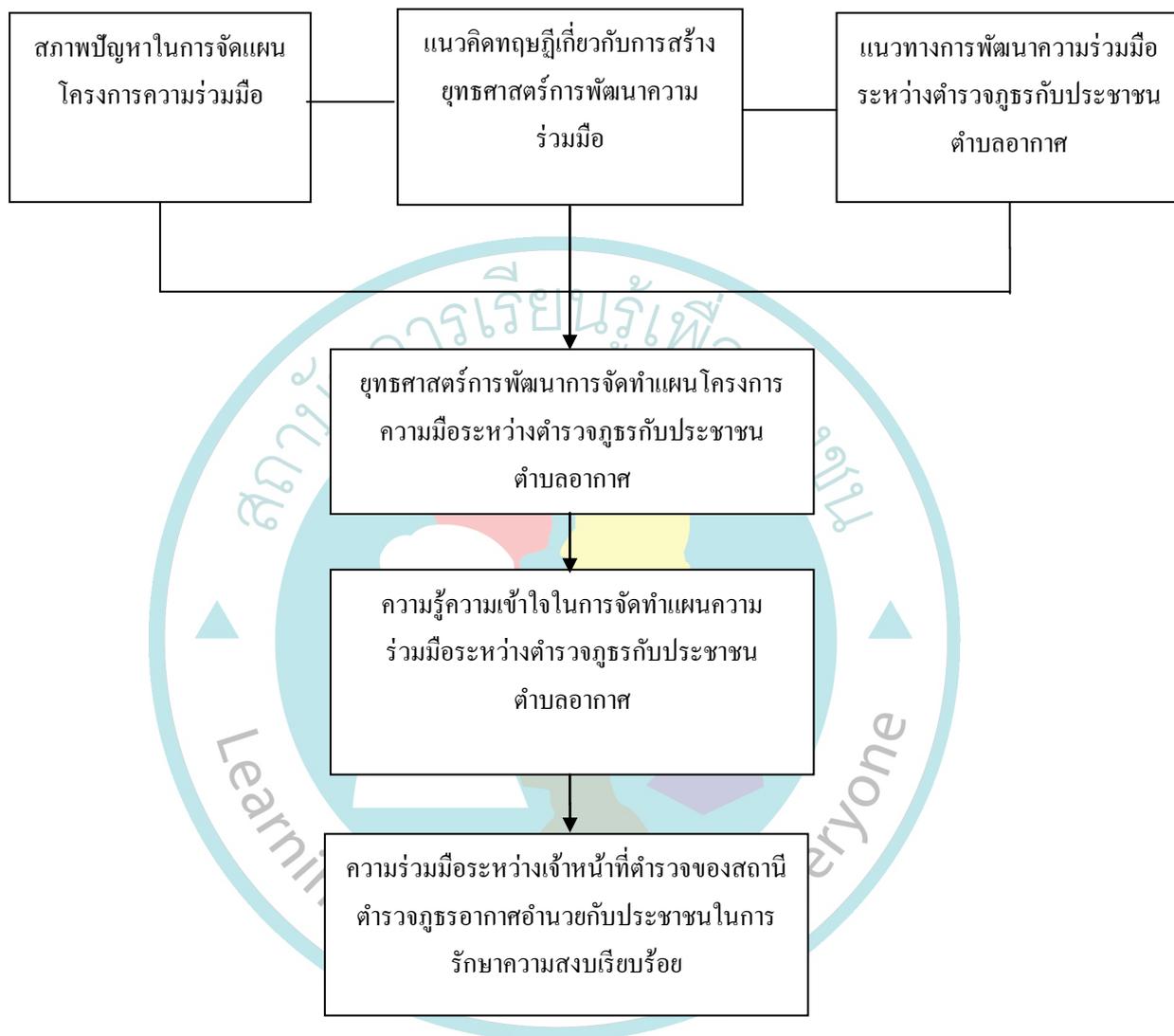
วิชัย ไชยสาร (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจภูธรดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ศึกษาพื้นที่ตำบลบุญเกิด พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบ ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ รวมถึงลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

วิวัฒน์ ภูคะนองศรี (2537) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมเพศชายมีมากกว่าเพศหญิง อายุ และรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับการมีส่วนร่วม พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเป็นผู้นำกลุ่ม และการเป็นสมาชิกกลุ่ม ส่วนอายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรสและขนาดครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

สมพาน ชันเงิน (2550) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการหมู่บ้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ระดับการมีส่วนร่วมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนา ด้านการวางแผน และติดตามประเมินผล การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา ที่แตกต่างกันโดยรวม และรายชื้อไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาประชาชนมีส่วนร่วมน้อย ซึ่งเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานในด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย ขาดความเชื่อมั่นต่อตำรวจ ปัญหาและอุปสรรคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการนั้นพบว่า มีปัญหาส่วนใหญ่ คือ ด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และกำลังพล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งได้กำหนดวิธีการวิจัยให้เป็นระบบ และ ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

รูปแบบในการวิจัย/วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ประกอบกัน จึงเลือกวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นหลัก ซึ่งเป็นการศึกษา คุณลักษณะความหมายและปรากฏการณ์ หรือพฤติกรรมมนุษย์ในชุมชน สังคม จากสภาพแวดล้อม ตามความจริงอย่างละเอียด และทำให้มีการมองสภาพแวดล้อม และสภาพปัญหา จากหลากหลาย มติของตำรวจกับประชาชน

วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม (Social Phenomenon) โดยการ ทำวิจัยในพื้นที่จริง (Field Research) ในชุมชนที่ดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับ ของสังคม มาเป็นกรณีศึกษา ด้วยความเชื่อว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันย่อมสามารถ ทำความเข้าใจได้ด้วยกระบวนการศึกษา ยึดหลักของการเลือกพื้นที่ และชุมชนที่ศึกษาให้สอดคล้อง กับประเด็นปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยข้อมูล ภาคสนามมากที่สุด

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัย 2 รูปแบบ ดังนี้

1. วิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ด้วยวิธี

1.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความร่วมมือระหว่าง เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย

จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย สถาปนามิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสภาพทั่วไปของชุมชน

1.2 แยกและจัดหมวดหมู่ ประเภทของเอกสารกำหนด

2. วิธีการศึกษาจากการวิจัยภาคสนาม (Field Research)

ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการชุมชนท้องถิ่นศึกษาเป็นระยะเวลายาวนาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา ผู้วิจัยได้เฝ้าสังเกตพฤติกรรมของคนในชุมชนและบางครั้งได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งมีการเตรียมตัวมาอย่างดี โดยเริ่มต้นตั้งแต่การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนตำบลอากาศ การวางตัวที่เหมาะสม การปรับตัว ความเป็นกันเอง การได้รับความไว้วางใจ (Rapport) จากชาวบ้าน เทคนิคในการสัมภาษณ์ ตลอดจนการบันทึกในภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการที่สำคัญๆ ดังนี้

1. การสังเกตแบบทั่วไป (General Observation) โดยผู้วิจัยเข้าไปในชุมชนที่ศึกษา ตั้งแต่เดือน มกราคม 2557 จนถึงกันยายน 2558 เพื่อทำการสำรวจพื้นที่ และเก็บข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ชุมชนเพื่อจะได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเตรียมตัวในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการวิจัยในครั้งนี้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้วิจัยได้เข้าไปอาศัยอยู่ในชุมชนเหมือนบุคคลทั่วไปเป็นระยะเวลา 1 ปี 9 เดือน (มกราคม 2557-กันยายน 2558) มีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชาวบ้าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน งานพิธีต่าง ๆ จนได้รับความไว้วางใจ จนได้รับความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการกิจกรรมของตำรวจกับประชาชน รวมทั้งผู้วิจัยด้วย

3. การสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ วิธีการสัมภาษณ์หลายรูปแบบ ดังนี้

3.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant x) ได้แก่ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ สารวัตร/รองสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครตำรวจบ้าน ประชาชนในท้องถิ่น มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไป และความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย มีอะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มีแนวทางพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหาความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนอย่างไร

3.2 การสัมภาษณ์กลุ่มหรือสนทนากลุ่ม (Group Interview) ผู้วิจัยใช้การสนทนากลุ่มเพื่อการสัมภาษณ์ที่กระทำกับคนกลุ่มเล็กไม่เกิน 10 คน เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างตำรวจกับ

ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยผู้วิจัยจะป้อนคำถามตามประเด็นปัญหาการวิจัย หรือ วัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 2 ประเด็น ให้กลุ่มตอบ ซึ่งผู้วิจัยจะเปิดโอกาสให้ทุกคน (Emic) มีโอกาสสะท้อนความคิดเห็นของคนออกมาตามแง่มุมต่าง ๆ อย่างอิสระ

ประชาชนเป้าหมาย/วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญหลัก (Key Information x) ได้แก่ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย สารวัตรสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญรอง (General Information x) ได้แก่ แกนนำหมู่บ้าน ประชาชนชาวตำบล และนักวิชาการในท้องถิ่นที่ศึกษา

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และขนาดตัวอย่างผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญหลัก ได้ใช้แนวทางในการคัดเลือก คือ
 - 1.1 เป็นผู้ที่มีตำแหน่ง ผู้กำกับการตำรวจภูธรประจำสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
 - 1.2 เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธร ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - 1.3 เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธร ที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - 1.4 เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่การรักษามความสงบในชุมชนท้องถิ่น ด้านการปกครองท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบล อากาศอำนวย อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

2. วิเคราะห์กำหนดกรอบความคิด ในการสร้างเครื่องมือ

2.1 กำหนดร่างแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง นำประเด็นการสัมภาษณ์มาจัดเป็นหมวดหมู่ ให้สอดคล้องกับแนวคิดพัฒนา

2.2 นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหา

2.3 นำแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 นำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) หลักการหรือแนวคิดทฤษฎี ประกอบด้วย

2.5 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและมีส่วนร่วมกิจกรรม ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจนกว่าจะครบ

2. จำแนกและเรียบเรียงข้อมูล ตามความมุ่งหมาย

3. วิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ จากข้อมูลที่ได้รับ โดยวิเคราะห์เชิงคุณภาพการจำแนกหรือจัดกลุ่มข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเอกสาร โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหา

4. นำผลวิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหา เข้าสู่กระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก และมี

ส่วนร่วมกิจกรรม ตัดสินใจร่วมกัน จัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาที่ได้รับการแก้ไข ก่อน หลัง และประมวลผลการจัดแผนการพัฒนา ต่อไป

ขั้นที่ 2 การสร้างและวิพากษ์ยุทธศาสตร์

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อขกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของ สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อวิพากษ์ ตรวจสอบ ปรับปรุง ยุทธศาสตร์การพัฒนา ความร่วมมือ ระหว่าง เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 เพื่อ ขกร่างยุทธศาสตร์ จำนวน 109 ราย ประกอบด้วย

ภาครัฐ ผู้กำกับการตำรวจ 1 ราย รองผู้กำกับการตำรวจ 1 ราย สารวัตรตำรวจ 1 ราย รองสารวัตรตำรวจ 1 ราย ตำรวจชั้นประทวน 10 ราย รวม 14 ราย

ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน 17 ราย กำนัน 1 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 11 ราย อาสาสมัครตำรวจ 11 ราย ประชาชน 55 ราย รวม 95 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 วิพากษ์ ตรวจสอบ ปรับปรุง ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา การพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ จำนวน 5 ราย ประกอบด้วย

รายชื่อที่ 1 พ.ต.อ. ธวัชชัย หาญนันทิ์ รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสกลนคร

รายชื่อที่ 2 นายวัชรินทร์ รุณจักร นายกเทศมนตรีตำบลอากาศ

รายชื่อที่ 3 นายขงยุทธ เขื่อนจัน ผู้อำนวยการโรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา

รายชื่อที่ 4 พ.ต.อ. สมศักดิ์ ลือศรีสกุล ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย

รายชื่อที่ 5 นายณัฐพงศ์ อุปทุม ปลัดอำเภออากาศอำนวย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย เชิญกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและผู้มีส่วนร่วม เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อขกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา

2. ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อสนทนาระดมความคิดเห็น
ยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา

3. ผู้วิจัยนำเสนอร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา การพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่
ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัด
สกลนคร ต่อคณะผู้เชี่ยวชาญ

4. คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เสนอข้อคิดเห็นต่อร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา

5. ผู้วิจัยประมวลผล เสนอแนะ ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา แล้วนำไปวิเคราะห์
สังเคราะห์ เรียบเรียง ให้เป็น ยุทธศาสตร์การพัฒนา ฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ หากมีข้อมูลไม่
ครบถ้วนสมบูรณ์ก็ดำเนินการเก็บรวบรวมจนกว่าจะครบสมบูรณ์

2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนาของประเด็นต่าง ๆ
ตามความมุ่งหมายของการวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) โดย
การจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูล (Typological Analysis) การเปรียบเทียบเหตุการณ์ (Comparison)
และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเอกสาร โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 3 ขั้นทดลองยุทธศาสตร์การพัฒนา

ความมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาผลการใช้ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ความร่วมมือ ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัด
สกลนคร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 109 ราย ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย
ภาครัฐ ผู้กำกับการ 1 ราย รองผู้กำกับการ 1 ราย สารวัตร 1 ราย รองสารวัตรตำรวจ 1 ราย
ตำรวจชั้นประทวน 10 ราย รวม 14 ราย

ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน 17 ราย กำนัน 1 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 11 ราย อาสาสมัครตำรวจ 11
ราย ประชาชน 55 ราย รวม 95 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แบ่งออกเป็นประเภท และลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและส่วนร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 30 ข้อ เป็นลักษณะ 4 ตัวเลือก คือ ก. ข. ค. ง. ให้ตอบคำตอบ ข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยกำหนด ค่าคะแนน ดังนี้

ร้อยละ 90-100	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ มากที่สุด
ร้อยละ 80-89	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก
ร้อยละ 70-79	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง
ร้อยละ 60-69	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ
ต่ำกว่าร้อยละ 59	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ศึกษาจาก เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ร่างแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจ

2.3 นำร่างแบบ ทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์และปรับปรุง ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะ

2.4 นำร่างทดสอบที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ราย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงตามเนื้อหา รูปแบบ และการใช้ภาษา ตามหลักวิชาการ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบทดสอบ และหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ถึง ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนประจำสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย หัวหน้าฝ่ายปกครอง ปกครองท้องถิ่น ชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครตำรวจบ้าน และประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการตามกระบวนการยุทธศาสตร์การพัฒนา

2. ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

3. ศึกษาแนวทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การวางแผนเชิงกลยุทธ์
 - 3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ
 - 3.2 ศึกษาผลงาน
 - 3.3 การวัดผลความรู้ ความเข้าใจ ก่อนอบรมและหลังอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เก็บรวบรวมแบบทดสอบ ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความถูกต้อง
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์
 - 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) แบบแจกแจงความถี่ (Frequency) ด้วยค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) แบบการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Central Tendency) ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และการวัดกระจาย (Measure of Variation) ด้วยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.3 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้สถิติอ้างอิง (Inference Statistic) แบบพารามิเตอร์ (Parametric Inference) ด้วยการแจกแจงแบบ T (T-test: Paired-samples test) ชนิด Dependent Samples โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติการทดสอบที่ระดับ 0.05

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงและเผยแพร่ยุทธศาสตร์

ความมุ่งหมาย

ผลจากการทดลองใช้ยุทธศาสตร์ในขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงให้ได้ยุทธศาสตร์ ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมเอกสารผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์
2. ปรับปรุงและแก้ไขยุทธศาสตร์ส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์
3. นำเสนอผู้บังคับการตำรวจภูธรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. เผยแพร่และถ่ายทอดยุทธศาสตร์ ทาง วิทยุ หอกระจายข่าว แผ่นพับ

โดยสรุป วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ดังกล่าวมาข้างต้น

<p>ขั้นที่ 1</p> <p>การศึกษาสภาพปัญหา</p>	<p>ขั้นที่ 2</p> <p>การสร้างและวิพากษ์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา</p>	<p>ขั้นที่ 3</p> <p>การทดลองใช้ ยุทธศาสตร์การพัฒนา</p>	<p>ขั้นที่ 4</p> <p>การถ่ายทอดเผยแพร่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา</p>
<p>1. การศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดทำแผนชุมชน</p> <p>2. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดทำแผนชุมชน</p> <p>3. การหาแนวทางการแก้ปัญหา</p>	<p>1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์</p> <p>2. ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อร่างยุทธศาสตร์</p> <p>3. วิพากษ์/ปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์</p> <p>4. ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนา</p>	<p>1. การอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำแผนชุมชน</p> <p>2. การศึกษาดูงาน</p> <p>3. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำแผนก่อน-หลังการอบรม</p> <p>4. การถอดบทเรียน</p> <p>5. การเขียนแผน</p>	<p>1. ถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน</p> <p>2. เผยแพร่ยุทธศาสตร์</p> <p>3. จัดทำบทสรุปเสนอผู้บริหารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

ภาพที่ 3.1 วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภอลำลูกกา จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	86	78.90
หญิง	23	21.10
2. อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	2	1.83
40-50 ปี	46	42.20
51-60 ปี	52	47.71
61 ปีขึ้นไป	9	8.26
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	72	66.06
ปริญญาตรี	34	31.19
ปริญญาโท	3	2.75
4. อาชีพ-สถานภาพ		
ตำรวจ	14	12.84
ผู้นำชุมชน	17	15.60
กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน	12	11.01
อาสาสมัครตำรวจ	11	10.09

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประชาชน	55	50.46
5. รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน (เงินเดือนรวมกับรายได้พิเศษอื่นๆ)		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	70	64.22
10,001-20,000 บาท	18	16.51
20,001-30,000 บาท	15	13.76
30,001-40,000 บาท	6	5.50
40,001-50,000 บาท	3	2.75
50,001 บาท ขึ้นไป	1	0.92
6. ระยะเวลาที่พักอยู่ในชุมชน		
น้อยกว่า 5 ปี	4	3.67
5-10 ปี	2	1.83
11-16 ปี	45	41.28
17 ปีขึ้นไป	58	53.21

จากตาราง 4.1 อธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้ดังนี้

- เพศ กลุ่มตัวอย่าง 109 ราย พบว่า เป็น ชาย 86 คิดเป็น ร้อยละ 78.90 และเพศหญิง 23 ราย คิดเป็น ร้อยละ 21.10
- อายุ พบว่า เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย อายุ 51-60 ปี คิดเป็น ร้อยละ 47.71 อายุ 40-50 ปี คิดเป็น ร้อยละ 42.20 อายุ 51-60 ปี คิดเป็น ร้อยละ 47.71 อายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 8.26 และอายุ ต่ำกว่า 40 ปี คิดเป็น ร้อยละ 2 ตามลำดับ
- วุฒิการศึกษา พบว่า เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.06 ปริญญาตรี 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.19 ปริญญาโท 3 ราย คิดเป็น ร้อยละ 2.75 ปริญญาโทขึ้นไป ไม่มี ตามลำดับ
- อาชีพ-สถานภาพ พบว่า เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ประชาชน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.46 ผู้นำชุมชน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.60 ตำรวจ 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.84 กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.01 ราย อาสาสมัครตำรวจ 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.09 ตามลำดับ

5. รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน (เงินเดือนรวมกับรายได้พิเศษอื่น ๆ) พบว่า เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย รายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท 72 คน คิดเป็นร้อยละ 64.22 รายได้ 10,001-20,000 บาท 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.51 รายได้ 20,001-30,000 บาท 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.76 รายได้ 30,001-40,000 บาท 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.50 รายได้ 40,001-50,000 บาท 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.75 รายได้ 50,001 บาท ขึ้นไป 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.92 ตามลำดับ

6. ระยะเวลาที่พักอยู่ในชุมชน พบว่า เมื่อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ เวลาน้อยกว่า 5 ปี 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.67 เวลา 5-10 ปี 2 คนคิดเป็นร้อยละ 1.83 เวลา 11-16 ปี 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.28 เวลา 17 ปีขึ้นไป 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.21

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร: กรณีศึกษา ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1. ผลการศึกษา ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ 1, 2 ที่กำหนดไว้คือ เพื่อศึกษาความร่วมมือ และศึกษาแนวทาง วิธีการ รูปแบบ องค์ประกอบ และกระบวนการในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นขั้นตอนในกระบวนการพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ที่ผู้วิจัยยึดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจาก 2 แหล่ง คือ

1.1 สัมภาษณ์ภาคสนาม เป็นการเก็บข้อมูล โดยการสนทนา (Focus Group) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด (Depth Interview) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 109 ราย ประกอบด้วย

1.1.1 ภาครัฐ ผู้กำกับการ 1 ราย รองผู้กำกับการ 1 ราย สารวัตร 1 ราย รองสารวัตร 1 ราย และเจ้าหน้าที่ ตำรวจชั้นประทวน 10 ราย รวม 14 ราย

1.1.2 ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน 17 ราย กำนัน 1 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 11 ราย อาสาสมัครตำรวจ 11 ราย ประชาชน 55 ราย รวม 95 ราย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive random)

แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากอาจารย์ที่ปรึกษา

และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ และลักษณะของข้อความ ตลอดจนภาษาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำมาตรวจสอบประเด็นสภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งนี้จะพิจารณาร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการดำเนินงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากแนวคิดเกี่ยวกับ แนวคิดความร่วมมือของประชาชน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมอำนาจสังคมไทย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาข้อมูลภาคสนาม

จากการศึกษาข้อมูลภาคสนามกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1. ภาครัฐ ผู้กำกับกร 1 ราย รองผู้กำกับกร 1 ราย สารวัตร 1 ราย รองสารวัตร 1 ราย เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน 10 ราย รวม 14 ราย

2. ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน 17 ราย กำนัน 1 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 11 ราย อาสาสมัครตำรวจ 11 ราย ประชาชน 55 ราย รวม 95 ราย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบล อากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครในการรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นอย่างไร

1.1 พ.ต.อ. สมศักดิ์ ลือศรีสกุล ผู้กำกับกรสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย

1.1.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนตระหนักถึงความสำคัญของงานชุมชนสัมพันธ์ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง โดยตั้งเป้าหมายและพอใจเพียงการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทางวัตถุ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเท่านั้น ยังไม่ก้าวหน้าไปถึงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและการจัดวางระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการตำรวจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 ประชาชนจำนวนมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจ การแก้ปัญหาการรักษาความสงบเรียบร้อย มีความเข้าใจว่า การแก้ปัญหาเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว และคิดว่าประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึก

พฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนที่ไม่เหมาะสม โดยขาดความเข้าใจต่องานบริการประชาชนอย่างถ่องแท้

1.1.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจ

1.1.4 ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจขั้นตอน แนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง

1.1.5 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.1.6 ประชาชนไม่เข้าใจหลักการบริการ การจัดการในการดำเนินงานรักษาความสงบเรียบร้อย

1.1.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีโครงการงานประชาสัมพันธ์ขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ

1.1.8 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลักการบริหารจัดการการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.1.9 ประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกิจกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นส่วนใหญ่มักมีปัญหาด้านอายุ

1.2 พ.ต.ท. สุพจน์ นาสติศย์ รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย

1.2.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจ

1.2.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีโครงการงานประชาสัมพันธ์ขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ

1.2.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ

1.2.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนตระหนักถึงความสำคัญของงานชุมชนสัมพันธ์ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง โดยตั้งเป้าหมายและพอใจเพียงการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทางวัตถุ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเท่านั้น ยังไม่ก้าวหน้าไปถึงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและการจัดวางระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับตำรวจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้อง

1.2.5 ระบบงานบางส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ความร่วมมือ สนับสนุนหรือการร่วมมือของประชาชนในการแก้ปัญหาอาชญากรรม

1.2.6 ประชาชนจำนวนมากมีความรู้ความเข้าใจว่าการแก้ปัญหา เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว ประชาชนเป็นผู้รับบริการ ขาดความเข้าใจและตระหนักว่าการรักษาความสงบเรียบร้อยทุกคนต้องรับผิดชอบด้วยกัน

1.2.7 ประชาชนจำนวนมากขาดการเสียดสี เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วม จึงเป็นอุปสรรคในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3 พ.ต.ท. สมพงษ์ ชันดี ยู สารวัตรป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย

1.3.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจ เพราะขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน ไม่พอเพียง

1.3.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลักการบริหารจัดการในการดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อย

1.3.3 ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจขั้นตอน แนวทางการปฏิบัติให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง

1.3.4 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ต่อเนื่อง

1.3.5 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.3.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ

1.4 ร.ต.ท. ศิวภักดิ์ อวนป้อง พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย

1.4.1 ขาดองค์กรที่รับผิดชอบงานอำนวยการและประสานงานการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีและหน่วยงานอื่น

1.4.2 ระบบงานบางส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ความร่วมมือ สนับสนุนหรือช่วยเหลือจากประชาชนในการแก้ปัญหาอาชญากรรม

1.4.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนหนึ่งไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลักการบริหารจัดการในการดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อย

1.4.4 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.4.5 ประชาชนไม่เข้าใจหลักการบริการ การจัดการในการดำเนินงานรักษาความสงบเรียบร้อย

1.4.6 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาอาชญากรรม

1.5 คาดำรวจประกอบการ ริยะบุตร

1.5.1 ขาดบุคคลที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวกและประสานงานการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีและหน่วยงานอื่น

1.5.2 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนขาดความสนใจที่จะร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในหน่วยงาน อันจะเพิ่มประสิทธิภาพ เชื่อถือแก่ประชาชนในบางโอกาส

1.5.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน

1.5.4 ประชาชนไม่เข้าใจขั้นตอน แนวทางการปฏิบัติ

1.5.5 ประชาชนจำนวนมากมีความรู้ความเข้าใจว่าการแก้ปัญหา เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว ประชาชนเป็นผู้รับบริการ

1.5.6 ขาดการเสียดสี เพื่อประโยชน์ในการให้ความร่วมมือ

1.6 คาดำรวจสุภชัย ฤาชา

1.6.1 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กิจกรรมหลายอย่าง

1.6.2 งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานไม่พอเพียง

1.6.3 งานรักษาความสงบเรียบร้อยมีรูปแบบที่ไม่ชัดเจน

1.6.4 ระบบงานบางส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ความร่วมมือ สนับสนุนหรือการร่วมมือของประชาชน

1.6.5 ประชาชนจำนวนมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจ การแก้ปัญหาคารักษาความสงบเรียบร้อย มีความเข้าใจว่า การแก้ปัญหาเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว และคิดว่าประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึกพฤติกรรมและทำให้การปฏิบัติต่อประชาชนที่ไม่เหมาะสม โดยขาดความเข้าใจต่องานบริการประชาชนอย่างถ่องแท้

1.6.6 ประชาชนไม่เข้าใจหลักการบริการ การจัดการในการดำเนินงานรักษาความสงบเรียบร้อย

- 1.7 คอบตำรวจสุพจน์ มายอด
- 1.7.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจมีงานอื่นทำมาก นอกเหนือจากการรักษาความสงบเรียบร้อย
- 1.7.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการงานประชาสัมพันธ์ขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ
- 1.7.3 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาอาชญากรรม
- 1.7.4 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลักการหลักการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.7.5 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ดี แต่มีส่วนน้อยที่ไม่เข้าใจต่อการการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.7.6 ประชาชนที่เข้าร่วมในการบริหารจัดการกิจกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีประโยชน์ต่อตนเองเท่านั้น
- 1.7.7 ผู้บังคับบัญชาในสถานียบางครั้งขาดความสนใจติดตามและสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง
- 1.7.8 งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานไม่พอเพียง
- 1.8 จ.ส.ต. เสรี ผายเงิน
- 1.8.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดขวัญ กำลังใจ ทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ
- 1.8.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจ ขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์
- 1.8.3 ไม่มีกิจกรรมการร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง
- 1.8.4 ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.8.5 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ดีแต่ประชาชนไม่เข้าใจ มองตำรวจในทางไม่ดี
- 1.8.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่ด้านอื่น ๆ มาก
- 1.8.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นความสำคัญและมีความรู้ความเข้าใจงานชุมชนในการป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ดึงประชาชนเข้ามาให้ความร่วมมือแต่ติดปัญหาหลายอย่าง

1.9 นายวัชรินทร์ รุณจักร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอากาศ

1.9.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึกพฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนไม่เหมาะสม ให้ความสนใจต่อประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการอย่างทอ่งแท้

1.9.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนตระหนักถึงความสำคัญของงานชุมชนสัมพันธ์ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง โดยตั้งเป้าหมายและพอใจเพียงการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทางวัตถุ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเท่านั้น ยังไม่ก้าวหน้าไปถึงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและการจัดวางระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการตำรวจในการป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรมและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้อง

1.9.3 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนขาดความสนใจที่จะร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในหน่วยงาน อันจะเพิ่มความศรัทธา เชื่อถือแก่ประชาชนในบางโอกาส

1.9.4 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสนใจเฉพาะคดีที่สำคัญและเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน แต่ไม่สนใจต่อคดีที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกลึกความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่าที่ควร

1.9.5 ประชาชนและสังคมเรียกร้อง ต้องการประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยขาดความเข้าใจว่าในการรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมีขีดจำกัดในหลาย ๆ ด้าน

1.9.6 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่น้อย และไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

1.10 นายเจษฎา พวงเงิน ปลัดเทศบาลตำบลอากาศ

1.10.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึก พฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนไม่เหมาะสม ให้ความสนใจต่อประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการอย่างทอ่งแท้

1.10.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนตระหนักถึงความสำคัญของงานชุมชนสัมพันธ์ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง โดยตั้งเป้าหมายและพอใจเพียงการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทางวัตถุ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเท่านั้น ยังไม่ก้าวหน้าไปถึงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและการจัดวาง

ระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการตรวจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้อง

1.10.3 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนขาดความสนใจที่จะร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในหน่วยงาน อันจะเพิ่มความเสี่ยง เชื่อถือแก่ประชาชนในบางโอกาส

1.10.4 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสนใจเฉพาะคดีที่สำคัญและเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน แต่ไม่สนใจต่อคดีที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่าที่ควร

1.10.5 ประชาชนและสังคมเรียกร้อง ต้องการประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยขาดความเข้าใจในการรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตจำกัดในหลาย ๆ ด้าน

1.10.6 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่น้อย และไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

1.11 นายบรรจบ เภริศแก้ว กำนันตำบลอากาศ

1.11.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจ

1.11.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประสานงานกับหน่วยงานอื่น

1.11.3 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลหลักการบริหารจัดการการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.11.4 ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.11.5 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่น้อย และไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

1.11.6 ผู้บังคับบัญชาในสถานีจะต้องให้ความสนใจติดตามประเมินผล และสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง

1.11.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึก พฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนไม่เหมาะสม ให้ความสนใจต่อประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการอย่างทอ่งแท้

1.12 นายเพิ่ม คอนไชยศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1

1.12.1 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ต่อเนื่อง

1.12.2 ไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของตำรวจ กับหน่วยงาน
ในท้องถิ่น

1.12.3 ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
ดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.12.4 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่น้อย
และไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

1.12.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึก พฤติกรรมและท่าทีการ
ปฏิบัติต่อประชาชนไม่เหมาะสม ให้ความสนใจต่อประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ
ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการอย่างทอ่งแท้

1.12.6 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อประสิทธิภาพการทำงานของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสนใจเฉพาะคดีที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจของสื่อมวลชน
แต่ไม่สนใจต่อคดีที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชนเท่าที่ควร

1.13 นายพีรวิษณุ ศรีช่วย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2

1.13.1 ประชาชนจำนวนมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจว่า การแก้ปัญหา
เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว และคิดว่าประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการ

1.13.2 ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจขั้นตอน แนวทางการ
ปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง

1.13.3 ประชาชนไม่เข้าใจหลักการบริการ การจัดการในการดำเนินงาน
รักษาความสงบเรียบร้อย

1.13.4 ไม่มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.13.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีพฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อ
ประชาชนไม่เหมาะสม ให้ความสนใจต่อประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ
ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการอย่างทอ่งแท้

1.14 นางปิยะ วงศ์นาม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3

1.14.1 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาอาชญากรรม

1.14.2 ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
จัดการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.14.3 ผู้บังคับบัญชาในสถานีจะต้องให้ความสนใจติดตามประเมินผล
และสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง

1.14.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนไม่เหมาะสม ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงาน

1.14.5 ประชาชนจำนวนมากมีความรู้ความเข้าใจว่าการแก้ปัญหาเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว ประชาชนเป็นผู้รับบริการ ขาดความเข้าใจและตระหนักว่า การรักษาความสงบเรียบร้อยทุกคนต้องรับผิดชอบด้วยกัน

1.14.6 ประชาชนและสังคมเรียกร้อง ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าถึงประชาชน

1.15 นายวิษณุวัฒน์ ตรงธิ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4

1.15.1 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.15.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญของประชาชนช่วยในการรักษาความสงบเรียบร้อย

1.15.3 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาอาชญากรรม

1.15.4 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีกิจกรรมการร่วมมือกันกับประชาชน และผู้นำชุมชน อย่างต่อเนื่อง

1.15.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่น้อยและไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

1.15.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนไม่ดีพอ

1.15.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญในการป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

1.15.8 ขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจ

1.15.9 เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กฎหมายมากกว่าการให้บริการประชาชน

1.16 นายโสม จิวไชยราช ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5

1.16.1 ประชาชนจำนวนมาก คิดว่าประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการ

1.16.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนปฏิบัติต่อประชาชนที่ไม่เหมาะสม โดยขาดความเข้าใจต่องานบริการประชาชน

1.16.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประสานงานกับผู้นำชุมชน ทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ

1.16.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีกิจกรรมการร่วมกับชุมชน ประชาชน และผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง

1.16.5 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่น้อยและเข้าไม่ถึงใจต่อการบริการประชาชน

1.16.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนตระหนักถึงความสำคัญ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

1.16.7 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีทั้งการบังคับใช้กฎหมายและการบริการประชาชน

1.17 นายชนดล จำรักษา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6

1.17.1 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ดี

1.17.2 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อยมาก

1.17.3 บางท่านเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่น้อยและไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

1.17.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วน ไม่สุภาพ ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า

1.17.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนไม่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน

1.17.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญในการป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

1.17.7 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสนใจต่อคดีที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่านั้น

1.17.8 ประชาชนจำนวนมากไม่นึกถึงประโยชน์ในการมีส่วนร่วม จึงเป็นอุปสรรคในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

1.18 นายครองศักดิ์ จุงอินทะ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7

1.18.1 ประชาชนมองว่า การแก้ปัญหาเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว

1.18.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นความสำคัญของประชาชนช่วยในการรักษาความสงบเรียบร้อย น้อย

1.18.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจประสานงานกับผู้นำชุมชนน้อย

- 1.18.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่และไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน
- 1.18.5 ประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกิจกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น
- 1.18.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมองวัตถุ มากกว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน
- 1.18.7 ขาดการขยายผลการปฏิบัติกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรม
- 1.18.8 เจ้าหน้าที่ตำรวจมีทั้งการบังคับใช้กฎหมายมากกว่าการบริการประชาชน ทำให้ขัดแย้งกับการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน
- 1.19 นายสุภาพ ตงบุญชัย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8
- 1.19.1 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือในการรักษาความสงบ
- 1.19.2 ไม่มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้นำชุมชนให้ทราบ
- 1.19.3 การรักษาความสงบเรียบร้อยประชาชนไม่มีความเชื่อมั่น
- 1.19.4 ประชาชนจำนวนมากมีความรู้ความเข้าใจว่าการแก้ปัญหาเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว ไม่ใช่หน้าที่ของประชาชน
- 1.19.5 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเลือกปฏิบัติ
- 1.20 นายชัยรัตน์ วงศ์วันดี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 9
- 1.20.1 ประชาชนมองว่าไม่ใช่หน้าที่ของประชาชนเป็นบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.20.2 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ว่าจะต้องให้ประชาชนทำหน้าที่อะไร
- 1.20.3 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีกิจกรรมการร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง
- 1.20.4 ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.20.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตใจในการปฏิบัติหน้าที่น้อย

1.20.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญของประชาชนและผู้นำชุมชนในการป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

1.20.7 ขาดการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมอื่นๆ

1.20.8 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นบุคคลอีกชั้น

1.20.9 ประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้เข้มแข็ง

1.21 นายสง่า เข้มไชยศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 11

1.21.1 ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ
1.21.2 ประชาชนมองว่าไม่ใช่หน้าที่เป็นบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.21.3 ประชาชนไม่ความเข้าใจ ว่าจะต้องให้ประชาชนทำหน้าที่อะไร

1.21.4 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีกิจกรรมการร่วมมือกัน

ตัวอย่างต่อเนื่อง

1.21.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญของประชาชนและผู้นำชุมชนในการป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

1.21.6 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมอื่น ๆ

1.21.7 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.21.8 ประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้เข้มแข็ง

2. แนวทาง วิธีการ รูปแบบ องค์ประกอบ และกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ กับประชาชน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย อย่างไรบ้าง

2.1 พ.ต.อ. สมศักดิ์ ลือศรีสกุล ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ

2.1.1 ประชุมหารือร่วมกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหา

2.1.2 ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน

2.1.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการดำเนินการของเจ้าหน้าที่

ตำรวจ

- 2.1.4 การส่งเสริมบทบาทให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
- 2.1.5 การสร้างเครือข่าย เพื่อให้ทราบข้อมูลที่แท้จริง สามารถช่วยเหลือ
พึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้มีการรวมพลังที่จะแก้ไขปัญหาและเป็นการเชื่อมโยงเครือข่าย
- 2.2 พ.ต.ท. สุพจน์ นาสทธิชัย รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรอากาศ
อำนวย
- 2.2.1 จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหา
- 2.2.2 จัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 2.2.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริการ หลักการประสานงาน และการ
ประชาสัมพันธ์แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 2.2.4 จัดประชุม ผู้นำชุมชน ประชาชน การสร้างเครือข่าย เพื่อให้ทราบ
ข้อมูลที่แท้จริง สามารถช่วยเหลือ พึ่งพาซึ่งกันและกัน
- 2.3 พ.ต.ท. สมพงษ์ ชันดิยู สารวัตรป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธร
อากาศอำนวย
- 2.3.1 สร้างกลุ่มมวลชน เพื่อให้รู้ข้อมูลการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่
จะพัฒนาความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน
- 2.4 ร.ต.ท. ศิวภักษ์ อวนป้อง รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอากาศ
อำนวย
- 2.4.1 จัดประชุมเพื่อให้ทราบหาข้อมูลในการให้ประชาชนเข้ามามี
ส่วนร่วม
- 2.4.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำหรับ ผู้นำ
ชุมชนและผู้สนใจ
- 2.4.3 การสร้างกลุ่มมวลชนในการช่วยงานตำรวจเกี่ยวกับการรักษา
ความสงบเรียบร้อย
- 2.5 คาบตำรวจประกอบการ วิทยุบุตร
- 2.5.1 ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อน เพื่อให้ทราบแนวทางที่ชัดเจน
- 2.6 คาบตำรวจศุภชัย ฤชา
- 2.6.1 ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่อง กฎหมายพื้นฐาน
- 2.6.2 จัดประชุมชี้แจงให้ประชาชน หรือผู้นำชุมชน ทราบ
- 2.7 คาบตำรวจสุพจน์ มายอด
- 2.7.1 สร้างกลุ่มมวลชน โดยอาศัยความร่วมมือ คณะกรรมการตำรวจ

- 2.8 จ.ศ.ต. เสรี ผายเงิน
- 2.8.1 ตั้งตำรวจ ชุมชน
- 2.8.2 ให้ความรู้ประชาชน
- 2.9 นายวัชรินทร์ รุณจักร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอากาศ
- 2.9.1 จัดกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในพื้นที่
- 2.9.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐานของประชาชนและผู้นำชุมชนในการช่วยรักษาความสงบเรียบร้อย
- 2.9.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเป็นมิตรกับประชาชนและให้เกียรติประชาชน
- 2.9.4 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2.10 นายเจษฎา พวงเงิน ปลัดเทศบาลตำบลอากาศ
- 2.10.1 จัดประชุมร่วมระหว่างประชาชนหรือผู้นำชุมชน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกัน
- 2.11 นายบรรจบ เพรศแก้ว กำนันตำบลอากาศ
- 2.11.1 จัดประชุมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องกฎหมายเบื้องต้นที่ควรรู้
- 2.12 นายเพิ่ม คอนไชยศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1
- 2.12.1 ประชุมร่วมระหว่างผู้นำชุมชนในอำเภอ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 2.13 นายพีรวิษณุ ศรีช่วย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2
- 2.13.1 จัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิด
- 2.14 นางปิยะ วงศ์นาม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3
- 2.14.1 หาวิธีการให้เกิดความร่วมมือ โดยให้หาข้อมูลจากผู้นำชุมชน
- 2.15 นายวิษณุวัฒน์ ตรงธิ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4
- 2.15.1 จัดพบปะสังสรรค์ในงานวันตำรวจ ในกิจกรรมด้านกีฬา อื่นๆ
- 2.16 นายโฮม จิวไชยราช ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5
- 2.16.1 ระดมความคิดจากผู้นำชุมชน และให้ความเป็นกันเองกับประชาชน
- 2.17 นายชนดล จำรักษา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6
- 2.17.1 จัดหาเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อลงในพื้นที่
- 2.18 นายครองศักดิ์ จุงอินทะ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7
- 2.18.1 ระดมความคิดจากผู้นำชุมชนหาแนวทางแก้ไขร่วม
- 2.19 นายสุภาพ ตงบุญชัย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8

- 2.19.1 ให้ความรู้แก่ประชาชนในทุกๆด้าน
- 2.20 นายชัยรัตน์ วงศ์วันดี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 9
- 2.20.1 จัดกิจกรรมให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 2.21 นายสง่า เข้มไชยศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 11
- 2.21.1 จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนแนวคิดประชาชน ผู้นำชุมชน
3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- 3.1 พ.ต.อ. สมศักดิ์ ล้อศรีสกุล ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
- 3.1.1 ควรให้ทุกส่วนมีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุด
- 3.2 พ.ต.ท. สุพจน์ นาสถิตย์ รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
- 3.2.1 กำกับติดตามการทำงานของผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
- 3.3 พ.ต.ท. สมพงษ์ ชันติยู สารวัตรป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
- 3.3.1 ไม่มี
- 3.4 ร.ต.ท.ศิวภักษ์ อวนป้อง รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
- 3.4.1 ควรเริ่มต้นที่ผู้นำชุมชนหรือผู้สนใจ
- 3.4 คาบตำรวจประกอบการ ริยะบุตร
- 3.4.1 ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญก่อนเป็นอันดับแรก
- 3.5 คาบตำรวจสุภชัย ฤาชา
- 3.5.1 ควรจัดสรรงบประมาณรองรับ
- 3.5.2 ลดภาระงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 3.7 คาบตำรวจสุพจน์ มายอด
- 3.7.1 ลดภาระงานเจ้าหน้าที่ตำรวจให้น้อยลง
- 3.7.2 จัดสรรงบประมาณในด้านนี้เพิ่มมากขึ้น
- 3.8 คาบตำรวจสุพศักดิ์ ผายดี
- 3.8.1 จัดประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 3.9 จ.ส.ต. เสรี ผายเงิน
- 3.9.1 ควรจัดกิจกรรมที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

- 3.10 จ.ศ.ต. อาคม ที่สุกะ
3.10.1 ควรอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 3.11 นายวัชรินทร์ รุณจักร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอากาศ
3.11.1 ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 3.12 นายเจษฎา พวงเงิน ปลัดเทศบาลตำบลอากาศ
3.12.1 ควรให้ความสำคัญต่อผู้นำชุมชน
- 3.13 นายบรรจบ เพรศแก้ว กำนันตำบลอากาศ
3.13.1 ไม่มี
- 3.14 นายเพิ่ม คอนไชยศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1
3.14.1 ไม่มี
- 3.15 นายพริวิชญ์ ศรีช่วย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2
3.15.1 จัดหางบประมาณร่วมกัน
- 3.16 นางปิยะ วงศ์านาม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3
3.16.1 ควรสร้างมิตรกับประชาชน
- 3.17 นายวิษณุวัฒน์ ตรงธิ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4
3.17.1 ไม่มี
- 3.18 นายโฮม จีวไชยราช ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5
3.18.1 สร้างความเป็นกันเองให้มากขึ้น
- 3.19 นายธนดล จำรักษา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6
3.19.1 ควรปรับความคิดทั้งสองฝ่าย
- 3.20 นายครองศักดิ์ จุงอินทะ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7
3.20.1 ควรทำต่อเนื่อง
- 3.21 นายสุภาพ ตงบุญชัย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8
3.21.1 ทำความเข้าใจกับประชาชนให้มาก
- 3.22 นายชัยรัตน์ วงศ์วันดี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 9
3.22.1 ไม่มี
- 3.23 นายสง่า แยมไชยศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 11
3.23.1 ไม่มี

จากการสัมภาษณ์ สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร สภาพปัจจุบันของเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างไร มีประเด็นหลัก ดังนี้

1.1 การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน

1.2 ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน

1.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน

1.4 แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน

2. จากการประมวลผลการสัมภาษณ์พบว่า ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยที่ผ่านมา ผลงานไม่ชัดเจน กิจกรรมที่สนับสนุนและส่งเสริมให้งานรักษาความสงบเรียบร้อยมีความเข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับของประชาชนอย่างแท้จริงน้อย ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้ เนื่องจากประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานและกลัวในเรื่องของการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเพราะความจริงแล้ว ปัญหาอาชญากรรมนั้นเป็นภัยสังคมที่ทุกคนจะต้องร่วมมือกันรับผิดชอบแก้ไข นอกจากนี้พบว่า ประเด็นจากการสนทนากลุ่ม ดังนี้

2.1 ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ขาดความเชื่อมั่น ศรัทธาและทัศนคติที่ดีจากประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ด้านบุคลากร ประชาชนจำนวนมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจ การแก้ปัญหาการรักษาความสงบเรียบร้อย มีความเข้าใจว่า การแก้ปัญหาเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว และคิดว่าประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึกพฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนที่ไม่เหมาะสม โดยขาดความเข้าใจต่องานบริการประชาชนอย่างถ่องแท้

2.1.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์งานตำรวจ

2.1.3 ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจขั้นตอน แนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง

2.1.4 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ต่อเนื่อง

2.1.5 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2.1.6 ประชาชนไม่เข้าใจหลักการบริการ การจัดการในการดำเนินงานรักษาความสงบเรียบร้อย

2.1.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ

2.1.8 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญของประชาชนช่วยในการรักษาความสงบเรียบร้อย

2.1.9 เจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีโครงการงานประชาสัมพันธ์ขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงความร่วมมือในการดำเนินงาน ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้เสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการปรับปรุงการรักษาความสงบเรียบร้อย ดังนี้

2.2.1 ควรจัดประชุมอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย

2.2.2 ผู้บังคับบัญชาในสถานีตำรวจ ควรประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

จากข้อมูลประชาชนทั่วไป ถึงปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ผู้วิจัยได้ประมวลผลและวิเคราะห์การสนทนาตามลำดับความสำคัญของปัญหาดังนี้

1. ปัญหาด้านประชาชน

1.1 ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาอาชญากรรม

1.2 ประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลักการบริหารจัดการการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.3 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีกิจกรรมการร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง

1.4 ไม่มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.5 ไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ทำให้งานเกิดการซ้ำซ้อน

1.6 ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดำเนินงาน
เจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. ปัญหาเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2.1 โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่น้อยและไม่เข้าใจ
ต่อการบริการประชาชน

2.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและหลักการบริหารจัดการ
ในการดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อย

2.3 การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กิจกรรมการรวมมืออย่างต่อเนืองมีน้อย

2.4 ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกิจกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น
ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านอายุ

2.5 ผู้บังคับบัญชาในสถานีจะต้องให้ความสนใจติดตามประเมินผลและสนับสนุน
ช่วยเหลือการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง

2.6 งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานไม่พอเพียง

2.7 บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านการรักษาความสงบมีน้อยกว่าบทบาท
หน้าที่ด้านอื่นๆ

2.8 งานรักษาความสงบเรียบร้อยไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน

สรุปได้ความดังนี้

1. ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.1 ด้านทัศนคติและพฤติกรรม พบว่า

1.1.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนมีจิตสำนึก พฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อ
ประชาชนไม่เหมาะสม ให้ความสนใจต่อประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ
ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อและทำงานล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการอย่างทอ่งแท้

1.1.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนตระหนักถึงความสำคัญของงานชุมชนสัมพันธ์
แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง
โดยตั้งเป้าหมายและพอใจเพียงการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทางวัตถุ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
กับประชาชนเท่านั้น ยังไม่ก้าวหน้าไปถึงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและการจัดวาง
ระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับ
ตำรวจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เห็นความสำคัญและไม่มีความรู้ความเข้าใจงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างแท้จริง งานชุมชนสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม แต่เห็นเพียงการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์เป็นเพียงการปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.2 ด้านการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์พบว่า

1.2.1 ขาดองค์กรที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวกและประสานงานการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีและหน่วยงานอื่น

1.2.2 การจัดชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มิได้คัดเลือกบุคลากรในพื้นที่หรือผู้สมัครใจในการปฏิบัติงานด้านนี้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขยายผลทางด้านความร่วมมือของประชาชนในการแก้ปัญหาอาชญากรรม

1.2.3 ระบบงานบางส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ความร่วมมือ สนับสนุนหรือการร่วมมือของประชาชนในการแก้ปัญหาอาชญากรรม

1.2.4 ขาดการขยายผลการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมอื่น ๆ

1.2.5 ผู้บังคับบัญชาบางส่วนขาดความสนใจที่จะร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในหน่วยงาน อันจะเพิ่มประสิทธิภาพ เชื่อถือแก่ประชาชนในบางโอกาส

2. ปัญหาด้านประชาชน

2.1 ด้านทัศนคติ พบว่า

2.1.1 ประชาชนจำนวนมากมีความรู้ความเข้าใจว่าการแก้ปัญหา เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว ประชาชนเป็นผู้รับบริการ ขาดความเข้าใจและตระหนักว่าการรักษาความสงบเรียบร้อยทุกคนต้องรับผิดชอบด้วยกัน

2.1.2 ประชาชนส่วนหนึ่งไม่พอใจต่อประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสนใจเฉพาะคดีที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจของสื่อมวลชน แต่ไม่สนใจต่อคดีที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่าที่ควร

2.1.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีทั้งการบังคับใช้กฎหมายและการบริการประชาชน การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเน้นประชาชนในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย โดยเคร่งครัดทำให้ขัดแย้งกับการให้บริการที่ดีแก่ประชาชนอยู่ในตนเอง ทำให้เกิดความระแวงมากกว่าเชื่อถือและศรัทธาในเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2.1.4 ประชาชนและสังคมเรียกร้อง ต้องการประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยขาดความเข้าใจว่าในการรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมีขีดจำกัดในหลาย ๆ ด้าน

2.1.5 ประชาชนจำนวนมากขาดการเสียดสี เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมจึงเป็นอุปสรรคความร่วมมือจากประชาชนในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง วิธีการในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศ อำเภอกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อ 2 เพื่อศึกษา แนวทาง วิธีการ ในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำเภอกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาความร่วมมือ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำเภอกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการดำเนินขั้นนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูล โดยการแบ่งส่วนประกอบของแนวทาง วิธีการ รูปแบบ องค์ประกอบและกระบวนการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำเภอกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1.1 สภาพปัญหาและความจำเป็น จากการสนทนากลุ่มพบว่า ปัญหาความร่วมมือในการดำเนินงาน พอสรุปได้ดังนี้

2.1.1.1 ด้านบุคลากร ประชาชนเกรงกลัวอิทธิพล ห่วงความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ความไม่แน่ใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตลอดจนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน และที่สำคัญอย่างยิ่ง เข้าใจว่า ปัญหาของสังคมไม่ใช่ปัญหาของตนเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีจิตสำนึกในการปฏิบัติและไม่เข้าใจต่อการบริการประชาชน

2.1.1.2 ด้านการบริหารจัดการ ไม่มีการประสานงาน ประชาชนไม่เข้าใจบทบาท หน้าที่ ไม่มีกิจกรรมร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงาน ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน บทบาทของประชาชนน้อยลง

2.1.1.3 ด้านงบประมาณและอุปกรณ์ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ อุปกรณ์ที่ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการ เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของ สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา มีองค์ประกอบและขั้นตอนต่าง ๆ ตามสภาพ ปัญหาและความจำเป็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยนำผลการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์และ สังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานกำหนดกรอบความคิด ประกอบกับการนำหลักตามแนวทฤษฎี มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทาง สามารถกำหนดองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาแนวทาง วิธีการ ในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ขั้นตอน	วิธีการ/กิจกรรม
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ	เตรียมบุคลากร ประกอบด้วย 1. ประชาชน 2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
ขั้นตอนที่ 2 การจัดเวทีแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ปัญหา	การได้ประชุมหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกคนร่วมมือในการคิด การตัดสินใจ เพื่อเป็น ข้อมูลในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน มี 4 ประเด็น ดังนี้ 1. ประชุมหารือเพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหา 2. ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน 3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ 4. จัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาแนวทาง วิธีการ ในการแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย
จังหวัดสกลนคร (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ/กิจกรรม
<p>ขั้นตอนที่ 3</p> <p>กำหนดเป้าหมายวางแผนและประโยชน์ร่วมกัน</p>	<p>จากข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 แล้วนำมาพร้อมกำหนดยุทธวิธีในการแก้ปัญหา ประสานความร่วมมือ ผนึกกำลัง บริหารจัดการ กำหนดแนวทาง โครงการ/กิจกรรมหรือแผนงาน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหาร 2. ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการประสานงาน 3. การส่งเสริมบทบาทให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ
<p>ขั้นตอนที่ 4</p> <p>การสร้างเครือข่าย</p>	<p>การสร้างเครือข่าย เพื่อให้ทราบข้อมูลที่แท้จริง สามารถช่วยเหลือ พึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้มีการรวมพลังที่จะแก้ไขปัญหาและเป็นการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยมีวิธีการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้ เทคนิคและวิธีการสร้างเครือข่าย 2. กระบวนการส่งเสริมเครือข่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ 3. โครงสร้างเครือข่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ 4. บทบาทหน้าที่เครือข่าย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครในการรักษาความสงบเรียบร้อยซึ่งมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย
2. เพื่อศึกษาแนวทาง วิธีการ สร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชนตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

ผลการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

ผลจากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร สรุปได้คือ

ด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ (1) ด้านพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนยังมีจิตสำนึก พฤติกรรมและท่าทีการปฏิบัติต่อประชาชนที่ไม่เหมาะสม ให้ความสนใจแก่ประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์น้อย ไม่สุภาพ ขาดความมีน้ำใจต่อผู้มาติดต่อ และทำงานด้วยความล่าช้า ไม่เข้าใจในงานบริการประชาชนอย่างถ่องแท้ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันอย่างแท้จริง ไม่จัดวางระบบความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม ไม่เห็นความสำคัญและไม่มีความรู้ความเข้าใจงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างแท้จริง (2) ด้านการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ ขาดองค์กรที่รับผิดชอบงานอำนวยการ และประสานงานการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีและหน่วยงานอื่น การจัดชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มิได้คัดเลือกบุคลากรใน

พื้นที่หรือผู้ที่สมัครใจในการปฏิบัติงานด้านนี้อย่างแท้จริง ระบบงานบางส่วนของตำรวจไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ความร่วมมือ สนับสนุนหรือการร่วมมือของประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ไม่มีการขยายผลการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมอื่น ๆ ผู้บังคับบัญชาบางส่วนไม่สนใจที่จะร่วมปฏิบัติงานกับชุดตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งอยู่ในหน่วยงาน อันจะเพิ่มประสิทธิภาพเชื่อถือแก่ประชาชนในบางโอกาส

ด้านประชาชน คือ (1) ประชาชนจำนวนมากไม่มีความรู้ความเข้าใจว่าการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของตำรวจเพียงฝ่ายเดียว ไม่เข้าใจและตระหนักว่าภัยจากอาชญากรรมนั้นเป็นภัยของสังคมที่ทุกคนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบแก้ไข ไม่พอใจต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ โดยเห็นว่าตำรวจสนใจเฉพาะคดีที่สำคัญและเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน แต่ไม่ให้ความสำคัญต่อคดีที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่าที่ควร หน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจมีทั้งการบังคับใช้กฎหมายและการบริการประชาชน การที่ตำรวจเน้นประชาชนในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย โดยเคร่งครัดทำให้ขัดแย้งกับการบริการที่ดีแก่ประชาชนอยู่ในตัวเอง ทำให้เกิดความหวาดระแวงมากกว่าเชื่อถือและศรัทธาในตำรวจ ประชาชนและสังคมเรียกร้องต้องการประสิทธิภาพสูงสุดในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของตำรวจ โดยขาดความเข้าใจว่าการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมนั้น ตำรวจมีขีดจำกัดในหลาย ๆ ด้าน ไม่มีการเสียดสีเพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วม จึงเป็นอุปสรรคในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2) ประชาชนจำกัดบทบาทต่อการให้ความร่วมมือสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาต่าง ๆ ทั้งโดยลำพังและส่วนรวมในลักษณะองค์กรชุมชน ประชาชนและองค์กรประชาชนขาดระบบวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความมั่นคงภายใน และปัญหาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 แนวทาง วิธีการ สร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

สามารถสรุปผลการพัฒนายุทธศาสตร์ที่เป็นแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครในการรักษาความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดองค์ประกอบโครงสร้างยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การเตรียมพหุภาคีพัฒนา การเวที แลกเปลี่ยนเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมายวางแผนและประโยชน์ร่วมกัน การสร้างเครือข่ายงานตำรวจ

อภิปรายผล

การวิจัยความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการดำเนินงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ ซึ่งผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 ศึกษาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการรักษาความสงบเรียบร้อย

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ในส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีการสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาใช้รูปแบบ วิธีการงานตำรวจ พบว่า เป็นวิธีการศึกษาชุมชนหรือการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยได้ข้อมูลที่เป็นสภาพปัญหาความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นอย่างรอบคอบและจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันในหลาย ๆ ด้าน เป็นกลุ่มที่ทำบรรยากาศให้วงสนทนาเป็นธรรมชาติและสร้างสรรค์ให้เกิดการสนทนาในลักษณะที่พูดคุยกัน แสดงความเห็นและการโต้แย้ง (กรมการพัฒนาชุมชน, 2543, หน้า 17) ซึ่งผู้วิจัยพบว่า วิธีนี้ทำให้นักวิจัยรู้ถึงปฏิกริยาการโต้ตอบของคนอย่างละเอียดลึกซึ้ง สนใจในเรื่องเดียวกัน มาแสดงความคิดเห็นร่วมกันในลักษณะเคลื่อนไหวภายในกลุ่ม ประการสำคัญจะทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้สึกร่วม ทั้งในด้านความคิด ตัดสินใจ กำหนดแนวทางภายใต้ศักยภาพขององค์กรของตน ซึ่งสอดคล้องกับหลักประชาสังคมของ ประเวศ วะสี (2542, หน้า 56) ที่เห็นว่าเมื่อชาวบ้านรวมตัวกันเป็นองค์กรและทำการวิเคราะห์ปัญหาและวิเคราะห์ทางเลือก ทำชาวบ้านสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างรวดเร็ว ปรับตัวได้อย่างต่อเนื่องกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดตามมานอกจากนั้น ผู้วิจัยยังพบว่า การรวมกลุ่มของประชาสังคมบนพื้นฐานที่หลากหลายนั้น จำเป็นต้องสร้างขึ้นบนรากฐานแห่งความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทร และสามัคคี ความแตกต่างย่อมเกิดขึ้นได้ ความแตกต่างเป็นสิ่งที่ดีและมีจำเป็นต้องนำไปสู่ความแตกแยกเสมอไป ดังนั้นเงื่อนไขความรักสมานฉันท์จะเป็นการเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมืออย่างพลังที่เห็นว่ากลุ่มจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ลึกซึ้งและละเอียด ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยสนทนากลุ่มเป็นวิธีหนึ่งซึ่งช่วยประหยัดงบประมาณ เวลา และได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

**วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 แนวทางการ วิธีการสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
ผลการศึกษพบว่า มีแนวทาง และวิธีการตามขั้นตอนต่าง ๆ มีดังนี้**

2.1 การเตรียมพหุภาคีพัฒนาความร่วมมือ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา หลังจากได้
ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานตำรวจแล้ว มีความรู้และเจตคติเพิ่มขึ้นในระดับมาก จากการ
เปรียบเทียบแบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องงานตำรวจชุมชนและ
มวลชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่และมีบทบาทสำคัญในการสร้างความร่วมมือในการรักษาความสงบ
เรียบร้อยของสังคม เป็นศูนย์กลางช่วยเหลือประชาชน ตำรวจ คือ ประชาชนและประชาชนคือ
ตำรวจเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง
ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความเข้าใจปัญหาของตำรวจ จะทำให้ประชาชนที่ได้รับความเสียหาย
เดือดร้อนได้รับการดูแลป้องกัน แก้ไขได้ทันทั่วถึง และรับการช่วยเหลือทั่วถึงและทันต่อเหตุการณ์
ในการดำเนินงานตำรวจที่ดี ต้องมีการประชุมกันทุกเดือน เพื่อนำปัญหาและความต้องการใน
ชุมชนเข้าสู่ที่ประชุมงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ผู้ดำเนินงานต้องมาจากการเลือกตั้งของ
ประชาชนและตำรวจในชุมชน จากเวทีประชาคมหมู่บ้าน แล้วนำเสนอเพื่อคัดเลือกต่อไป
ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และในการประชุมงานตำรวจชุมชน
และมวลชนสัมพันธ์ทุกครั้ง ควรมีการบันทึกการประชุมอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ประชาชนใน
ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ วางแผน ปฏิบัติและติดตามประเมินผลในการพัฒนางาน
ตำรวจ ปัญหาอาชญากรรมในชุมชนควรได้รับการป้องกันต่างๆที่เกี่ยวข้องกัน อันเป็นการ
สอดคล้องกับการศึกษาของ สุรศักดิ์ สุทธธรรมณ์ (2540, หน้า 26) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือของ
ประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ พบว่า ปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันมีรูปแบบ
สลับซับซ้อนมากขึ้นทุกวัน ความแออัดยัดเยียดของประชากร ตลอดจนตึกกรมบ้านช่องที่
สลับซับซ้อน ทำให้ยากแก่การแยกแยะว่าใครเป็นคนดี ใครเป็นคนร้าย โจรมีอาวุธยุทโธปกรณ์
เทคโนโลยีสูงและทันสมัยกว่าตำรวจมาก รวมทั้งการมีเส้นสายและอิทธิพลคุ้มครอง ความร่วมมือ
ของประชาชนเท่านั้นจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมสัมฤทธิ์ผล ความร่วมมือของ
ประชาชนจะเกิดขึ้นได้ ตำรวจจะต้องประพฤติปฏิบัติให้ประชาชนแน่ใจและไว้วางใจว่า ตำรวจรัก
ประชาชนจริง ตำรวจพร้อมที่จะปกป้องคุ้มครองประชาชน เป็นตำรวจของประชาชนอย่างแท้จริง
และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพันธ์ เตชะอธิก (2541, หน้า 89-90) กล่าวว่า จัดเวทีสม่ำเสมอ เพื่อ
ก่อให้เกิดประเด็นในการจูงใจบุคคลในสังคม โดยรูปแบบที่ควรนำมาใช้ คือ จะต้องก่อให้เกิดความ
สนุกสนานในการเวที แต่จะต้องแฝงด้วยสาระและควรกระจายให้ทุก ๆ คนหรือทุก ๆ กลุ่มใน
สังคมได้มีส่วนร่วม

2.2 ด้านการกำหนดเป้าหมาย วางแผนและประโยชน์ส่วนรวม จากการพบอย่างนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ หลังจากได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย วางแผนและประโยชน์ร่วมกันแล้ว มีความรู้และเจตคติเพิ่มขึ้นในระดับมาก จากการเปรียบเทียบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการจัดทำแผนกิจกรรม โดยงานสำรวจและประชาชนควรตอบสนองความต้องการเร่งด่วนของประชาชนในชุมชน ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจเพื่อชี้้นำให้ประชาชนในชุมชนตระหนักถึงภัยอาชญากรรม ตลอดจนการให้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจข้อกำหนดที่ประชาชนควรทราบ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และลดปัญหาอาชญากรรมแล้วนำไปสู่ความสุขในสังคม ประชาชนในชุมชนทุกคนได้รับประโยชน์ร่วมกันและควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของงานตำรวจที่เป็นที่พึงของประชาชนอย่างแท้จริงในส่วนหลักการบริหารจัดการที่ดีต้องให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบได้ถูกต้องอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยระบบการบริหารงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ควรมีระบบบริหารที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายร่วมกันมีการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ มีการแบ่งงาน และภารกิจอย่างสมดุลและเหมาะสม มีการรับฟังความคิดเห็นของทุกคนรู้เห็นการดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการจัดทำข้อมูลการดำเนินงาน ตามความเป็นจริงอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ปรีดา ประพฤติกุศล (2530, หน้า 80-81) กล่าวว่า วิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมมีหลายระดับตั้งแต่การไปถกเถียง แลกเปลี่ยน (Discuss) การวางแผนร่วมกันโดยชาวบ้านเพื่อชาวบ้านการปฏิบัติตามแผน คือ การทำงานร่วมกันและประเมินร่วมกัน โดยเฉพาะสอดคล้องกับแนวคิดของสัมพันธ์ เศรษฐกิจ (2541, หน้า 89-90) การกำหนดประโยชน์ร่วมกัน เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายของสังคมแล้วก็ต้องกำหนดผลประโยชน์ร่วมกันของบุคคลในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนนั้น ๆ รับรู้ร่วมกันว่าพวกเขาจะได้ประโยชน์อะไรจากการสร้างสิ่งดังกล่าวขึ้นมา

2.3 การสร้างเครือข่ายงานตำรวจ จากผลการวิจัยที่ พบว่า ผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ หลังจากได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายงานตำรวจแล้ว มีความรู้และเจตคติเพิ่มขึ้นในระดับมาก จากการเปรียบเทียบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องดังนี้ คือ การจะทำให้งานตำรวจมีความเข้มแข็งจะต้องสร้างเครือข่ายระหว่างงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบเครือข่ายในระดับ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ตามลำดับเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร ความคิด ความรู้สึกในระดับเครือข่ายด้วยกัน นอกจากนั้นงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ยังต้อง

เชื่อมเครือข่ายที่นอกเหนือจากงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ด้วยกัน เช่น เครือข่ายหมู่บ้านปลอดภัยชุมชน เครือข่ายตำรวจหมู่บ้าน เครือข่ายตำรวจเตือนภัย เป็นต้น ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ (2539, หน้า 39-40) เครือข่ายประชาสังคม (Civil Network) หมายถึง โครงสร้างหรือกระบวนการซึ่งเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่ม หรือเชื่อมโยงองค์กรประชาสังคมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ปัจจัยสำคัญของเครือข่ายประชาสังคม คือ กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการสัมพันธ์กันด้วยสมานฉันท์ เครือข่ายประชาสังคมจะเป็นสิ่งช่วยรวมพลังแห่งสำนึกของสมาชิกและองค์กร ประชาสังคมต่าง ๆ ให้เกิดเป็น “อำนาจที่สาม” ที่มีความเข้มแข็งในสังคมขึ้นมา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครในการรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า รูปแบบ วิธีการ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติและเป็นแบบอย่างในการสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชนต่าง ๆ ได้
2. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ เช่น เป็นข้อมูลทางวิชาการในการฝึกอบรม และการให้ความรู้แก่ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน
3. นำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติการ เช่น ใช้ในด้านการบริหารองค์กร การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ของภาครัฐ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความต่างและเหมือนกันอย่างไรบ้าง
2. ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลระยะยาวเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน ให้เห็นถึงความสำคัญ และความตระหนักถึงคุณค่าของความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการมีส่วนร่วมของกลุ่มและองค์กรชุมชนต่างๆ เช่นกลุ่มเยาวชน กลุ่มพนักงานรักษาความปลอดภัย กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพสถานบริการ กลุ่มเพื่อนบ้านเตือนภัย กลุ่มสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม กลุ่มตำรวจหมู่บ้าน ในสถานีตำรวจเพื่อให้เกิดเป็นพลังชุมชนในการพัฒนาความร่วมมือกัน และพึ่งตนเองได้

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง. (2544). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการลุ่มน้ำป่าสัก. รายงานการวิจัย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- กมลศักดิ์ ตรีครุฑพันธ์. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ระหว่างรัฐ ชุมชน และกลุ่มผลประโยชน์ กรณีศึกษานิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2543). การเสริมสร้างความเข้มแข็ง. ใน เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาศักยภาพชุมชน.
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2549). เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเพื่อยกระดับครัวเรือน. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรรณิการ์ พงษ์สนธิ์ และคณะ. (2543). การพัฒนาสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรรณิกรมย์ บุญญฤทธิ. (2527). การศึกษาความร่วมมือของชุมชนต่อการป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กัญจน์ชยา ผ่องดี. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษาสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- กุลชน ธนาพงศธร. (2543). องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2547). การวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุพร บานชื่น. (2533). กิจกรรมตำรวจไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จเร ปานจีน. (2545). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลตำบลปายพระยา จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จิรนนท์ อังกาสี. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชวิทยาคาร สังกัดสำนักงานในเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- เฉลิม บุรีภักดิ์. (2543). **ทฤษฎีระบบ**. เพชรบุรี. สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- เฉลิม บุรีภักดิ์ และคณะ. (2548). **ชุดการค้นคว้ารายวิชา 2535102 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุดรธานี**. ปรัชญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชยานนท์ มีสติ. (2543). **การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2539). **อนาคตการเมืองไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.
- ไชยยศ เหมะรัชตะและคณะ. (2526). **รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาสังคมที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร เล่มที่ 1-2**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. (2553). **ความสุข: มณฑลความรู้ใหม่ในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดำรง วัฒนา. (2547). **วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์กับ cio ยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: บริษัทเพ็ญบุตร.
- ต่อลาภ เด็งฮะ. (2549). **การมีส่วนร่วมในงานตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของประชาชนในอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา**. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ทงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ. (2551). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา และคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. (2546). **ยุทธศาสตร์การสร้างสรรค์พลังแผ่นดินเพื่อการพัฒนาประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต เดชขันธ์. (2548). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สำนักงานเขตการศึกษาสกลนครเขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญเกียรติ ชีวะตระกูลกิจ. (2547). **การจัดการเชิงกลยุทธ์สำหรับ ceo**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุขุมและบุตร.

- บุญเลิศ เย็นคงคา และคณะ. (2545). การจัดการเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิเจพรีนติ้ง.
- บุญอริ ยีหิมะ. (2548). เครือข่ายการเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประกรณ์ ปรียากร. (2546). การวางแผนกลยุทธ์:แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ประชา เตรีตน์. (2543). การพัฒนาแบบยั่งยืน. ค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.library.mju.ac.th/ipae.jsp>.
- ปรีดา ประพฤติชอบ. (2530). บทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริมการเกษตร ทัศนยะและประสบการณ์ในการวิจัยเพื่องานพัฒนา ประสบการณ์ภาคสนาม. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีดา สถาวร. (2558). โครงการวิจัยเรื่องตำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2558, จาก www.trf.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=6849:2015-08-10-08-07-39&catid=41&Itemid=365
- พจนาน เอื้องไพบูลย์. (2546). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. ค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2557, จาก www.researchgate.net/publication/27806442.
- พระธรรมปิฎก. (2546). พระธรรมปิฎก(ประยุตต์ ประยุตต์ ปย.ตุโต) การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว.
- พระมหาสุทิตย์ อากาศโล. (2547). เครือข่าย: ธรรมชาติ ความรู้และการจัดการ. กรุงเทพฯ: พิธิษฐ์ออฟเซต.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2556, มิถุนายน-กันยายน). จากปัญหาสู่นโยบาย: ศึกษากรณีผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารร่มพฤษ์. 31 (3). 1-26.
- พีระพจน์ รัตนมาลี. (2545). อำนาจรัฐไทยในการปฏิรูประบบการเมืองไทย. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 42 (1). 35-80.
- ภมรรัตน์ สุธรรม. (2546). พลวัตชุมชนกับการพึ่งตนเองในภาคตะวันตก. กรุงเทพฯ: สถาบันวิถีทัศน์.
- ภานันท์ รักย์ศรีทอง. (2550). สังคมไทยมักโกหกตัวเองว่าเป็นสังคมวัฒนธรรมที่มีเสรีภาพและประชาธิปไตย. ค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.prachatai.com>
- มงคล จันทร์ส่อง. (2544). ระดับความรู้และการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอชนแดนจังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณูญ วงศาโรจน์. (2535). การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันและปราบปราม

อาชญากรรมด้วยงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ โครงการอบรมผู้จับผิดจักรยานยนต์รับจ้าง
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยอดชาย ชูติกาโม. (2544). กระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานวิจัยแบบ
Participatory Research ภารกิจของแผนพัฒนาบคความค้อยพัฒนา. วารสารวิชาการ. 57-63.

ยุกติ มุกดาวิจิตร. (2556). วัฒนธรรมต่อต้าน. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ
มหาชน).

ยุบลวรรณ ประมวลรัฐการ. (2542). ทฤษฎีและองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา. ค้นเมื่อ 25
กุมภาพันธ์ 2557, จาก <https://www.scribd.com>.

ยุภาพร รูปงาม. (2545). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานงบประมาณในการปฏิรูประบบ
ราชการ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

รัฐศาสตร์ สิ่งเหลือ. (2540). การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในเขตพระ
โขนง. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รุ่งระวี สุกข์. (2544). การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของสมาชิกชุมชน
ประจำตำบล พื้นที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางบัวทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต
ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รุ่งโรจน์ เรียมดี. (2538). การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในเขตอำเภอ
เมืองลำปาง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษานอก
ระบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรรณ วังควานิช. (2549). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2546). การวางแผนกลยุทธ์ศิลปกร กำหนดแผนองค์การสู่ความ
เป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: อินโนกราฟ พิกส์.

วัลลี หลีสันติพงศ์. (2542, ตุลาคม). การศึกษาพัฒนาคนเพื่อชีวิตและสังคมที่ดีงาม. วารสารวิชาการ.
2 (100). 19.

วิชัย ไชยสาร. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อโครงการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์
กรณีศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจภูธรดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ศึกษาพื้นที่ตำบลบุญเกิด.

ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขต
สารสนเทศพะเยา.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2546). **การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง**. กรุงเทพฯ:
บี เจ เพลทโปรดิวเซอร์.

วิวัฒน์ ภู่อะนองศรี. (2537). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จังหวัด
ปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิศิษฐ์ ชวนพิพัฒน์พงศ์. (2557, 15 ตุลาคม). เมื่อ โปлиц้าจับ โจรขโมย เป็นองค์กรผู้สูงอายุ. **คม ชัด ลึก**.
ค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2558, จาก <http://www.komchadluek.net/news/crime/194061>

วิสุทธิ เหล็กสมบูรณ์. (2545). **พลวัตของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชีวิตครอบครัวและบทบาททาง
เพศสภาพของผู้หญิงอีสาน (ย่า) ภายใต้ผลกระทบของการพัฒนา**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2548). **การพัฒนาและการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินชาวอารมณ์
(EQ) เพื่อการประเมินบุคคล**. วารสารจิตวิทยา. **12**. 13-42.

ศิริ ทิวะพันธุ์. (2544, มกราคม-มิถุนายน). **การสร้างชุมชนเข้มแข็ง**. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร.
9 (1). 92-96.

ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2545). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเกาะช้างจังหวัด
ตราด**. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.

ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2549). **ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาภูมิภาคนานาชาติ**.
กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสภาพัฒนาการแห่งชาติ.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2542). **นโยบายธุรกิจและการบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์ม
และไซเท็กซ์

สมพร แสงชัย. (2548). **การวางแผนเชิงกลยุทธ์ภาครัฐ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สมพันธ์ เตชะอธิก. (2541). **ชุมชนเข้มแข็ง: บทเรียนภาคปฏิบัติ คณะกรรมการประสานองค์กร
เอกชนพัฒนาชนบท (กป.อพช.)**. ขอนแก่น: พระธรรมขันธ์.

- สมพาน ชันเงิน. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการหมู่บ้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2525). การพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2542). สังคมวิทยา ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). ทฤษฎีสังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพล วังสินธ์. (2543, มิถุนายน). โครงการการเรียนรู้ คู่ปี 2000. วารสารวิชาการ. 3 (6). 17-23.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2546). การบริหารเชิงกลยุทธ์ แนวคิดและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2548, มกราคม-มีนาคม). การเมืองในองค์กร. วารสารบริหารธุรกิจ. 28 (105). 27-28.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ ศุภยสมร. (2543). ทศนคติและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามโครงการตำรวจชุมชนประจำตำบลท่าวัง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรัชย์ อังสนานนท์. (2547). พระราชบัญญัติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2547. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สุรศักดิ์ สุทธธรรมณ์. (2540, 13-31 ตุลาคม). ตำรวจรักประชาชน. วารสารโพลีไทม์. 1 (12). 26.
- สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ. (2539). ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพ: บทวิเคราะห์ทางวิชาการ. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- เสรี พงศ์พิศ. (2547). ร้อยคำที่ควรรู้. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2549). เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา.
- อคิน รพีพัฒน์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณสุข.
- อนันต์ หวะสุวรรณ. (2545). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อนุชาติ พวงสำลี. (2539). การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อำนาจ อนันต์ชัย. (2527). การระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. การพัฒนาชนบทสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ: วีกตอรีเพาเวอร์พอยท์

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2553). วิพากษ์สื่อไทยตกกระป๋องอันดับรูด เสรีภาพถดถอย ภายใต้บรรยายกาศความกลัว. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2558, จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1304759677

เอื้อจิตต์ ตรีเพชร. (2545). เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองชลบุรี. [ม.ป.ท.]: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก ก. เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน
ในการรักษาความสงบเรียบร้อย อำเภอกอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
กรณีศึกษา ตำบลอากาศ อำเภอกอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศ
อำนวย กับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย อำเภอกอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
กรณีศึกษา ตำบลอากาศอำเภอกอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่เลือกที่ตรงกับ
ความจริง เกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () ต่ำกว่า 40 ปี () 40-50 ปี () 51-60 ปี () 61 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () ปริญญาโท
() ปริญญาโทขึ้นไป
4. อาชีพ -สถานภาพ () ตำรวจ () ผู้นำชุมชน () กำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน
() คนอาสาสมัครตำรวจ () ประชาชน
5. รายได้ต่อเดือนของครัวเรือน (เงินเดือนรวมกับรายได้พิเศษอื่นๆ)

() ต่ำกว่า 10,000 บาท	() 10,001-20,000 บาท
() 20,001-30,000 บาท	() 30,001-40,000 บาท
() 40,001-50,000 บาท	() 50,001 บาท ขึ้นไป
6. ระยะเวลาที่พักอยู่ในชุมชน

() น้อยกว่า 5 ปี	() 5-10 ปี
() 11-16 ปี	() 17 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย

1. สภาพปัจจุบันของความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นอย่างไร

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

2.รูปแบบ วิธีการและกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวยกับประชาชน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย มีอะไรบ้าง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

3.ท่านมีแนวทาง วิธีการ รูปแบบ องค์ประกอบ และกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรอากาศอำนวย กับประชาชน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย อย่างไรบ้าง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ภาคผนวก ข.
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. พันตำรวจเอกสมศักดิ์ ล้อศรีสกุล	ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
2. พันตำรวจโทสุพจน์ นาสถิตย์	รองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน
3. พันตำรวจโทสมพงษ์ ชันดิยู	สารวัตรป้องกันปราบปราม
4. ร.ต.ท.ศิวภักษ์ อวนปိုင်	พนักงานสอบสวน
5. ดาบตำรวจประกอบกร ริยะบุตร	ผู้บังคับหมู่ป้องกันปราบปราม
6. ดาบตำรวจ ศุภชัย ฤชา	ผู้บังคับหมู่ป้องกันปราบปราม
7. ดาบตำรวจ สุพจน์ มายอด	ผู้บังคับหมู่ป้องกันปราบปราม
8. จ.ส.ต. เสรี พายเงิน	ผู้บังคับหมู่ป้องกันปราบปราม
9. นายวัชรินทร์ รุณจักร	นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอากาศ
10. นายเจษฎา พวงเงิน	ปลัดเทศบาลตำบลอากาศ
11. นายบรรจบ เพรศแก้ว	กำนันตำบลอากาศ
12. นายเพิ่ม คอน ไชยศรี	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลอากาศ
13. นายพีรวิษณุ ศรีช่วย	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลอากาศ

ภาคผนวก ค.
ภาพประกอบงานวิจัย

ภาพที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติภารกิจถวายความปลอดภัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท

ภาพที่ 2 กำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาพที่ 3 การมอบรางวัลให้แก่ข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติมีผลการปฏิบัติงานดีเยี่ยม

ภาพที่ 4 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยปฏิบัติตนเป็นข้าราชการตำรวจที่ดี

ภาพที่ 5 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการ

ภาพที่ 6 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมพิธีในวันสำคัญต่างๆ

ภาพที่ 7 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอ่าวเข้าร่วมพิธีวันสำคัญทางพุทธศาสนา

ภาพที่ 8 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วม
โครงการงดเหล้าเข้าพรรษากับประชาชน

ภาพที่ 9 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมพิธีเวียนเทียน
ร่วมกับประชาชนในอำเภออากาศอำนวย

ภาพที่ 10 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย โครงการบวชต้นไม้
ร่วมกับประชาชนในอำเภออากาศอำนวย

ภาพที่ 11 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ร่วมกับเทศบาลตำบลอากาศและ
ประชาชนในอำเภออากาศอำนวย ปลูกต้นไม้ที่วัดอุดมรัตนาราม
เนื่องในวันแม่ 12 สิงหาคม 2558

ภาพที่ 12 สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณสถานีตำรวจ เป็นสนามกอล์ฟให้ประชาชนและข้าราชการหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรม

ภาพที่ 13 สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย จัดโครงการอบรมการใช้อาวุธปืนสำหรับตำรวจ และ โครงการตำรวจสีขา

ภาพที่ 14 ข้าราชการสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย มีกิจกรรม เพื่อเสริมสุขภาพร่างกาย

ภาพที่ 15 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาหน่วยงานสัมพันธ์ ประกอบด้วย ข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาล ที่ว่าการอำเภอ อบต. เทศบาล สาธารณสุข หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 16 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยออกดำเนินปลูกข้าว
ช่วยเหลือประชาชนในอำเภออากาศอำนวย

ภาพที่ 17 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเปิดโครงการชุมชนมวลชนสัมพันธ์ หมู่บ้านเป้าหมายที่ ๓ บ้านเม่นใหญ่ ต.อากาศ อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร

ภาพที่ 18 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยโครงการหมู่บ้านชุมชนสำนึกรักถิ่นเกิด ณ บ้านหนองตาไ้ หมู่ 11 ต.อากาศ อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร

ภาพที่ 19 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ร่วมชาวบ้านออกดำเนินการ
โครงการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกเห็ดฟาง

ภาพที่ 20 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยจัดโครงการอาสาสมัครป้องกันภัย
ประจำหมู่บ้าน ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ 21 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับปกครองท้องถิ่น และประชาชน
ลงนามทำสนธิสัญญา สร้างความปรองดองลดความขัดแย้งด้านการเมือง

ภาพที่ 22 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับทหาร ปกครองท้องถิ่น และ อาสาสมัครป้องกันภัย ออกระดมกวาดล้างอาชญากรรมในพื้นที่

ภาพที่ 23 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับทหาร ปกครองท้องถิ่น และอาสาสมัครป้องกันภัย ออกระดมกวาดล้างอาชญากรรมตรวจสถานบริการในพื้นที่

ภาพที่ 24 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยร่วมกับที่ว่าการอำเภอ
โครงการอำเภอเคลื่อนที่

ภาพที่ 25 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย โครงการครู 5 นาที พบปะนักเรียน
โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา อบรมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการจราจร
และครูแดร์ ให้ความรู้ด้านยาเสพติด

ภาพที่ 26 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจรอกาศอำนวยการจัด โครงการหนึ่งโรงพัก หนึ่งถนน
 ปลอดภัย อบรมอาจารย์แก่ประชาชนและนักเรียนนักศึกษาในอำเภออากาศอำนวย
 เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในด้านการจราจร

ภาพที่ 27 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมวันสำคัญของหน่วยราชการ หรือประเพณีไหลเรือไฟ และแข่งขันเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน

ภาพที่ 28 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยเข้าร่วมประชุม
หน่วยงานราชการ และท้องถิ่น

ภาพที่ 29 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวยการร่วมกับเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนา
จัดทำที่ดูยามสายตรวจเพื่อเป็นที่พักให้สายตรวจและอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน
โดยใช้งบประมาณของเทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนา

ภาพที่ 30 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย จัดเจ้าหน้าที่บริการประชาชนประจำที่
จุดบริการประชาชน จุดตรวจจุดสกัด กวดขันวินัยจราจร บริเวณสี่แยกศรีสงคราม

ภาพที่ 31 ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ประชุม
กต.ตร. ประจำสถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล พันตำรวจโท อิทธิกร อุ้นประกอ
 วันเดือนปีเกิด 4 พฤษภาคม 2507
 ที่อยู่ 250 หมู่ที่ 3 ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย
 จังหวัดสกลนคร
 เบอร์โทรศัพท์ 06-1694-9615
 อีเมล padudom2507@gmail.com
 สถานที่ทำงาน สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย ตำบลอากาศ
 อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
 ประวัติการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองเรือวิทยา ปี 2525
 นักเรียนพลตำรวจภูธรภาค 4 ปี 2526
 ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต
 (นรต.) ปี 2531
 หลักสูตรผู้กำกับการรุ่น 70 วิทยาลัยตำรวจ

